

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 23.2.2017
COM(2016) 861 final

2016/0379 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING

om det indre marked for elektricitet

(omarbejdning)

(EØS-relevant tekst)

{SWD(2016) 410 final}

{SWD(2016) 411 final}

{SWD(2016) 412 final}

{SWD(2016) 413 final}

BEGRUNDELSE

1. BAGGRUND FOR FORSLAGET

• Forslagets begrundelse og formål

Politisk baggrund

Borgerne i Europa bruger en betydelig del af deres indkomst på energi, og energi er et vigtigt input i den europæiske industri. Samtidig spiller energisektoren en vigtig rolle for forpligtelserne til at nedbringe drivhusgasserne i EU med mindst 40 % frem til 2030 og for målet om, at vedvarende energi skal udgøre 50 % af energiforbruget inden udgangen af 2030.

Forslagene til omarbejdning af direktivet om fælles regler for det indre marked for elektricitet, forordningen om elektricitetsmarkedet og forordningen om oprettelse af et EU-agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder indgår i Kommissionens bredere initiativpakke i energisektoren ("Ren energi til alle europæere"). Denne pakke indeholder Kommissionens vigtigste forslag til gennemførelse af energiunionen som bebudet i køreplanen for energiunionen¹. Der er tale om både lovgivnings- og ikkelovgivningsmæssige initiativer, som tager sigte på at skabe de rette forudsætninger for en energiunion, der vil give borgerne konkrete fordele og fremme beskæftigelse, vækst og investeringer og samtidig bidrage til alle energiunionens fem dimensioner. De overordnede mål i denne pakke er derfor at sætte energieffektiviteten forrest, at opnå et globalt lederskab inden for vedvarende energi og at give forbrugerne rimelige vilkår.

Både Det Europæiske Råd² og Europa-Parlamentet³ har gentagne gange understreget, at et velfungerende, integreret energimarked er det bedste middel til at opnå energipriser, som alle har råd til at betale, og sikkerhed i energiforsyningerne og samtidig bane vej for en omkostningseffektiv integrering og udvikling af større mængder elektricitet fra vedvarende energikilder. Konkurrencedygtige priser har afgørende betydning for vækst og forbrugervelfærd i Den Europæiske Union og står derfor også i centrum for EU's energipolitik. Den nuværende udformning af elektricitetsmarkedet er baseret på reglerne i den "tredje energipakke"⁴, der blev vedtaget i 2009. Disse regler er sidenhen blevet suppleret med lovgivning til imødegåelse af markedsmisbrug⁵ og gennemførelseslovgivning med regler om

---

¹ Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og Den Europæiske Investeringsbank: En ramme-strategi for en robust energiunion med en fremadskuende klimapolitik, COM(2015) 080.

² Resultatet af Rådets 3429. samling om transport, telekommunikation og energi den 26. november 2015, 14632/15, Resultatet af Rådets 3472. samling om transport, telekommunikation og energi den 6. juni 2016, 9736/16.

³ Europa-Parlamentets beslutning af 13. september 2016 om "Mod en ny udformning af energimarkedet" (P8_T A(2016) 0333).

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet og om ophævelse af direktiv 2003/54/EF (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 55) ("elektricitetsdirektivet"); Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for adgang til naturgas transmissionsnet og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1228/2003 (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 15) ("elektricitetsforordningen"); Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 713/2009 af 13. juli 2009 om oprettelse af et agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 1) ("ACER-forordningen").

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1227/2011 af 25. oktober 2011 om integritet og gennemsigtighed på engrosenergimarkedene (EUT L 326 af 8.12.2011, s. 1); Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) nr. 1348/2014 af 17. december 2014 om dataindsberetning til gennemførelse af artikel 8, stk. 2, og artikel 8, stk. 6, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1227/2011 (EUT L 363 af 18.12.2014, s. 121).

handel med elektricitet og drift af elnet⁶. EU's indre marked for energi er baseret på veletablerede principper, bl.a. tredjepartsadgang til elnetene, forbrugernes frie valg af leverandører, stramme regler om funktionsadskillelse, fjernelse af hindringer for handel på tværs af grænserne, tilsyn med markedet foretaget af uafhængige reguleringsmyndigheder og samarbejde mellem reguleringsmyndigheder og netoperatører i hele EU inden for rammerne af Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) og Det Europæiske Net af Transmissionssystemoperatører (ENTSO).

Den tredje energipakke har resulteret i konkrete fremskridt for forbrugerne. Den har skabt større likviditet på de europæiske elektricitetsmarkeder og øget handelen på tværs af grænserne betydeligt. Forbrugerne i mange medlemsstater har nu fået flere valgmuligheder. Den øgede konkurrence især på engrosmarkederne har været med til at holde engrospriserne nede. De nye forbrugerrettigheder, der blev indført med den tredje energipakke, har klart forbedret forbrugernes stilling på energimarkedet.

Den udvikling, der siden er sket, har ført til gennemgribende ændringer af de europæiske elektricitetsmarkeder. De vedvarende energiformers andel af elektricitetsproduktionen er steget meget markant. Omstillingen til vedvarende energi skal fortsætte, for det er en af de vigtigste forudsætninger for, at EU kan opfylde sine forpligtelser i henhold til klimaaftalen fra Paris. På grund af den vedvarende energis fysiske karakter - den er mere variabel, mindre forudsigelig og mere decentral end traditionel elproduktion - er det nødvendigt at tilpasse markedsreglerne og reglerne for netdrift til markedets mere fleksible karakter. Men samtidig har statslige indgreb, der ofte ikke har været velkoordinerede, skabt fordrejninger på engroselectricitetsmarkedet, hvilket har haft negativ indvirkning på investeringerne og handelen på tværs af grænserne⁷. Også på teknologifronten sker der store ændringer. Via den såkaldte "markedskobling", der tilrettelægges af elbørser og transmissionssystemoperatører i fællesskab, handles elektricitet i dag stort set overalt i Europa. Digitaliseringen og den hurtige udvikling af internetbaserede måleraflæsnings- og handelsløsninger har sat industrien, virksomhederne og også de private husholdninger i stand til at producere og lagre elektricitet og deltage i elektricitetsmarkederne via såkaldte "prisfleksibelt elforbrug"-løsninger. I det kommende årti vil elektricitetsmarkedet være kendetegnet ved en mere variabel og decentral elproduktion, øget indbyrdes afhængighed mellem medlemsstaterne og ny teknologi, der

⁶ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1227/2011 af 25. oktober 2011 om integritet og gennemsigtighed på engrosenergimarkederne (EUT L 326 af 8.12.2011, s. 1); Kommissionens forordning (EU) nr. 543/2013 af 14. juni 2013 om indsendelse og offentliggørelse af data på elektricitetsmarkederne og om ændring af bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 (EUT L 163 af 15.6.2013, s. 1); Kommissionens forordning (EU) 2015/1222 af 24. juli 2015 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger (EUT L 197 af 25.7.2015, s. 24); Kommissionens forordning (EU) 2016/631 af 14. april 2016 om fastsættelse af netregler om krav til nettilslutning for produktionsanlæg (EUT L 112 af 27.4.2016, s. 1); Kommissionens forordning (EU) 2016/1388 af 17. august 2016 om fastsættelse af netregler om nettilslutning af forbrugs- og distributionssystemer (EUT L 223 af 18.8.2016, s. 10); Kommissionens forordning (EU) 2016/1447 af 26. august 2016 om fastsættelse af netregler om tilslutning af transmissionssystemer med højspændingsjævnstrøm og jævnstrømsforbundne elproducerende anlæg (EUT L 241 af 8.9.2016, s. 1); Kommissionens forordning (EU) 2016/1719 af 26. september 2016 om fastsættelse af netregler om nettilslutning af forbrugs- og distributionssystemer (EUT L 259 af 18.8.2016, s. 42). Andre retningslinjer og netregler er blevet godkendt af medlemsstaterne og nu ved at blive vedtaget.

⁷ Se Kommissionens meddelelse om "Det indre marked for elektricitets realisering og den mest effektive offentlige intervention", C(2013) 7243 final af 5.11.2013.

sætter forbrugerne i stand til at reducere deres elregning og aktivt deltage i elektricitetsmarkederne via prisfleksibelt elforbrug, produktion til eget forbrug eller lagring.

Det initiativ angående elektricitetsmarkedets udformning, der nu fremlægges, tager derfor sigte på at tilpasse de nuværende markedsregler til de nye markedesrealiteter ved at sikre, at elektriciteten via korrekte prissignaler frit kan bevæge sig derhen, hvor der er mest brug for den, og netop når der er brug for den. Samtidig drejer det sig om at styrke forbrugernes stilling, sikre, at samfundet får størst mulig gavn af konkurrence på tværs af grænserne, og sende de rette signaler og give de rette incitamenter til de investeringer, der er nødvendige for at få dekarboniseret vort energisystem. Det drejer sig desuden om at sætte energieffektivitet i højsædet og bidrage til at gøre EU til førende i verden inden for energiproduktion med vedvarende energikilder og dermed bidrage til EU's mål om at skabe beskæftigelse og vækst og tiltrække investeringer.

Tilpasning af markedsreglerne

De nuværende markedsregler er baseret på det seneste årtis fremherskende produktionsteknologier, dvs. store, centrale kraftværker baseret på fossile brændstoffer og med ringe deltagelse fra forbrugernes side. Men det er nødvendigt at tilpasse reglerne nu, hvor den variable vedvarende energi kommer til at spille en stigende rolle i fremtidens produktionsmix, og forbrugerne skal kunne deltage i markederne, hvis de ønsker det. Korttidsmarkeder for elektricitet, der åbner mulighed for handel med vedvarende energi på tværs af grænserne, er nøglen til en vellykket integration af vedvarende energi på markedet. Det hænger sammen med, at størsteparten af den vedvarende energiproduktion først kan forudses med sikkerhed, lige inden produktionen faktisk finder sted (på grund af usikkerheden omkring vejrforholdene). Etablering af markeder, der åbner mulighed for deltagelse med kort varsel før den faktiske levering (såkaldte "intraday"- eller "balancemarkeder") er et helt afgørende, for at producenter af vedvarende energi skal kunne sælge deres energi på rimelige vilkår, og vil også øge likviditeten på markedet. Korttidsmarkeder vil give de forskellige aktører på markedet nye muligheder for at tilbyde "backup"-løsninger på tidspunkter med stor efterspørgsel og begrænset VE-produktion. Her tænkes bl.a. på forbrugerne, der vil kunne omlægge deres efterspørgsel ("prisfleksibelt elforbrug"), på lageroperatører og fleksible producenter. Det kan være forbundet med store omkostninger at håndtere denne variabilitet i små områder, men hvis den variable produktion samles i større områder, kan forbrugerne spare mange penge. Der er imidlertid stadigvæk mangel på integrerede korttidsmarkeder.

Manglerne ved den nuværende udformning af markedet gør det mindre attraktivt at foretage nye investeringer i energisektoren. Et tilstrækkeligt sammenkoblet, markedsbaseret energisystem, hvor priserne dikteres af markedet, vil udgøre et incitament til de nødvendige investeringer i en effektiv produktion og transmission af energi og sikre, at der investeres dér, hvor markedet har størst behov for det, hvilket vil minimere behovet for statsplanlagte investeringer.

Nationale markedsregler (f.eks. prislofter) og statslige indgreb lægger i dag hindringer i vejen for, at knaphed på elektricitet kommer til udtryk i priserne. Hvis priszonerne er dårligt udformet og blot følger politiske grænser, afspejler de desuden ikke altid den reelle knaphed. Formålet med den nye markedsudformning er at forbedre prissignalerne, så de bedre afspejler begrænsninger i elnetten og efterspørgselscentre frem for at følge de nationale grænser, og dermed kan virke som en drivkraft for at investere i de områder, hvor der er størst behov for investeringer. Prissignalerne bør også sikre et passende vederlag til fleksible ressourcer (herunder prisfleksibelt elforbrug og lagring), da disse ressourcer er afhængige af en betaling, der kun ydes i kort tid (f.eks. moderne gasværker, der udelukkende bruges under

spidsbelastning, eller reduktion af efterspørgslen i industrien under spidsbelastning eller systemstress). Effektive prissignaler vil også sikre en effektiv lastfordeling i eksisterende produktionsanlæg. Det er derfor yderst vigtigt at se nærmere på enhver eksisterende regel, der forvrider prisdannelsen (som f.eks. regler om lastfordelingsprioritering af bestemte anlæg) for at få udløst det fleksibilitetspotentiale, der ligger på efterspørgselssiden, og udnytte det fuldt ud.

Forbrugerne i centrum på energimarkedet

Ved i fuldt omfang at inddrage forbrugerne i industrien, erhvervslivet og de private husholdninger i energisystemet kan man undgå de store omkostninger til "backup"-produktion, som forbrugerne ellers ville ende med at skulle betale. Samtidig får forbrugerne også mulighed for at udnytte prisudsving til deres fordel og tjene penge ved at deltage i markedet. Inddragelse af forbrugerne som aktive aktører er derfor en forudsætning for en vellykket og omkostningseffektiv energiomstilling.

Denne nye rolle for energiforbrugerne er et helt centralt element i energiunionen. De nuværende markedsregler giver imidlertid ikke altid forbrugerne mulighed for at udnytte disse nye muligheder. Selv om forbrugerne i dag lettere end nogensinde før kan producere og lagre elektricitet og styre deres energiforbrug, er de på grund af detailmarkedets nuværende udformning ikke i stand til at udnytte disse muligheder fuldt ud.

I de fleste medlemsstater har forbrugerne ikke noget større incitament til at lægge deres forbrug om som reaktion på prisændringer på markedet, eftersom de øjeblikkelige prissignaler ikke når ud til slutbrugerne. Den nye udformning af markedet, der foreslås, har til formål at virkeliggøre målene på dette centrale område. Mere gennemsigtige prissignaler i realtid vil tilskynde forbrugerne til at deltage i markedet, enten hver for sig eller i grupper, gøre elektricitetssystemet mere fleksibelt og dermed lette omstillingen til vedvarende energi i elektricitetssektoren. Den teknologiske udvikling har ikke alene givet husholdningerne et stort energisparepotentiale, men betyder også, at systemer og apparater som intelligente hårde hvidevarer, elbiler, elopvarmning, air conditioning og varmepumper i isolerede bygninger og fjernvarme og fjernkøling automatisk kan følge prisudsvingene og i stor skala yde et betydeligt og fleksibelt bidrag til elnettet. For at forbrugerne kan opnå de økonomiske fordele ved disse nye muligheder, må de have adgang til formålstjenlige intelligente systemer og til elforsyningskontrakter med dynamiske priser, der fastsættes i forhold til spotmarkedet. Udover forbrugernes muligheder for at tilpasse deres forbrug til prissignalerne er der også ved at dukke nye former for tjenester op på efterspørgselssiden, hvor nye markedsaktører tilbyder at styre bestemte forbrugergrupperes elektricitetsforbrug og yder dem en godtgørelse for deres fleksibilitet. Selv om den nuværende EU-lovgivning allerede tilskynder til sådanne tjenester, er der evidens for, at den ikke har virket effektivt med hensyn til at fjerne de primære markedsbarrierer for sådanne aktørers adgang til markedet. For at fremme disse nye tjenester er der behov for en opstramning af disse regler.

I mange medlemsstater følger elpriserne ikke efterspørgsel og udbud, men reguleres af de offentlige myndigheder. Prisregulering kan hæmme udviklingen af en effektiv konkurrence, gøre det mindre attraktivt at investere og afholde nye aktører fra at gå ind på markedet. I sin meddelelse om rammestrategien for energiunionen⁸ lovede Kommissionen derfor at arbejde for at få udfaset regulerede priser under kostprisen og tilskynde medlemsstaterne til at udarbejde en køreplan for udfasning af alle regulerede priser. Den nye udformning af markedet tager sigte på at sikre, at prisdannelsen på udbudssiden foregår uden nogen form for

---

⁸ Se meddelelsen "En rammestrategi for en robust energiunion med en fremadskuende klimapolitik", COM(2015) 080.

offentlig intervention, og at der kun kan gøres undtagelse herfra i behørigt begrundede tilfælde.

De hastigt faldende teknologiomkostninger betyder, at stadig flere forbrugere er i stand til at reducere deres energiregninger ved at gøre brug af teknologier som f.eks. solpaneler på taget og batterier. En sådan egenproduktion hæmmes imidlertid fortsat af manglen på fælles regler for egenproducenter. Disse barrierer kunne fjernes ved at indføre hensigtsmæssige regler, som f.eks. garanterer forbrugernes ret til at producere energi til eget forbrug og sælge overskydende mængder til nettet, under samtidig hensyntagen til omkostninger og fordele for systemet som helhed (f.eks. passende deltagelse i netomkostningerne).

Lokale energifællesskaber kan være en effektiv måde at styre energien på i lokalsamfund, som forbruger den energi, de producerer, enten direkte eller til (fjern)varme og -køling, med eller uden tilslutning til distributionssystemer. For at sikre, at sådanne initiativer frit kan udvikles, kræves det under den nye udformning af markedet, at medlemsstaterne skal indføre egnede lovgivningsrammer for sådanne aktiviteter.

Det er i dag over 90 % af den variable VE-elektricitet, der er nettilsluttet. Integreringen af lokal produktion i elnetten har i realiteten ført til en betydelig stigning i nettariffrerne for private forbrugere. Desuden er også afgifter og gebyrer til finansiering af netudbygninger og VE- investeringer steget markant. Det er oplagt at se nærmere på disse problemer, som kan få uforholdsmæssige virkninger for visse private forbrugere, i forbindelse med den nye udformning af markedet og revisionen af VE-direktivet.

Det vil kunne nedbringe netomkostningerne betydeligt, hvis distributionssystemoperatører fik mulighed for at håndtere de problemer, den variable produktion er forbundet med, på et mere lokalt plan (f.eks. gennem styring af lokale fleksibilitetsressourcer). Men eftersom mange distributionssystemoperatører indgår i vertikalt integrerede selskaber, der også er aktive på forsyningssiden, er det nødvendigt at indføre bestemmelser i lovgivningen, der kan sikre distributionssystemoperatørernes neutralitet i deres nye funktioner, f.eks. i relation til dataforvaltning og brug af fleksibilitet under lokale overbelastninger.

En anden vigtig drivkraft for konkurrence og forbrugerinddragelse er information. Kommissionens tidligere høringer og undersøgelser har vist, at forbrugerne klager over manglende gennemsigtighed på elektricitetsmarkederne og peger på, at mangel på information mindsker deres muligheder for at udnytte konkurrencen og deltage aktivt i markedet. Forbrugerne føler sig ikke godt nok informeret om alternative leverandører og adgang til nye energitjenester og klager over, at de forskellige tilbud og formaliteterne omkring skift af leverandør er meget komplekse. Reformen vil også sikre databeskyttelse, da øget brug af ny teknologi (navnlig intelligente målersystemer) vil generere en datamængde, der har stor kommerciel værdi.

Eftersom den nye markedsudformning sætter forbrugerne i centrum, er det også vigtigt at overveje, hvordan det kan sikres, at de mest sårbare i samfundet beskyttes, og at det samlede antal "energifattige" husholdninger ikke stiger yderligere. På baggrund af den stigende energifattigdom og usikkerheden om, hvordan der bedst kan sættes ind over for sårbarhed hos forbrugere og energifattigdom, indeholder forslaget til en ny udformning af markedet et krav om, at medlemsstaterne skal måle og regelmæssigt overvåge energifattigdom på basis af principper, der er defineret på EU-plan. De reviderede direktiver om energieffektivitet og bygningers energimæssige ydeevne indeholder flere bestemmelser, der skal imødegå energifattigdom.

Elforsyningssikkerhed

Elforsyningssikkerhed spiller en helt afgørende rolle i det moderne samfund, som er meget afhængigt af elektricitet og internetdrevne systemer. Det er derfor nødvendigt at foretage en vurdering af det europæiske elektricitetssystemes evne til at tilvejebringe en tilstrækkelig produktion og fleksibilitet til at sikre en pålidelig elforsyning til enhver tid (ressourcetilstrækkelighed). At sikre forsyningssikkerheden er ikke alene en national forpligtelse, men også en af hovedhjørnestenene i den europæiske energipolitik⁹. Det skyldes, at der på en langt mere effektiv og konkurrencefremmende måde kan skabes forsyningssikkerhed i et fuldt sammenkoblet og synkroniseret net med velfungerende markeder, end det er muligt på et rent nationalt grundlag. I de enkelte medlemsstater er stabiliteten i elnettet ofte stærkt afhængig af elektricitetsstrømme fra nabolande, og potentielle forsyningssikkerhedsproblemer har derfor normalt virkninger for en hel region. Den mest effektive måde at løse nationale problemer med utilstrækkelig produktion på består derfor ofte i regionale løsninger, der giver medlemsstaterne mulighed for at udnytte overskydende produktion i andre lande. Der bør derfor indføres en koordineret europæisk vurdering af ressource-tilstrækkelighed baseret på en fælles metodologi, således at der kan opnås et realistisk billede af mulige produktionsbehov under hensyntagen til elektricitetsmarkedernes integration og potentielle strømme fra andre lande. Hvis denne koordinerede tilstrækkelighedsvurdering viser, at der i nogle lande eller regioner er behov for kapacitetsmekanismer, bør disse udformes på en sådan måde, at fordrejningerne af det indre marked begrænses mest muligt. På grund af risikoen for, at fragmenterede nationale kapacitetsmekanismer skaber nye markedsbarrierer og underminerer konkurrencen, bør der derfor opstilles klare og gennemsigtige kriterier, der mest muligt kan begrænse fordrejninger af handelen på tværs af grænserne, fremme brugen af prisleksibelt elforbrug og mindske virkningerne for dekarbonisering¹⁰.

Styrkelse af det regionale samarbejde

Den tætte sammenkobling mellem EU's medlemsstater via det fælles transeuropæiske net er noget helt enestående i verden og en meget stor fordel, når det drejer sig om at sikre en effektiv energiomstilling. Hvis der ikke var denne mulighed for at gøre brug af produktions- eller efterspørgselsressourcer fra andre medlemsstater, ville omkostningerne ved energiomstillingen blive betydeligt større for forbrugerne. Systemdrift foregår i dag i langt højere grad på tværs af grænserne end førhen. Det skyldes stigningen i den variable og decentrale energiproduktion sammen med en tættere integration af markederne, især på korttidsmarkederne. Det betyder også, at regulerende myndigheders eller netoperatørers nationale handlinger kan få øjeblikkelige virkninger i andre EU-lande. Erfaringerne har vist, at ukoordinerede nationale beslutninger kan føre til store omkostninger for de europæiske forbrugere.

At der findes sammenkoblingsnet, hvor kun 25 % af deres kapacitet udnyttes, ofte på grund af ukoordinerede nationale begrænsninger, og at medlemsstaterne ikke har været i stand til at nå til enighed om passende takstzoner, viser klart behovet for en bedre koordination mellem transmissionssystemoperatører og regulerende myndigheder. Der er succesrige eksempler på frivilligt og obligatorisk samarbejde mellem transmissionssystemoperatører, regulerende myndigheder og regeringer, som viser, at regionalt samarbejde kan få markederne til at fungere bedre og nedbringe omkostningerne betydeligt. På nogle områder, f.eks. inden for den

⁹ Se artikel 194, stk. 1, litra b), i TEUF.

¹⁰ Se også forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om risikoberedskab i elsektoren, som bl.a. indeholder bestemmelser om forsyningssikkerhedsrisici i relation til styring af krisesituationer.

markedskobling, der er implementeret i hele EU, er samarbejde mellem transmissionssystemoperatører allerede blevet obligatorisk, og ordningen med flertalsbeslutninger om visse spørgsmål har vist sig at fungere godt på områder, hvor frivilligt samarbejde (hvor hver transmissionssystemoperatør har en veto) ikke fungerede effektivt til løsning af regionale problemer. Med afsæt i dette succesfulde eksempel bør dette samarbejde gøres obligatorisk også på andre reguleringsområder. Med henblik herpå kunne transmissionssystemoperatørerne inden for "regionale operationelle centre" (ROC) træffe afgørelse om de spørgsmål, hvor fragmenterede, ukoordinerede nationale tiltag kunne få negative virkninger for markedet og forbrugerne (f.eks. med hensyn til systemdrift, kapacitetsberegning for sammenkoblinger, forsyningssikkerhed og risikoberedskab).

Tilpasning af reguleringstilsynet til regionale markeder

På baggrund heraf bør reguleringstilsynet også tilpasses til de nye markedsrealiteter. Alle de vigtigste reguleringsbeslutninger træffes i dag af nationale reguleringsmyndigheder, også i de tilfælde, hvor der er behov for en fælles regional løsning. ACER har fungeret godt som et forum for koordination mellem nationale reguleringsmyndigheder med forskellige interesser, men dets hovedfunktion består i dag i koordination, rådgivning og overvågning. Aktørerne på markedet samarbejder i stigende grad på tværs af grænserne og træffer beslutninger om en række spørgsmål angående netdrift og elektricitetshandel med kvalificeret flertal på regionalt eller sågar EU-plan¹¹, men disse regionale beslutningsprocedurer har intet sidestykke på reguleringsplanet. Reguleringstilsynet er derfor fortsat fragmenteret, hvilket indebærer en risiko for divergerende beslutninger og unødige forsinkelser. En styrkelse af ACER's beføjelser i de grænseoverskridende anliggender, der kræver koordinerede regionale beslutninger, vil bidrage til en hurtigere og mere effektiv beslutningstagning i grænseoverskridende anliggender. Hvis beslutningerne om disse anliggender træffes inden for rammerne af ACER via flertalsafstemninger, vil de nationale reguleringsmyndigheder fortsat være fuldt impliceret.

Samtidig bør ENTSO-E's rolle også defineres bedre, således at dets koordinerende rolle styrkes og dets beslutningsproces gøres mere transparent.

Mere præcise formuleringer

Samtidig benyttes omarbejdningen af elektricitetsforordningen, agenturforordningen og elektricitetsdirektivet som en lejlighed til at foretage en række ændringer med henblik på at præcisere nogle af de nuværende regler og omformulere nogle af dem for at gøre de meget tekniske regler i de tre retsakter lettere at forstå, uden at ændre noget ved bestemmelsernes materielle indhold.

• Sammenhæng med gældende regler og andre forslag på samme område

Initiativet angående markedets udformning hænger tæt sammen med andre lovgivningsforslag på energi- og klimaområdet, der fremlægges sideløbende hermed. Der er bl.a. tale om initiativer til forbedring af energieffektiviteten i Europa, en VE-pakke og det tværgående initiativ om energistyring og indberetningsordninger i energiunionen. Alle disse initiativer tager sigte på at få iværksat de foranstaltninger, der er nødvendige for at nå det fælles mål om en konkurrencedygtig, sikker og bæredygtig energiunion. Formålet med at samle de forskellige initiativer, der rummer flere både lovgivningsmæssige og ikke-lovgivningsmæssige

---

¹¹ Se f.eks. artikel 9 i Kommissionens forordning (EU) 2015/1222 af 24. juli 2015 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger (EUT L 197 af 25.7.2015, s. 24).

lag, i en pakke er at sikre den størst mulige sammenhæng mellem de forskellige, men tæt forbundne politikforslag.

Så selv om nærværende forslag primært drejer sig om opdatering af markedsreglerne for at gøre omstillingen til ren energi økonomisk fordelagtig, er der et samspil mellem disse bestemmelser og EU's bredere klima- og energipolitiske ramme. Der redegøres nærmere for dette samspil i Kommissionens konsekvensanalyse¹².

Forslaget er nært forbundet med forslaget til et revideret VE-direktiv, idet det opstiller rammer for virkeliggørelsen af 2030-målet, bl.a. med principper angående VE-støtteordninger, der skal gøre dem mere markedsorienterede, mere omkostningseffektive og mere regionsbaserede i de tilfælde, hvor medlemsstaterne vælger at opretholde støtteordninger. De foranstaltninger, der tager sigte på at få integreret vedvarende energi på markedet, bl.a. bestemmelserne om lastfordeling, markedsbetingede barrierer for egetforbrug og andre regler om markedsadgang - som førhen fandtes i VE-direktivet - er nu blevet indføjet i elektricitetsforordningen og elektricitetsdirektivet.

Forslaget til forordning om forvaltning af energiunionen vil bidrage til at sikre den politiske sammenhæng gennem en opstramning af medlemsstaternes planlægnings- og indberetningsforpligtelser med det formål at fremme realiseringen af de energi- og klimamål, der er opstillet på EU-plan. Dette nye planlægnings-, indberetnings- og overvågningsinstrument skal bruges til at tage temperaturen på, hvilke fremskridt der gøres i de enkelte medlemsstater med hensyn til gennemførelsen af de regler for hele det europæiske marked, der indføres ved disse retsakter.

Forslaget til en forordning om risikoberedskab i elsektoren er et supplement til nærværende forslag, og det fokuserer især på regeringernes indsats med hensyn til at styre krisesituationer i elsektoren og forebygge kortsigtede risici for elsystemet.

Nærværende forslag er nøje afstemt med Kommissionens konkurrencepolitik i energisektoren. Det tager navnlig højde for resultaterne af Kommissionens sektorundersøgelse om kapacitetsmekanismer og er i fuld overensstemmelse med Kommissionens statsstøttepolitik i energisektoren.

- **Sammenhæng med Unionens politik på andre områder**

Forslaget taget sigte på at realisere de vigtige mål for Den Europæiske Union, der er fastlagt i meddelelsen om en rammestrategi for en modstandsdygtig energiunion med en fremadskuende klimapolitik. Som allerede nævnt ovenfor, stemmer pakkens indhold også overens med den forpligtelse, Unionen for nylig har indgået på det globale plan, til at realisere de ambitiøse klimamål, der er fastlagt i den aftale, som blev indgået i Paris på den 21. samling i FN's partskonference (COP 21). Det forslag, der hermed fremlægges, supplerer og komplementerer det forslag til revision af EU's emissionshandelssystem, der blev fremsat i juli 2015.

Desuden tager ændringen af elektricitetsmarkedets udformning sigte på at gøre Europas energimarked mere konkurrencepræget og åbent for nye energiteknologier, og forslaget bidrager derfor også til virkeliggørelse af Unionens mål om at skabe beskæftigelse og vækst. Ved at skabe nye markedsmuligheder for ny teknologi vil forslaget fremme udbredelsen af en

---

¹² [OP: Please insert Link to Impact Assessment]

række tjenester og produkter, som vil give de europæiske virksomheder den fordel, der ligger i at være først på markedet i den globale udvikling henimod omstilling til ren energi.

2. RETSGRUNDLAG, NÆRHEDSPRINCIPPET OG PROPORTIONALITETSPRINCIPPET

• Retsgrundlag

De foreslåede foranstaltninger har hjemmel i artikel 194 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, der konsoliderer og præciserer EU's kompetence på energiområdet. I henhold til traktatens artikel 194 er hovedmålene for EU's energipolitik: at sikre energimarkedets funktion, at sikre energiforsynings sikkerheden i Unionen, at fremme energieffektivitet og energibesparelser samt udvikling af nye og vedvarende energikilder og at fremme sammenkobling af energinet.

Dette initiativ bygger desuden på en omfattende lovgivning, der er vedtaget eller opdateret igennem de seneste to årtier. Med det formål at skabe et indre marked i energisektoren har EU i årene fra 1996 til 2009 vedtaget tre successive lovgivningspakker med det overordnede mål at få integreret markederne og liberaliseret de nationale elektricitets- og gasmarkeder. Disse bestemmelser dækker et bredt spektrum af aspekter, lige fra markedsadgang og til gennemsigtighed, forbrugerrettigheder og reguleringsmyndighedernes uafhængighed, for blot at nævne nogle få.

Dette initiativ tager afsæt i den eksisterende lovgivning og udviklingen henimod øget integration af energimarkederne og skal derfor også ses som et led i den vedholdende indsats for at sikre integrerede og effektivt fungerende energimarkeder i Europa.

Initiativet er desuden et svar på den seneste tids opfordringer fra Det Europæiske Råd¹³ og Europa-Parlamentet til at handle på EU-plan for at få fuldført det europæiske energimarked.

• Nærhedsprincippet

De ændringer, der foreslås i forordningen om elektricitetsmarkederne, direktivet om fælles regler for det indre marked for elektricitet og forordningen om oprettelse af et europæisk agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder, er nødvendige for at nå målet om et integreret elektricitetsmarked i EU og kan ikke lige så effektivt virkeliggøres på nationalt plan. Som der er redegjort nærmere for i evalueringen af de omarbejdede lovgivningsakter¹⁴, har erfaringerne vist, at isolerede nationale tilgange har ført til forsinkelser i implementeringen af det indre marked i energisektoren og resulteret i suboptimale og modstridende reguleringsforanstaltninger og overflødige indgreb og i, at der ofte for sent er sat ind for at rette op på effektivitetsproblemer på markedet. Et indre marked i energisektoren, der kan sikre alle en konkurrencedygtig og bæredygtig energi, kan ikke skabes på grundlag af fragmenterede nationale regler, når det drejer sig om handel med energi, drift af de fælles net og den nødvendige grad af produktstandardisering.

Den øgede sammenkobling af elektricitetsmarkederne i EU forudsætter et tættere samarbejde mellem de nationale aktører. Én medlemsstats politiske indgreb i elsektoren har direkte

¹³ I februar 2011 opstillede Det Europæiske Råd det mål, at det indre marked for energi skulle være fuldført inden udgangen af 2014, og at sammenkoblingerne skulle udbygges, således at visse medlemsstatsers isolation var bragt til ophør inden udgangen af 2015. I juni 2016 efterlyste Det Europæiske Råd endvidere en strategi for det indre marked i energisektoren og forslag fra Kommissionen til handlingsplaner herfor, som skulle gennemføres inden udgangen af 2018.

¹⁴ [OP please add link to Impact assessment – evaluation part].

virksomheder for nabolandene på grund af den indbyrdes afhængighed mellem dem på energiområdet og de sammenkoblede net. Det er blevet stadigt vanskeligere at sikre et stabilt, effektivt fungerende net på nationalt plan, da både den voksende handel på tværs af grænserne, udbredelsen af decentral energiproduktion og forbrugernes øgede deltagelse i markedet har gjort potentialet for afsmitningsvirkninger større. I realiteten kan ingen stat agere på egen hånd, og konsekvenserne af ensidig ageren er blevet større med tiden. Dette generelle princip gælder for den samlede række af foranstaltninger, der nu foreslås, hvad enten de drejer sig om handel med energi, drift af nettet eller forbrugernes rolle som aktive aktører.

Fællesregionale spørgsmål, der kræver en koordineret beslutning, har ofte betydelige økonomiske virkninger for individuelle medlemsstater, og de hidtidige erfaringer har vist, at et frivilligt samarbejde mellem medlemsstater, som kan være nyttigt på mange områder inden for det mellemstatslige samarbejde, ofte ikke har været i stand til at løse teknisk komplekse konflikter med betydelige fordelingsvirkninger mellem medlemsstater¹⁵. De frivillige initiativer, der findes, som f.eks. Det Pentalatarale Forum, har desuden geografiske begrænsninger, eftersom de kun dækker dele af EU's elmarked og ikke nødvendigvis rummer alle de lande, der rent fysisk er tættest forbundet.

Som et konkret eksempel kan peges på, at ukoordinerede nationale politikker om principperne for nettariffr kan føre til så store fordrejninger på det indre marked, at der er meget store forskelle på, hvor attraktiv en distribueret produktion eller lagring af energi vil være. På baggrund af udbredelsen af nye teknologier og den øgede samhandel på tværs af grænserne inden for energitjenester har EU en meget vigtig rolle at spille med hensyn til at skabe ens spilleregler og mere effektive markedsvilkår for alle de implicerede.

ACER's koordinerende funktion er blevet tilpasset til de nye udviklinger på energimarkedet, bl.a. det øgede behov for koordinering i situationer med større energistrømme på tværs af grænserne og den øgede energiproduktion på basis af volatile vedvarende energikilder. De uafhængige nationale reguleringsmyndigheder spiller en væsentlig rolle med at føre tilsyn med deres nationale energisektor. Men i et system med stadigt større indbyrdes afhængighed mellem medlemsstaterne, både med hensyn til markedstransaktioner og systemdrift, er der behov for et reguleringstilsyn, der rækker videre end de nationale grænser. Til at varetage dette reguleringstilsyn i situationer, der implicerer mere end to medlemsstater, oprettede man ACER. ACER's hovedopgave som koordinator mellem de nationale reguleringsmyndigheder er bevaret, og den kompetence, ACER derudover har fået tillagt, drejer sig om de områder, hvor fragmenterede nationale beslutninger i spørgsmål af grænseoverskridende betydning ville føre til problemer eller uoverensstemmelser på det indre marked. De regionale operationelle centre (ROC), der skal indføres i henhold til [forslaget til den omarbejdede elektricitetsforordning i COM(2016) 861/2], rejser et behov for overvågning på et overnationalt plan, og denne overvågning må varetages af ACER, eftersom disse centre omfatter flere medlemsstater. På samme måde kræver den koordinerede tilstrækkelighedsvurdering i hele EU, som foreslås indført i [den omarbejdede elektricitetsforordning, COM(2016) 861/2], at metodologien og beregningerne i denne vurdering godkendes af reguleringsmyndighederne, og denne opgave kan alene varetages af ACER, eftersom tilstrækkelighedsvurderingen skal foretages på tværs af medlemsstater.

Selv om ACER med de nye opgaver vil få behov for mere personale, vil ACER's koordinerende rolle reducere de nationale myndigheders arbejdsbyrde, således at der frigøres

---

¹⁵ F.eks. drøftelserne om håndtering af kapacitetsproblemer i Centraleuropa, hvor divergerende nationale interesser førte til betydelige forsinkelser i markedsintegrationen.

ressourcer i de nationale forvaltninger. Med den foreslåede tilgang vil der blive strammet op på reguleringsprocessen (bl.a. i kraft af den direkte godkendelse i ACER i stedet for 28 særskilte godkendelser). Den koordinerede udvikling af metodologier (f.eks. i relation til tilstrækkelighedsvurderinger) vil mindske arbejdsbyrden for de nationale myndigheder, samtidig med at ekstraarbejde på grund af problemer med divergerende nationale reguleringstiltag undgås.

- **Proportionalitetsprincippet**

De politiske valg, der ligger til grund for elektricitetsforordningen, elektricitetsdirektivet og agenturforordningen, drejer sig om at tilpasse elektricitetsmarkedets udformning til den øgede decentrale produktion og den igangværende teknologiske udvikling.

De foreslåede reformer omfatter udelukkende, hvad der er strengt nødvendigt for at opnå de nødvendige fremskridt for det indre marked, og overlader så megen kompetence og ansvar som muligt til medlemsstaterne, de nationale reguleringsmyndigheder og de nationale aktører.

Andre modeller i retning af en mere vidtgående harmonisering, f.eks. ved at foreslå én fælles uafhængig europæisk energireguleringsmyndighed, én fælles integreret europæisk transmissionssystemoperatør eller mere direkte forbud mod statslige indgreb uden mulighed for undtagelser, blev konsekvent forkastet i konsekvensanalysen. I stedet tager forslagene sigte på afbalancerede løsninger, der alene begrænser de nationale reguleringsmuligheder i de tilfælde, hvor koordineret handling helt klart er til større fordel for forbrugerne.

Den valgte model sigter mod at skabe lige vilkår for alle produktionsteknologier og fjerne markedsforvridninger, bl.a. for at sikre, at vedvarende energikilder kan konkurrere på markedet på lige fod. Desuden vil alle aktørerne på markedet have et økonomisk ansvar for at sikre balancen i systemet. Barrierer for de former for tjenester, der skaber fleksibilitet i nettet, som f.eks. prisfleksibelt elforbrug-tjenester, vil blive fjernet. Endvidere tager foranstaltningerne sigte på at skabe et mere likvidt korttidsmarked, der kan sikre, at knaphed bliver afspejlet i priserne, og at der er incitamenter til større fleksibilitet i nettet.

På slutkundeniveauet vil medlemsstaterne også blive tilskyndet til gradvis at udfase den generelle prisregulering, med priser under kostpriserne som en begyndelse. Sårbare forbrugere kan beskyttes med midlertidig prisregulering. For at fremme konkurrencen vil adgangen til at opkræve gebyrer for kontraktopsigelser blive begrænset, således at det bliver lettere at skifte leverandør. Desuden er der fastsat overordnede principper, der skal sikre klare og letforståelige elregninger, ligesom der skal gives ikkediskriminerende adgang til forbrugerdata, inden for rammerne af gældende databeskyttelsesregler.

På baggrund af udviklingen i handelen med elektricitet på tværs af grænserne og den gradvise integrering af markedet vil de institutionelle rammer blive tilpasset efter behovet for yderligere reguleringssamarbejde og nye opgaver. ACER skal tillægges flere opgaver, især inden for regional drift af energisystemet, samtidig med at de nationale reguleringsmyndigheder bevarer deres centrale rolle på energitilsynsområdet.

Alle de mulige modeller er blevet nøje undersøgt i forhold til proportionalitetsprincippet i den konsekvensanalyse, der ledsager forslaget. Det bemærkes her, at de modeller, der foreslås, udgør et kompromis mellem bottom-up initiativer og en top-down styring af markedet. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet erstatter disse foranstaltninger på ingen måde den rolle, de nationale regeringer, reguleringsmyndigheder og transmissionssystemoperatører spiller ved varetagelsen af en lang række kritiske funktioner. Tværtimod tilskyndes de nationale reguleringsmyndigheder til at gå sammen mere effektivt, både formelt og uformelt, i en regional konstellation for at behandle spørgsmål i forbindelse med forvaltning af elektricitetssystemet på et plan, der svarer til problemets omfang.

Der er langt fra tale om en tilgang med fuld harmonisering, tværtimod tager foranstaltningerne sigte på at skabe lige vilkår for alle aktører på markedet, især når markedsmulighederne rækker ud over de nationale grænser. For at elektricitet kan handles effektivt på tværs af grænserne, er det endelig nødvendigt med en vis standardisering af regler og produkter, for beslutninger om drift af nettet vil føre til et suboptimalt fungerende marked, hvis de træffes isoleret af enkelte medlemsstater og reguleringsmyndigheder. De direkte erfaringer med udformning og vedtagelse af fælles net- og handelsregler (de såkaldte netregler og -retningslinjer) siden den tredje energipakke fra 2009 har klart vist merværdien af, at reguleringsmyndigheder og nationale myndigheder sætter sig omkring et bord og aftaler fælles regler og metodologier, både på det overordnede og det mere tekniske plan.

Med hensyn til konkurrencen på markedet er der en voksende kløft mellem detail- og engrosmarkederne, idet detailmarkederne fortsat sakker agterud med hensyn til tjenesteudbud og konkrete fordele for forbrugerne. De foreslåede bestemmelser om overvågning af energifattigdom, gennemsigtig og klar information til forbrugerne og adgang til data indebærer ingen uforholdsmæssige begrænsninger af de nationale prærogativer.

- **Valg af retsakt**

Forslaget tager sigte på en ændring af de centrale retsakter i den tredje energipakke. Der er tale om elektricitetsforordningen (forordning nr. 714/2009) og elektricitetsdirektivet (direktiv 2009/72/EF) samt forordningen om oprettelse af ACER (forordning nr. 713/2009). En omarbejdning af disse retsakter er valgt for at skabe større retlig klarhed, da en ændringsretsakt på grund af de mange nye bestemmelser ikke er skønnet hensigtsmæssig. Dette valg af retsakt indebærer således en revision af regler, der allerede er vedtaget og implementeret, som en naturlig videreudvikling af aktuell lovgivning.

3. RESULTATER AF EFTERFØLGENDE EVALUERINGER, HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER OG KONSEKVENSANALYSER

- **Efterfølgende evalueringer/kvalitetskontrol af gældende lovgivning**

Kommissionens tjenestegrene har vurderet virkningerne af den nuværende lovgivningsramme (den tredje energipakke) ud fra fem kriterier: relevans, effektivitet, virkningsgrad, sammenhæng og merværdi for EU. Der er udført en særskilt evaluering samt en konsekvensanalyse, og resultatet af evalueringen afspejles i konsekvensanalysens problemformulering.

Det blev i evalueringen konstateret, at den tredje energipakkes mål om at øge konkurrencen og fjerne hindringerne for grænseoverskridende konkurrence på elektricitetsmarkederne overordnet set er nået. En aktiv håndhævelse af lovgivningen har medført positive resultater for elmarkederne og forbrugerne, og markederne er generelt mindre koncentrerede og mere integrerede end i 2009. For så vidt angår detailmarkedet, har de nye forbrugerrettigheder, der blev indført ved den tredje energipakke, klart forbedret forbrugernes stilling på energimarkedet.

Bestemmelserne i den tredje energipakke har dog kun i begrænset omfang været med til at udvikle visse områder af det indre elektricitetsmarked, både på engros- og detailniveau. Som det fremgår af de uudnyttede velfærdsgevinster og slutgevinster for forbrugerne, og som det overordnet set blev konstateret i evalueringen, er der stadig meget at vinde ved at forbedre rammerne for udformningen af markedet. På engrosmarkedet er der fortsat en række hindringer for grænseoverskridende handel, og samkøringskapaciteten udnyttes sjældent fuldt ud. Dette skyldes bl.a., at de nationale netoperatører og reguleringsmyndigheder ikke i tilstrækkelig grad samarbejder om den fælles brug af sammenkoblingspunkter. De

involverede parter nationale perspektiv står i mange tilfælde fortsat i vejen for effektive grænseoverskridende løsninger og begrænser i sidste ende mængden af ellers gavnlige grænseoverskridende strømme. Billedet er ikke det samme på alle markeder og inden for alle tidsrammer, idet day-ahead-, intraday- og balancemarkedet er integreret i forskellig grad.

Konkurrencen på detailmarkederne kunne forbedres betydeligt. Elpriserne svinger meget fra medlemsstat til medlemsstat af ikkemarkedsmæssige årsager, og priserne er i de senere år steget støt for husholdningerne som følge af væsentlige stigninger i de faste afgifter, såsom netafgifter, skatter og andre afgifter. Den stigende energifattigdom og manglende klarhed om, hvilke midler er bedst egnede til at tackle forbrugersårbarhed og energifattigdom, har været medvirkende til at bremse udviklingen af det indre energimarked. Forbrugerengagementet hæmmes stadig væsentligt af gebyrer i forbindelse med operatørskift (f.eks. ved kontraktopsigelse). Derudover viser det store antal klager over faktureringen¹⁶, at sammenligneligheden og klarheden af faktureringsoplysningerne stadig kan forbedres.

I tillæg til problemerne med at nå de oprindelige målsætninger i den tredje energipakke er der opstået en række nye udfordringer, som der ikke var taget højde for ved udarbejdelsen af den tredje energipakke. Disse omfatter som nævnt ovenfor en meget stor stigning i brugen af vedvarende energikilder til elproduktion, en stigning i statslige indgreb på elmarkederne for at garantere forsyningssikkerheden samt teknologiske ændringer. Disse forhold har ført til væsentlige ændringer i den måde, markederne fungerer på, især de seneste fem år, hvor den positive virkning af reformerne for forbrugerne er stilnet af, og der ses et uudnyttet potentiale for modernisering. Det har skabt huller i den gældende lovgivning med hensyn til håndteringen af denne udvikling.

I overensstemmelse med resultatet af evalueringen og den dertil hørende konsekvensanalyse søger nærværende forslag at lukke disse huller og fastsætte en ramme, der afspejler den teknologiske udvikling i sektoren, i takt med at energisystemerne går over til nye produktions- og forbrugsmodeller.

- **Høring af interesserede parter**

Under udarbejdelsen af nærværende initiativ har Kommissionen afholdt adskillige offentlige høringer. Høringerne var åbne for borgere og medlemsstaternes myndigheder, energimarkedsdeltagere og disses sammenslutninger samt andre relevante aktører, herunder SMV og energiforbrugere.

Især tre høringer og deres respektive resultater bør fremhæves:

1) En række forhold vedrørende ressourcetilstrækkelighed var genstand for en offentlig høring¹⁷ fra 15. november 2012 til 7. februar 2013, jf. høringen om effekttilstrækkelighed, kapacitetsmekanismer og det indre marked i elsektoren (*Consultation on generation adequacy, capacity mechanisms, and the internal market in electricity*). Formålet var at høre de interesserede parter mening om sikring af ressourcetilstrækkelighed og elforsyningssikkerhed på det indre marked.

---

¹⁶ European Commission (2016), "Second Consumer Market Study on the functioning of retail electricity markets for consumers in the EU".

¹⁷ Europa-Kommissionen (2012) "Consultation Paper on generation adequacy, capacity mechanisms and the internal market in electricity".
https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/20130207_generation_adequacy_consultation_document.pdf

Der blev der modtaget 148 individuelle svar fra offentlige organer, industrien (både den energiproducerende og den energiforbrugende) og den akademiske verden. En detaljeret oversigt over svar på høringen¹⁸ samt alle de individuelle bidrag og et resumé¹⁹ er tilgængelig online.

2) Der blev fra 22. januar 2014 til 17. april 2014 afholdt en offentlig høring om elektricitetsdetailmarkederne og -slutforbrugere²⁰. Kommissionen modtog 237 svar på høringen, hvoraf ca. 20 % kom fra energileverandører, 14 % fra distributionssystemoperatører, 7 % fra forbrugerorganisationer og 4 % fra nationale reguleringsmyndigheder. Desuden deltog et betragteligt antal borgere i høringen. Et fuldstændigt resumé af besvarelsene findes på Kommissionens websted²¹.

3) Der blev fra 15. juli 2015 til 9. oktober 2015 afholdt en bred offentlig høring²² om en ny udformning af energimarkedet.

Kommissionen modtog 320 svar på høringen, hvor nationale eller EU-dækkende brancheorganisationer stod for ca. 50 % af svarene. 26 % af svarene kom fra virksomheder fra i energisektoren (leverandører, mæglere og forbrugere) og 9 % fra netoperatører. Derudover gav 17 nationale regeringer og adskillige nationale reguleringsmyndigheder feedback på høringen. Et betragteligt antal enkeltpersoner og uddannelsesinstitutioner deltog også i høringen. En detaljeret beskrivelse af de interesserede parter holdning til de enkelte løsningsmodeller findes i konsekvensanalysen, der ledsager nærværende lovgivningsforslag.

- **Indhentning og brug af ekspertbistand**

Forslaget til forordning og konsekvensanalysen er udarbejdet på grundlag af en stor mængde materiale, som der henvises til i fodnoterne til konsekvensanalysen. Materialet består af ca. 30 undersøgelser og modelleringsredskaber, der overvejende er udarbejdet af uafhængige eksterne parter med det formål at vurdere de specifikke løsningsmodeller under nærværende forslag. Den fuldstændige liste findes i bilag V til konsekvensanalysen. Der anvendes en række metoder med fokus på kvantitative vurderinger af cost-benefit-analyser af økonomiske og sociale forhold.

Derudover har Kommissionen foretaget en sektorundersøgelse af de nationale kapacitetsmekanismer, og de foreløbige resultater blev straks anvendt i den forberedende fase af nærværende forslag²³. Resultaterne af disse undersøgelser har understøttet den omfattende feedback fra de interesserede parter og har overordnet set givet Kommissionen en omfattende videnbase for nærværende forslag.

18

https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Charts_Public%20Consultation%20Retail%20Energy%20Market.pdf

19 Europa-Kommissionen (2012) Consultation on generation adequacy, capacity mechanisms, and the internal market in electricity

<https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/consultation-generation-adequacy-capacity-mechanisms-and-internal-market-electricity>

20 Europa-Kommissionen (2014) Consultation on the retail energy market.

<https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/consultation-retail-energy-market>

21

https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Charts_Public%20Consultation%20Retail%20Energy%20Market.pdf

22 Europa-Kommissionen (2015) Høring om en ny udformning af energimarkedet, COM(2015) 340 final <https://ec.europa.eu/energy/en/consultations/public-consultation-new-energy-market-design>

23 Interimsrapport om sektorundersøgelsen af kapacitetsmekanismer, C(2016) 2107 final.

- **Konsekvensanalyse**

Alle de foreslåede foranstaltninger støttes af konsekvensanalysen. Udvalget for Forskriftskontrol afgav den 7. november 2016 en positiv udtalelse. Den måde, udvalgets holdninger blev taget i betragtning på, kan ses i bilag I til konsekvensanalysen.

I konsekvensanalysen har man forholdt sig til en række politiske løsningsmodeller til de enkelte problemer. Problemerne og løsningsmodeller angives nedenfor.

Tilpasning af markedets udformning til den øgede brug af vedvarende energi og den teknologiske udvikling:

Der var i konsekvensanalysen tilslutning til at forbedre de nuværende markedsregler med henblik på at skabe lige vilkår for alle produktionsteknologier og -ressourcer ved at fjerne de eksisterende markedsforvridninger. Det vedrører regler, der diskriminerer mellem ressourcer og begrænser eller begunstiger visse teknologiers adgang til elnettet. Derudover pålægges alle markedsdeltagere det finansielle ansvar for ubalancer på nettet, og der ydes vederlag for alle ressourcer på markedet på lige vilkår. Hindringerne for efterspørgselsreaktioner fjernes. Ved at bringe de kortfristede markeder tættere på realtid og dermed gøre det muligt at opfylde behovet for fleksibilitet og ved gøre balancemarkederne mere effektive, vil den valgte løsningsmodel også styrke de kortfristede markeder. Den valgte løsningsmodel omfatter foranstaltninger, der gør det muligt at tiltrække alle fleksible, distribuerede ressourcer vedrørende produktion, efterspørgsel og lagring til markedet ved hjælp af de rette incitamenter og bedre tilpassede markedsvilkår. Den indeholder desuden foranstaltninger, der skal skabe incitamenter for distributionssystemoperatørerne.

En ikkelovgivningsmæssig tilgang blev afvist med den begrundelse, at det ikke ville være muligt at forbedre markedet og sikre lige vilkår for de forskellige ressourcer. Den nuværende EU-ramme er på visse områder begrænset og på andre endda ikkeeksisterende. Det blev desuden konkluderet, at et frivilligt samarbejde ikke ville munde ud i den rette grad af harmonisering eller sikkerhed på markedet. På samme måde blev muligheden for en fuldstændig harmonisering af markedsreglerne afvist, da ændringerne kunne være i strid med proportionalitetsprincippet og generelt ville være unødvendige i betragtning af de nuværende forhold på de europæiske energimarkeder.

Fremtidige produktionsinvesteringer og manglende koordinering af kapacitetsmekanismer

Der blev overvejet adskillige politiske løsningsmodeller, der gik ud over grundscenariet, hvor der i de enkelte løsningsforslag blev foreslået forskellige grader af tilpasning og koordinering mellem medlemsstaterne på EU-plan, og hvor markedsdeltagerne i forskellig grad ville være afhængige af markedsstøtte.

Et såkaldt "energy-only-marked" ville forbedre og sammenkoble de europæiske markeder i en sådan grad, at det ville skabe de prissignaler, der er nødvendige for at anspore til investeringer i nye ressourcer og på de rette områder. I et sådant tilfælde ville der ikke længere være behov for kapacitetsmekanismer.

Den valgte løsning bygger på dette energy-only-markedsscenario, men udelukker ikke muligheden for, at medlemsstaterne kan anvende kapacitetsmekanismer, forudsat at de bygger på en fælles vurderingsmetode af ressourceutilstrækkelighed, udføres under fuld gennemsigtighed via ENTSO-E og ACER og opfylder de fælles udformningsprincipper for et bedre samspil mellem de nationale kapacitetsmekanismer og et harmoniseret samarbejde på tværs af landegrænserne. Løsningsmodellen bygger på Europa-Kommissionens retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020 sammen med sektorundersøgelsen af kapacitetsmekanismer.

En ikkelovgivningsmæssig tilgang blev afvist, da de eksisterende bestemmelser i EU-lovgivningen ikke er tilstrækkeligt tydelige og holdbare til at håndtere de udfordringer, som det europæiske elektricitetssystem står over for. Derudover vil et frivilligt samarbejde ikke nødvendigvis sikre en passende grad af harmonisering på tværs af alle medlemsstater eller sikkerhed på markedet. For at løse problemerne på en sammenhængende måde er der brug for lovgivning på området. Den løsningsmodel, hvor hele regioner eller i sidste ende alle EU-medlemsstater på baggrund af regionale eller EU-dækkende vurderinger af produktionstilstrækkeligheden ville blive pålagt at indføre kapacitetsmekanismer, blev afvist som værende uforholdsmæssig.

Utilstrækkelige resultater på detailmarkederne: langsom udvikling og få tjenester

Den valgte løsning indebærer, at medlemsstaterne gradvist udfaser generel prisregulering inden for en frist, der er fastsat i EU-lovgivningen, og i første omgang med priser, der ligger under kostprisen. Denne løsning gør det muligt at foretage en gradvis prisregulering for sårbare forbrugere. For i højere grad at inddrage forbrugerne begrænses brugen af gebyrer i forbindelse med kontraktopsigelse. De nationale myndigheder indfører et certificeringsværktøj, der skal fremme forbrugernes tillid til sammenligningswebsteder. Derudover skal en række overordnede principper om minimumskrav til indholdet sikre, at energiregningerne er klare og lette at forstå. Medlemsstaterne skal ydermere overvåge antallet af husholdninger, der lever med energifattigdom. Endelig sikres der ikkediskriminerende adgang til forbrugeroplysninger med henblik på at lade nye markedsaktører og energitjenesteselskaber udvikle nye tjenester.

Andre muligheder, der blev overvejet, men afvist, omfattede en fuldstændig harmonisering af forbrugerlovgivningen sammen med en omfattende forbrugerbeskyttelse; fritagelser for prisregulering fastsat på EU-plan på baggrund af enten en forbrugstærskel eller en pristærskel; en standardmodel for databehandling, der skal håndhæves af en neutral markedsaktør, som også har ansvaret herfor, såsom en TSO; forbud mod alle gebyrer i forbindelse med operatørskift, herunder opsigelsesgebyrer, og delvis harmonisering af indholdet i energiregninger; og endelig indførelse af en EU-ramme til overvågning af energifattigdom på grundlag på en energieffektivitetsundersøgelse udført af medlemsstaterne om boligmassen samt forebyggende foranstaltninger til undgåelse af forsyningsafbrydelser. Disse løsningsmodeller blev alle afvist pga. nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet. Stort set ingen af de hørte interessenter mente, at det var en mulighed at fastholde status quo.

Forbedring af de institutionelle rammer og agenturets rolle

Den tredje pakkes institutionelle rammer har til formål at fremme samarbejdet både mellem de nationale reguleringsmyndigheder og mellem transmissionssystemoperatørerne. ACER og ENTSO'erne har, siden de blev oprettet, spillet en afgørende rolle i forbindelse med udviklingen af et fungerende indre elektricitetsmarked. Den seneste udvikling på de europæiske energimarkeder, som omhandles i denne konsekvensanalyse og de efterfølgende forslag til initiativet angående markedets udformning gør det nødvendigt at tilpasse de institutionelle rammer. Derudover har gennemførelsen af den tredje pakke også fremhævet nogle områder, hvor der er plads til forbedringer, for så vidt angår rammen for ACER og ENTSO'erne. Det blev afvist at bevare status quo, for så vidt angår reformen af de institutionelle rammer, da det ville medføre huller i reguleringen og markedstilsynet. Dette er i overensstemmelse med udviklingen af markedsbestemmelser, der fastsættes andetsteds i dette forslag og med den igangværende udvikling på EU-plan af sekundær lovgivning.

En ikkelovgivningsmæssig tilgang med "strengere håndhævelse" og frivilligt samarbejde uden nye supplerende foranstaltninger for tilpasning til de institutionelle rammer blev overvejet. En bedre håndhævelse af den eksisterende lovgivning indebærer fortsat gennemførelse af den

tredje pakke og fuld gennemførelse af netregler og retningslinjer – som beskrevet i løsningsmodellen "business as usual" – kombineret med en strengere håndhævelse. En strengere håndhævelse alene ville dog ikke udgøre en forbedring af den nuværende institutionelle ramme.

Man overvejede også en lovgivningsmæssig løsningsmodel, hvor ACER omdannes til en fælleseuropæisk reguleringsmyndighed, men dette blev i sidste ende afvist. Hvis agenturet skulle udføre en sådan funktion, ville det kræve, at agenturets budget og antallet af medarbejdere blev væsentligt forhøjet, eftersom der ville blive behov for mange eksperter i agenturet. Desuden bør de nationale reguleringsmyndigheder fortsat være involveret i agenturets beslutningsproces, og de nationale reguleringsmyndigheders flertalsafgørelser bør ikke systematisk erstattes af afgørelser truffet af agenturets direktør.

Det blev derfor overvejet, hvordan ACER kunne forbedres på baggrund af den eksisterende ramme. Den løsningsmodel, som konsekvensanalysen støtter op om, gør det muligt at tilpasse EU's institutionelle ramme til de nye realiteter, som elsystemet står over for. Med denne løsning tackles desuden det deraf følgende behov for yderligere regionalt samarbejde og de eksisterende og forventede huller i lovgivningen på energimarkedet, hvilket giver en vis fleksibilitet med hensyn til at anvende både en bottom-up- og en top-down-tilgang.

Med henblik på at tackle de eksisterende huller i lovgivningen, for så vidt angår de nationale reguleringsmyndigheders tilsynsfunktioner på regionalt niveau, ville der med de politiske tiltag under denne løsningsmodel desuden blive fastsat en fleksibel lovgivningsmæssig ramme for forbedring af den regionale koordinering og de nationale reguleringsmyndigheders beslutningstagning. Med denne løsningsmodel indføres en ordning, hvor de nationale reguleringsmyndigheder i regionen (f.eks. ROC og andre myndigheder, der oprettes som følge af de foreslåede initiativer om markedsudformningen) træffer koordinerede regionale afgørelser og fører tilsyn med visse emner, og ACER kommer til at være med til at sikre Unionens interesser.

Grundlæggende rettigheder

Nærværende forslag kan have indvirkning på en række grundlæggende rettigheder fastsat ved Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, navnlig: retten til respekt for privatliv og familieliv (artikel 7), retten til beskyttelse af personoplysninger (artikel 8), forbuddet mod forskelsbehandling (artikel 21), retten til social bistand (artikel 34), adgang til tjenesteydelser af almen økonomisk interesse (artikel 36), integration af et højt miljøbeskyttelsesniveau (artikel 37) og adgang til effektive retsmidler (artikel 47).

Dette behandles ved en række bestemmelser om forbrugerbeskyttelse, energifattigdom, beskyttelse af sårbare kunder, adgang til tjenesteydelser af almen økonomisk interesse, databeskyttelse og privatlivets fred.

Et resumé af konsekvensanalysen findes på Kommissionens websted²⁴ sammen med den positive udtalelse fra Udvalget for Forskriftskontrol.

- **Målrettet regulering og forenkling**

Forslaget kan medføre øgede administrative krav, omend i begrænset omfang. Ved f.eks. at give alle teknologier lige muligheder for at deltage fuldt ud på energimarkedet, ville disse teknologier skulle overholde en række krav til markedsoverensstemmelse, hvilket kan medføre en vis administrativ byrde.

---

²⁴ [OP: Please insert Link to Impact Assessment]

Foranstaltningerne til forbedring af likviditet og integrering af energimarkederne kan desuden medføre kortsigtede konsekvenser for virksomhederne, eftersom de ville skulle tilpasse sig de nye energihandelsordninger. Disse konsekvenser betragtes dog som minimale i forhold til grundscenariet, hvor der intet foretages, da den økonomiske gevinst ved reformen i høj grad vil opveje enhver kort- eller langsigtet administrativ omorganisering.

På samme måde vil den gradvise udfasning af prisregulering på medlemsstatsplan kræve, at de nationale reguleringsmyndigheder forbedrer indsatsen for at overvåge markederne og sikrer effektiv konkurrence og forbrugerbeskyttelse. Det øgede forbrugerengagement, som naturligt vil øge konkurrencen på markedet, kan udligne disse konsekvenser.

De aktiviteter, der skal gennemføres som led i den opdaterede institutionelle ramme, medfører også en række nye administrative krav til de nationale reguleringsmyndigheder og transmissionssystemoperatørerne. Det indebærer, at de skal deltage i ACER og de beslutningsprocesser, der skal føre til, at der opnås enighed om metoder og praksis for problemfri handel med energi på tværs af grænserne.

En detaljeret beskrivelse af de administrative og økonomiske konsekvenser for virksomhederne og de offentlige myndigheder, for så vidt angår de enkelte politiske løsningsmodeller, findes i kapitel 6 i konsekvensanalysen.

4. VIRKNINGER FOR BUDGETTET

Den budgetmæssige virkning af forslaget under nærværende pakke vedrører ressourcerne for Agenturet for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (ACER) og beskrives i finansieringsoversigten til Kommissionens forslag til omarbejdning af forordningen om oprettelse af ACER. De nye funktioner, som ACER skal varetage, navnlig for så vidt angår vurderingen af systemtilstrækkelighed og oprettelsen af regionale driftscentre, kræver, at agenturet frem til 2020 ansætter op mod 18 fuldtidsækvivalenter og samtidig gradvist tildeles de nødvendige finansielle midler.

5. ANDRE FORHOLD

- **Planer for gennemførelsen og foranstaltninger til overvågning, evaluering og rapportering**

Kommissionen vil føre tilsyn med medlemsstaternes og andre aktørers gennemførelse og overholdelse ved hjælp af de bestemmelser, der ender med at blive vedtaget, og eventuelt træffe håndhævelsesforanstaltninger. Derudover vil Kommissionen, ligesom den allerede har gjort inden for rammerne af gennemførelsen af den tredje energipakke, udarbejde vejledninger i gennemførelsen af de vedtagne bestemmelser.

I forbindelse med overvågning og gennemførelse bistår Kommissionen navnlig af ACER. Agenturets årlige rapport og Kommissionens sideløbende evalueringer samt elektricitetskoordinationsgruppens rapportering er alle omfattet af bestemmelserne i forslaget. Agenturet vil blive opfordret til at foretage en yderligere gennemgang af overvågningsindikatorerne for at sikre, at de stadig er relevante i forhold til overvågningen af udviklingen af nærværende forslags målsætninger, således at disse afspejles korrekt i bl.a. ACER's årlige markedsovervågningsrapport.

Sideløbende med de foreslåede initiativer vil Kommissionen fremsætte et forslag om forvaltning af energiunionen, som skal strømline planlægnings-, rapporterings- og overvågningskravene. På baggrund af nævnte forslag om forvaltning af energiunionen vil overvågnings- og rapporteringskravene til Kommissionen og medlemsstaterne under den

tredje energipakke blive integreret i horisontale status- og overvågningsrapporter. Yderligere oplysninger om strømlining af overvågnings- og rapporteringskravene findes i konsekvensanalysen af forvaltningen af energiunionen.

En mere indgående behandling af overvågningsmekanismer og benchmarkindikatorer findes i kapitel 8 i konsekvensanalysen.

6. REDEGØRELSE FOR FORSLAGENES BESTEMMELSER

• Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om fælles regler for det indre elektricitetsmarked (omarbejdning)

I *kapitel I* i det foreslåede direktiv præciseres anvendelsesområdet og genstanden for direktivet med fokus på forbrugerne og det indre markeds betydning samt de vigtigste principper herfor. Desuden ajourføres de vigtigste definitioner, der anvendes i direktivet.

I *kapitel II* i det foreslåede direktiv fastsættes det overordnede princip, at medlemsstaterne skal sørge for, at EU's elmarked er konkurrencedygtigt, forbrugerorienteret, fleksibelt og ikkediskriminerende. Det understreges, at nationale bestemmelser ikke må udgøre en unødigt hindring for grænseoverskridende strømme, forbrugerdeltagelse eller investeringer. Desuden fastsættes princippet om, at prisdannelsen på udbudssiden skal være markedsbaseret med forbehold af behørigt begrundede undtagelser. I samme kapitel præciseres visse principper vedrørende elmarkedernes funktionsmåde, såsom retten til at vælge leverandør. Desuden ajourføres en række regler om mulige offentlige serviceforpligtelser, som medlemsstaterne under visse omstændigheder kan pålægge energiselskaberne.

I kapitel III i forslaget til direktivet styrkes de allerede eksisterende forbrugerrettigheder, og der indføres nye rettigheder, der sætter forbrugerne i centrum på energimarkedet ved at sikre, at de har en vis grad af medbestemmelse og er bedre beskyttet. Der opstilles regler om mere gennemskuelige faktureringsoplysninger og certificering af sammenligningsværktøjer. Kapitlet indeholder bestemmelser til sikring af, at forbrugerne frit kan vælge og skifte leverandør eller forsyningsvirksomhed, har adgang til kontrakter med dynamiske priser, har mulighed for at bidrage til prisfleksibelt elforbrug og producere og forbruge egen elektricitet. Forbrugerne har ret til at bede om en intelligent måler med en række minimumsfunktioner. Ved at præcisere de dataforvaltningsansvarliges rolle og fastsætte et fælles europæisk dataformat, som Kommissionen skal udarbejde i en gennemførelsesretsakt, forbedres de eksisterende regler om forbrugernes mulighed for at dele deres data med leverandører og tjenesteydere. Desuden har direktivet til hensigt at sikre, at medlemsstaterne tager hånd om energifattigdom. Medlemsstaterne skal ydermere fastlægge rammerne for uafhængige forsyningsvirksomheder og prisfleksibelt elforbrug efter principper, der muliggør fuld markedsdeltagelse. Der fastsættes en ramme for lokale energifællesskaber, der kan indgå i lokal produktion, distribution, sammenlægning, lagring, levering eller energieffektivitetstjenester. Sluttelig præciseres nogle eksisterende bestemmelser om intelligente målere, kontaktpunkter, adgang til alternativ tvistbilæggelse, forsyningspligt og sårbare forbrugere.

Kapitel IV i forslaget til direktiv indeholder en række præciseringer vedrørende distributionssystemoperatørernes opgaver, navnlig deres aktiviteter i forbindelse med udbud af netværkstjenester, med henblik på at sikre fleksibilitet, integrering af elektriske køretøjer og dataforvaltning. Derudover præciseres distributionssystemoperatørernes rolle med hensyn til lagring og ladestandere til elektriske køretøjer.

Kapitel V i forslaget til direktiv sammenfatter de almindelige bestemmelser, der skal gælde for TSO'erne. Det er hovedsagelig baseret på eksisterende tekst med en yderligere præcisering af hjælpefunktioner og de regionale driftscentre.

Kapitel VI, hvor bestemmelserne om funktionsadskillelse, der blev udviklet i den tredje energipakke, fastsættes, forbliver uændret, for så vidt angår de vigtigste materielle bestemmelser om funktionsadskillelse, navnlig når det gælder de tre ordninger for TSO'er (ejerskabsmæssig adskillelse, uafhængige systemoperatører og uafhængige transmissionssystemoperatører), og for så vidt angår bestemmelserne om udpegning af og certificering af distributionssystemoperatører. Distributionssystemoperatørernes mulighed for at eje lagerfaciliteter eller yde hjælpefunktioner præciseres.

Kapitel VII i forslaget til direktiv indeholder bestemmelser om oprettelse, beføjelser og funktioner samt regler for driften af de uafhængige nationale energireguleringsmyndigheder. I forslaget er der især fokus på reguleringsmyndighedernes pligt til at samarbejde med tilgrænsende reguleringsmyndigheder og ACER i grænseoverskridende tilfælde, og listen over reguleringsmyndighedernes opgaver ajourføres, bl.a. for så vidt angår overvågning af de nyligt oprettede regionale driftscentre.

I kapitel VIII i forslaget til direktiv ændres nogle generelle bestemmelser, bl.a. om undtagelser fra direktivet, udøvelse af beføjelser delegeret af Kommissionen og det udvalg, der er nedsat efter udvalgsproceduren i henhold til forordning (EU) nr. 182/2011.

I de nye bilag til forslaget til direktiv opstilles flere krav til sammenligningsværktøjer, fakturering og faktureringsoplysninger, og de tidligere krav til intelligente målere og lanceringen heraf ændres.

• Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om det indre elektricitetsmarked (omarbejdning)

I kapitel I i den foreslåede forordning fastsættes anvendelsesområdet og genstanden samt definitionerne på de anvendte termer. Det understreges, hvor vigtigt det er ikke at have forvredne markedssignaler, hvis der skal skabes øget fleksibilitet, og hvis dekarbonisering og innovation skal fremmes. Desuden ajourføres og suppleres de vigtigste definitioner, der er anvendt i forordningen.

I kapitel II i den foreslåede forordning indføres der en ny artikel, der fastsætter de nøgleprincipper, som national energilovgivning skal overholde for at sikre et velfungerende indre elektricitetsmarked. I kapitlet fastsættes også de vigtigste juridiske principper for handel med elektricitet inden for forskellige tidsrammer for handel (balance-, intraday-, day-ahead- og forwardmarkeder), herunder principper for prisdannelse. Kapitlet præciserer princippet om balanceansvar og opstiller en ramme for mere markedskompatible regler for fordeling og indskrænkning af produktionen og for prisfleksibelt elforbrug, bl.a. betingelser for enhver undtagelse fra disse regler.

Kapitel III i den foreslåede forordning beskriver den proces, hvorved budområderne skal afgrænses på koordineret vis, hvilket er i overensstemmelse med den revisionsproces, der blev indført med forordning (EU) 2015/1222 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger²⁵. Med henblik på at tage hånd om det vedvarende problem med betydelige nationale begrænsninger af grænseoverskridende

²⁵ Kommissionens forordning (EU) 2015/1222 af 24. juli 2015 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger (EUT L 197 af 25.7.2015, s. 24).

elektricitetsstrømme er betingelserne for sådanne ekstraordinære begrænsninger præciseret, navnlig ved regler som skal sikre, at elimport og -eksport ikke begrænses af nationale aktører af økonomiske årsager. Kapitlet indeholder yderligere ændringer til allerede eksisterende principper for nettariffer for transmission og distribution og fastsætter en procedure for fremme af en gradvis konvergens af metoderne for transmissions- og distributionstariffer. Der fastsættes ligeledes regler for brugen af flaskehalsindtægter.

I kapitel IV i den foreslåede forordning fastsættes der nye generelle principper for, hvordan medlemsstaterne på koordineret vis skal håndtere problemer med ressourcetilstrækkeligheden. Der fastsættes principper og en procedure for udviklingen af en europæisk vurdering af ressourcetilstrækkeligheden for bedre at kunne fastslå behovet for kapacitetsmekanismer og – efter omstændighederne – for at medlemsstaterne fastsætter en pålidelighedsstandard. Det præciseres, hvordan og på hvilke betingelser kapacitetsmekanismerne kan indføres på markedskompatibel vis. Ligeledes klarlægges markedskompatible principper for udformningen af kapacitetsmekanismer, herunder regler for deltagelsen af kapacitet, der findes i en anden medlemsstat, og regler for brugen af sammenkobling. Det fastsættes, hvordan de regionale driftscentre, de nationale TSO'er, ENTSO'en for elektricitet og de nationale reguleringsmyndigheder via ACER vil være involveret i udviklingen af tekniske parametre for deltagelse i kapaciteter, der findes i en anden medlemsstat, såvel som de operationelle regler for deres deltagelse.

Kapitel V i den foreslåede forordning fastsætter ENTSO for elektricitets opgaver og pligter og ACER's overvågningsopgaver i den forbindelse, samtidig med at dets forpligtelse til at handle uafhængigt og til Europas bedste præciseres. De regionale driftscentres opgave defineres, og der fastsættes kriterier og en procedure for indkredsning af, hvilke systemdriftsregioner der er dækket af de enkelte regionale driftscentre, samt hvilke koordineringsfunktioner disse centre varetager. Derudover fastsættes samarbejdsordninger og organisatoriske foranstaltninger, høringskrav, krav og procedurer for vedtagelsen af afgørelser og henstillinger og revisionen heraf, bestyrelsens sammensætning og ansvar og de regionale driftscentres erstatningsansvarsordninger. Kapitlet indeholder også regler for sammenkobling af kraftvarmeanheder, hvilket førhen var omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet. Reglerne vedrørende den ti-årige netudviklingsplan, ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatører, informationsudveksling og certificering forbliver i vid udstrækning uændrede.

Med kapitel VI i den foreslåede forordning oprettes der en europæisk enhed for distributionssystemoperatører, og der fastsættes en procedure for enhedens oprettelse og opgaver, bl.a. for høring af interessenterne. Desuden fastsættes nærmere regler for samarbejdet mellem distributionssystemoperatørerne og TSO'erne med hensyn til planlægning og drift af nettene.

I kapitel VII i den foreslåede forordning fastsættes de beføjelser og regler, som Kommissionen allerede har til at vedtage delegerede retsakter i form af netregler eller retningslinjer. Der gives præciseringer med hensyn til den juridiske karakter og vedtagelsen af netregler og retningslinjer, og deres mulige indhold udvides til at omfatte områder såsom distributionstakststrukturer, regler for tilrådighedsstillelse af ikke-frekvensrelaterede systembærende tjenester, prisleksibelt elforbrug, energilagring og afkortning af bud, regler for cybersikkerhed, regler vedrørende de regionale driftscentre samt begrænsning af elproduktion og omfordeling af produktion og efterspørgsel. Proceduren for udarbejdelsen af netregler for elektricitet forenkles og ensrettes, hvilket giver de nationale reguleringsmyndigheder mulighed for inden for rammerne af ACER at træffe afgørelse om emner vedrørende gennemførelsen af netregler og retningslinjer. Desuden inddrages den

europæiske enhed for distributionssystemoperatører og andre interessenter i højere grad i udviklingen af forslag til netregler.

I kapitel VIII i den foreslåede forordning fastsættes de afsluttende bestemmelser, herunder de allerede eksisterende regler for undtagelser for nye direkte jævnstrømsforbindelser fra visse krav i eldirektivet og elforordningen, idet proceduren for de nationale reguleringsmyndigheders efterfølgende ændringer heraf præciseres.

I bilaget til den foreslåede forordning beskrives de opgaver, som de regionale driftscentre er blevet pålagt i henhold til forordningen.

- **Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om Den Europæiske Unions Agentur for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder (omarbejdning)**

Generelt foreslås det, at reglerne vedrørende ACER tilpasses den fælles tilgang til EU's decentraliserede agenturer, som er aftalt mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Europa-Kommissionen²⁶ ("den fælles tilgang"). ACER er på nuværende tidspunkt imidlertid sikret visse begrænsede undtagelser fra den fælles tilgang.

I kapitel I i den foreslåede forordning beskrives ACER's rolle, målsætninger og opgaver og den type retsakter, det kan vedtage, ligesom der fastsættes regler for høring og overvågning. Listen over opgaver er ajourført, så den omfatter de opgaver inden for overvågning af engrosmarkedet og grænseoverskridende infrastruktur, som ACER er blevet pålagt efter forordningens vedtagelse.

Hvad angår vedtagelsen af netreglerne for elektricitet får ACER mere ansvar med hensyn til udarbejdelse og indgivelse til Kommissionen af det endelige forslag til en netregel, mens ENTSO-E bevarer rollen som teknisk ekspert. Forslaget giver ligeledes distributionssystemoperatørerne mulighed for at være formelt repræsenteret på EU-niveau, navnlig i forbindelse med udviklingen af forslag til netregler, hvilket er i overensstemmelse med deres øgede ansvar. Agenturet gives beføjelse til at fastlægge vilkår, metoder og algoritmer for gennemførelsen af netreglerne og retningslinjerne for elektricitet.

Hvad angår opgaver i regionalt regi, som kun vedrører et begrænset antal nationale reguleringsmyndigheder, indføres der en regional beslutningsproces. Direktøren vil som følge heraf skulle afgive udtalelse om, hvorvidt det pågældende spørgsmål først og fremmest er af regional karakter. Hvis repræsentantskabet når til enighed om, at dette er tilfældet, vil et regionalt underudvalg under repræsentantskabet forberede den pågældende afgørelse, som efterfølgende vil blive truffet eller afvist af selve repræsentantskabet. I andre tilfælde vil repræsentantskabet selv træffe en afgørelse uden et regionalt underudvalgs deltagelse.

Kapitlet beskriver også en række af ACER's nye opgaver vedrørende koordinering af visse funktioner i forbindelse med de regionale driftscentre under agenturet og overvågning af de udpegede elektricitetsmarkedsoperatører samt godkendelse af metoder og forslag knyttet til produktionens tilstrækkelighed og risikoberedskab.

Kapitel II i den foreslåede forordning indeholder organisatoriske bestemmelser vedrørende bestyrelsen, repræsentantskabet, direktøren, klagenævnet og som en ny bestemmelse agenturets arbejdsgrupper. Om end flere individuelle bestemmelser tilpasses den fælles tilgang til EU's decentraliserede agenturer eller Rådets nye stemmeregler, er de væsentligste kendetegn ved den eksisterende forvaltningsstruktur, navnlig repræsentantskabet, bevaret.

---

²⁶ Se den fælles erklæring fra Europa-Parlamentet, Rådet for Den Europæiske Union og Europa-Kommissionen om decentraliserede agenturer af 19.7.2012.

ACER's afvigelse fra den fælles tilgang begrundes som følger:

De vigtigste målsætninger med den europæiske elektricitetspolitik, nemlig forsyningssikkerhed, prismæssigt overkommelig elektricitet og dekarbonisering, kan nås mest omkostningseffektivt ved et integreret europæisk elektricitetsmarked. Som følge heraf er eltransmissionsinfrastrukturen gradvist mere indbyrdes forbundet, stadigt større mængder elektricitet handles på tværs af grænserne, produktionskapaciteten deles på europæisk plan, og transmissionssystemet drives under hensyntagen til regionale og grænseoverskridende aspekter. Nærværende lovpakke er med til yderligere at fremme denne udvikling, som forventes at resultere i effektivitetsgevinster til gavn for de europæiske kunder.

En forudsætning for oprettelsen af et indre energimarked er, at der åbnes for konkurrencen i sektoren. Også i andre sektorer af økonomien har åbningen af elektricitetsmarkedet krævet nye forskrifter, navnlig med hensyn til transmissions- og distributionssystemet, og reguleringstilsyn. Der er i den forbindelse oprettet uafhængige reguleringsmyndigheder. Disse enheder har fortsat et særligt ansvar, når det drejer sig om at overvåge overholdelsen af nationale og europæiske regler for elsektoren.

Med den tiltagende grænseoverskridende handel og systemdrift, der tager den regionale og europæiske kontekst i betragtning, er de nationale reguleringsmyndigheder imidlertid nødt til i stigende grad at koordinere deres indsats med nationale reguleringsmyndigheder i andre medlemsstater. ACER blev oprettet som en platform for denne interaktion og har varetaget denne opgave siden 2011. Repræsentantskabet, der består af seniorrepræsentanter for de nationale reguleringsmyndigheder og en repræsentant for Kommissionen uden stemmeret, er således det organ inden for agenturet, som sammen med ACER's personale forbereder de fleste af agenturets udtalelser, henstillinger og afgørelser. De første år af agenturets eksistens har vist, at repræsentantskabet formår at bidrage effektivt til udførelsen af agenturets opgaver.

Eftersom energimarkederne stadig i høj grad reguleres på nationalt niveau, spiller de nationale reguleringsmyndigheder en vigtig rolle for energimarkederne. ACER's vigtigste opgaver er ikke at udøve Kommissionens delegerede reguleringskompetencer, men at koordinere de uafhængige nationale reguleringsmyndigheders afgørelser. Nærværende lovforslag bevarer i vid udstrækning denne rollefordeling. I den eksisterende struktur er magten nøje fordelt mellem de forskellige aktører under hensyntagen til de særlige karakteristika ved et indre energimarked i udvikling. En ændring af balancen på nuværende tidspunkt kan bringe gennemførelsen af de politiske initiativer i lovforslagene i fare og vil følgelig udgøre en hindring for den videre integration af energimarkedet, hvilket er hovedformålet med nærværende forslag. Det virker derfor overilet at overføre beslutningsbeføjelserne til et repræsentantskab, jf. den fælles tilgang. Det forekommer derimod mere hensigtsmæssigt at bevare den nuværende struktur, som sikrer, at de nationale reguleringsmyndigheder handler, uden at EU-institutionerne eller medlemsstaterne griber ind i konkrete sager. Samtidig er reguleringsmyndighedernes samlede indsats genstand for EU-institutionernes godkendelse via programmerings-, budget- og strategidokumenter. EU-institutionerne er også involveret i administrative anliggender. Det foreslås derfor ikke at ændre det eksisterende repræsentantskabs struktur og arbejdsgang.

Det foreslås heller ikke at tilpasse konceptet med bestyrelsen til bestyrelsesmodellen i den fælles tilgang. Agenturets bestyrelse har i de senere år vist sig yderst effektivt i sin eksisterende form. Dens arbejdsgang sikres af repræsentanter fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen.

Selv om Kommissionen på nuværende tidspunkt ikke finder det hensigtsmæssigt fuldt ud at tilpasse agenturets forvaltningsstruktur til den fælles tilgang, vil den fortsat holde øje med, om de beskrevne afvigelser fra den fælles tilgang stadig er berettigede. Den næste evaluering skal

efter planen finde sted i 2021, hvor der udover en vurdering af agenturets målsætninger, mandat og opgaver særligt vil være fokus på dets forvaltningsstruktur.

Kapitel III i den foreslåede forordning omfatter finansielle bestemmelser. Det foreslås at tilpasse adskillige individuelle bestemmelser til den fælles tilgang til decentraliserede agenturer.

I kapitel IV i den foreslåede forordning ajourføres flere individuelle bestemmelser i overensstemmelse med den fælles tilgang, og kapitlet indeholder i øvrigt stort set uændrede bestemmelser vedrørende personale og ansvar.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING**om det indre marked for elektricitet****(omarbejdning)**

(EØS-relevant tekst)

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —
under henvisning til ~~traktaten om oprettelse af Europæiske Fællesskab~~, ☒ traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, ☒ særlig artikel 95 ☒ 194, stk. 2 ☒,
under henvisning til forslag fra ☒ Europa ☒-Kommissionen,
☒ efter fremsendelse af udkast til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter, ☒
under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg,
under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget,
efter den ☒ almindelige lovgivningsprocedure ☒, og
ud fra følgende betragtninger:

↓ nyt

- (1) Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009²⁷ er blevet ændret væsentligt flere gange. Da der skal foretages yderligere ændringer, bør forordningen af klarhedshensyn omarbejdes.

↓ 714/2009   betragtning   1
(tilpasset)
⇒ nyt

- (2) ⇒ Energiunionen tilsigter at give forbrugerne – husholdninger og virksomheder – sikker, bæredygtig, konkurrencedygtig og billig energi. Historisk set har elsystemet

---

²⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 af 13. juli 2009 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1228/2003 (EUT L 211 af 14.8.2009, s. 15).

været domineret af vertikalt integrerede, ofte offentligt ejede, monopolvirksomheder med store centraliserede kernekraftværker eller fossilt fyrede kraftværker. ⇐ Formålet med det indre marked for elektricitet, som siden 1999 gradvis har taget form, er at stille en reel valgmulighed ~~reelle valgmuligheder~~ til rådighed for alle forbrugere i ☒ Unionen ☒ Fællesskabet, både privatpersoner også ~~og~~ erhvervsdrivende, åbne nye forretningsmuligheder og fremme handelen over grænserne, så der kan opnås effektiviseringsgevinster, konkurrencedygtige priser, højere servicestandarder, og at bidrage til øget forsyningssikkerhed og bæredygtighed. ⇨ Det indre marked for elektricitet har øget konkurrencen, især på engrosmarkederne, og handelen over grænserne. Det danner fortsat grundlaget for et effektivt energimarked. ⇐

⇓ nyt

- (3) Europas energisystem er ved at gennemgå den mest gennemgribende forandring i årtier, og markedet for elektricitet indtager en central plads i denne forandring. Det fælles mål om at dekarbonisere energisystemet skaber nye muligheder og udfordringer for alle markedsdeltagere. Samtidig vil den teknologiske udvikling åbne mulighed for nye former for forbrugernes medvirken og samarbejde på tværs af landegrænser.
- (4) Statslige indgreb, ofte udformet på en ukoordineret måde, har ført til øget forvridning af engroselectricitetsmarkedet, hvilket har haft negativ indvirkning på investeringerne og handelen på tværs af grænserne.
- (5) Elkunder var tidligere helt passive kunder, der ofte købte elektricitet til regulerede priser, som ikke havde en direkte relation til markedet. Fremover skal kunder have mulighed for at deltage i markedet på lige fod med andre markedsdeltagere. Fremtidens elsystem bør gøre brug af alle disponible fleksibilitetsmuligheder for at integrere den vedvarende energis voksende andel, bl.a. prisfleksibelt elforbrug og lagring. For at opnå effektiv dekarbonisering til de lavest mulige omkostninger må elsystemet også tilskynde til energieffektivitet.
- (6) Øget markedsintegration og omstillingen til en mere fluktuerende elproduktion kræver, at der gøres en større indsats for at sikre, at de nationale energipolitikker koordineres med naboerne, og mulighederne for grænseoverskridende handel med elektricitet udnyttes.

⇓ 714/2009 betragtning 2-5

~~(2) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/54/EF af 26. juni 2003 om fælles regler for det indre marked for elektricitet²⁸ og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling²⁹ har bidraget væsentligt til skabelsen af et sådant indre marked for elektricitet.~~

~~(3) På nuværende tidspunkt er der dog hindringer for salget af elektricitet på lige vilkår og uden diskrimination eller ugunstige betingelser i Fællesskabet. Navnlig kan endnu ikke alle~~

²⁸ ~~EUT L 176 af 15.7.2003, s. 37.~~

²⁹ ~~EUT L 176 af 15.7.2003, s. 1.~~

~~medlemsstaterne sikre ikke diskriminerende netadgang og myndighedstilsyn på samme effektive niveau, ligesom der stadig findes isolerede markeder.~~

~~(4) Kommissionens meddelelse af 10. januar 2007 »En energipolitik for Europa« fremhæver, hvor vigtigt det er at fuldføre det indre marked for elektricitet og skabe lige vilkår for alle elektricitetsvirksomheder i Fællesskabet. Kommissionens meddelelser af 10. januar 2007 »Udsigterne for det indre gas- og elmarked« og »Undersøgelse i henhold til artikel 17 i forordning (EF) nr. 1/2003 af den europæiske gas- og elsektor (endelig rapport)« viste, at de nuværende regler og foranstaltninger hverken skaber de fornødne rammer eller sikrer etablering af sammenkoblingskapacitet, således at målet om et velfungerende, effektivt og åbent indre marked kan opfyldes.~~

~~(5) Udover en effektiv gennemførelse af de nuværende retlige rammer, bør de retlige rammer for det indre marked for elektricitet, der findes i forordning (EF) nr. 1228/2003, tilpasses i tråd med disse meddelelser.~~

⇩ nyt

- (7) Der er udviklet retlige rammer, som åbner mulighed for at handle elektricitet på tværs af Unionen. Denne udvikling er blevet understøttet med vedtagelsen af adskillige netregler og retningslinjer for integration af elmarkederne. Disse netregler og retningslinjer indeholder bestemmelser om markedsregler, systemdrift og nettilslutning. For at sikre fuld gennemsigtighed og øge retssikkerheden bør hovedprincipperne for markedets funktion og kapacitetstildeling i balance-, intraday-, day-ahead- og forwardmarkedets tidsrammer desuden vedtages efter den almindelige lovgivningsprocedure og indarbejdes i en fælles retsakt.
- (8) Til de centrale markedsprincipper høre, at elpriser skal fastsættes på grundlag af udbud og efterspørgsel. Disse priser bør afspejle, hvornår der er behov for elektricitet, og frembringe markedsbaserede incitamenter til at investere i fleksibilitetsmuligheder såsom fleksibel produktion, samkøringslinjer, prisleksibelt elforbrug eller lagring.
- (9) Dekarboniseringen af elsektoren, hvorved vedvarende energi bliver en vigtig del af markedet, udgør en central målsætning for energiunionen. Efterhånden, som Unionen bevæger sig hen imod dekarbonisering af elsektoren, og vedvarende energikilder udgør en stadig højere andel af markedet, er det afgørende, at markedet fjerner de eksisterende hindringer for handel på tværs af landegrænser og tilskynder til investeringer i infrastruktur som f.eks. mere fleksibel produktion, samkøringslinjer, prisleksibelt elforbrug og lagring. For at understøtte denne omstilling til variabel og distribueret produktion og sikre, at energimarkedets principper danner grundlaget for Unionens elmarkeder, er det afgørende at sætte fornyet fokus på korttidsmarkeder og prisfastsættelse på grundlag af knaphed.
- (10) Korttidsmarkeder vil forbedre likviditeten og konkurrencen ved at give flere ressourcer mulighed for at deltage fuldt ud på markedet, og dette gælder navnlig de mere fleksible ressourcer. En effektiv prisfastsættelse på grundlag af knaphed vil tilskynde markedsdeltagerne til at stå til rådighed, når markedet har størst behov for det, og sikre, at de kan få dækket deres omkostninger på engrosmarkedet. Det er derfor afgørende at sikre, at administrative og implicitte prislofter fjernes, så priser fastsat på grundlag af knaphed tillades at stige op til værdien af det mistede forbrug. Når korttidsmarkeder og prisfastsættelse på grundlag af knaphed er fuldt ud integreret i

markedsstrukturen, vil de bidrage til ophævelse af andre foranstaltninger, f.eks. kapacitetsmekanismer, for at sikre forsyningssikkerheden. Samtidig forventes prisfastsættelse på grundlag af knaphed uden prislofter på engrosmarkedet ikke at påvirke muligheden for pålidelige og stabile priser for slutkunder, bl.a. husholdninger og SMV.

- (11) Undtagelser fra grundlæggende markedsprincipper såsom balanceansvar, markedsbaseret lastfordeling eller afkortning af bud og special regulering mindsker fleksibilitetssignaler og fungerer som hindringer for udviklingen af løsninger som f.eks. lagring, prisleksibelt elforbrug eller aggregation. Undtagelser er stadig nødvendige for at undgå en unødvendig administrativ byrde for visse aktører, særlig husholdninger og SMV'er, men omfattende undtagelser, der gælder hele teknologier, er ikke i overensstemmelse med målsætningen om at opnå en markedsbaseret og effektiv dekarbonisering, og de bør derfor afløses af mere målrettede foranstaltninger.

↓ 714/2009 betragtning 16

- (12) Hvis konkurrencen på det indre marked for elektricitet skal fungere effektivt, er det nødvendigt, at tariffene for markedsadgang inklusive samkøringslinjerne i transmissionssystemet anvendes på gennemsigtig måde og uden forskelsbehandling. Den disponible kapacitet på disse linjer bør være den størst mulige, som er forenelig med standarderne for sikker netdrift.

↓ 714/2009 betragtning 17

- (13) Det er vigtigt at undgå, at afvigende standarder for sikkerhed, funktion og planlægning anvendt af transmissionssystemoperatører i medlemsstaterne fører til konkurrenceforvridning. Desuden bør ledig overførselskapacitet og sikkerheds-, planlægnings- og driftsstandarder, som berører den, kunne overskues af markedsdeltagerne.

↓ nyt

- (14) For på effektiv vis at styre de nødvendige investeringer må priserne også afspejle, hvor behovet for elektricitet er størst. I et områdebaseret elsystem forudsætter korrekte lokaliseringssammenhængende signaler en sammenhængende, objektiv og pålidelig fastlæggelse af budområder via en gennemsigtig proces. For at sikre, at Unionens elnet drives og planlægges på effektiv vis, og at ny produktionskapacitet, prisleksibelt elforbrug eller transmissionsinfrastruktur gives effektive prissignaler, bør budområder afspejle strukturelle kapacitetsbegrænsninger. Navnlig bør overførselskapaciteten ikke beskæres i bestræbelserne på at løse interne kapacitetsbegrænsninger.
- (15) En effektiv dekarbonisering af elsektoren via markedsintegration forudsætter en systematisk fjernelse af hindringer for handel på tværs af landegrænser for at få bugt med opsplitning af markedet og give Unionens energikunder fuldt udbytte af fordelene ved integrerede elmarkeder og konkurrence.

↓ 714/2009 betragtning 10

- (16) I denne forordning fastsættes grundprincipperne for tarifiering og kapacitetsfordeling, og samtidig skabes der mulighed for at vedtage retningslinjer, der fastlægger de relevante principper og metoder i nærmere enkeltheder, så der kan ske en hurtig tilpasning til ændrede vilkår.

↓ 714/2009 betragtning 22

- (17) Håndteringen af kapacitetsproblemer bør give transmissionssystemoperatørerne og markedsdeltagerne de rigtige økonomiske signaler og bør være baseret på markedsmekanismerne.

↓ 714/2009 betragtning 11

- (18) På et åbent, konkurrencepræget marked bør transmissionssystemoperatørerne have kompensation for omkostningerne ved at huse grænseoverskridende elektricitetsstrømme i deres net af de transmissionssystemoperatører, hvorfra de grænseoverskridende strømme kommer, og de systemer, hvor de pågældende strømme ender.

↓ 714/2009 betragtning 12

- (19) Når de nationale nettariffer fastsættes, skal der tages hensyn til de udbetalinger og indtægter, der skyldes kompensationer mellem transmissionssystemoperatørerne.

↓ 714/2009 betragtning 13

- (20) Det konkrete beløb, som skal betales for systemadgang på tværs af grænserne, kan variere betydeligt afhængigt af de involverede transmissionssystemoperatører, og fordi tarifieringssystemernes opbygning i medlemsstaterne er forskellig. En vis harmonisering er derfor nødvendig for at undgå forvridning af samhandelen.

↓ 714/2009 betragtning 21

- (21) Der bør være regler for anvendelsen af indtægter, der skyldes procedurer for håndtering af kapacitetsbegrænsninger, medmindre samkøringslinjens særlige art berettiger en undtagelse fra disse regler.

↓ nyt

- (22) For at skabe lige vilkår for alle markedsdeltagere bør nettariffer anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion

forbundet på distributionsniveauet i forhold til produktion forbundet på transmissionsniveauet. De må ikke indebære forskelsbehandling af energioplagring, og de bør hverken virke hæmmende for deltagelse i prisfleksibelt elforbrug eller udgøre en hindring for forbedringer af energieffektiviteten.

- (23) For at øge gennemsigtigheden og sammenligneligheden af fastsættelsen af tariffer i de tilfælde, hvor bindende harmonisering ikke betragtes som tilstrækkelig, bør henstillinger om tarifmetoderne udstedes af det europæiske agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder, der er nedsat ved [omarbejdning af forordning (EF) nr. 713/2009 som foreslået i COM(2016) 863/2] ("agenturet").
- (24) For i højere grad at sikre, at investeringer i transeuropæiske net optimeres, og tage højde for tilfælde, hvor lønsomme sammenkoblingsprojekter ikke kan etableres grundet manglende prioritering på nationalt plan, bør anvendelsen af flaskehalsindtægter genovervejes og alene tillades for at garantere disponibiliteten samt fastholde eller forøge kapaciteten på samkøringslinjer.

↓ 714/2009 (tilpasset)	betragtning	7

- (25) Der bør oprettes et europæisk net af transmissionssystemoperatører for elektricitet (»ENTSO for elektricitet«) til sikring af, at elektricitetstransmissionsnettet forvaltes optimalt, og der åbnes mulighed for elektricitetshandel og elektricitetsforsyning på tværs af grænserne i ☒ Unionen ☒ Fællesskabet. ENTSO for elektricitets opgaver bør løses i overensstemmelse med ☒ Unionens ☒ Fællesskabets konkurrenceregler, som fortsat vil være gældende for beslutninger, der træffes af ENTSO for elektricitet. ENTSO for elektricitets opgaver bør være veldefinerede, og dets arbejdsmetode bør sikre, at det arbejder effektivt, gennemsigtigt og er repræsentativt. Netregler, der udarbejdes af ENTSO for elektricitet, har ikke til formål at erstatte de nødvendige nationale netregler for spørgsmål, der ikke vedrører grænseoverskridende netspørgsmål. Da der kan sikres hurtigere fremskridt ved en regional tilgang, bør transmissionssystemoperatørerne oprette regionale strukturer inden for rammerne af den overordnede samarbejdsstruktur og samtidig sikre, at resultaterne på regionalt plan er forenelige med netregler og ikke-bindende tiårige ~~europæiske~~ ☒ EU-☒ netudviklingsplaner. Medlemsstaterne bør fremme samarbejde og overvåge nettets effektivitet på regionalt plan. Det regionale samarbejde bør være foreneligt med indførelsen af et konkurrencedygtigt og effektivt indre marked for elektricitet.

↓ nyt

- (26) ENTSO for elektricitet bør på et solidt grundlag foretage en vurdering af ressourcetilstrækkeligheden på mellemlang til lang sigt for at skabe et objektivt grundlag for at vurdere problemer med tilstrækkelighed. Problemet med ressourcetilstrækkelighed i relation til kapacitetsmekanismer bør bygge på EU's vurdering.
- (27) Vurderingen af ressourcetilstrækkeligheden på mellemlang til lang sigt (10 year-ahead til year-ahead), der er fastsat ved denne forordning, tjener et andet formål end de sæsonbetingede prognoser (seks måneder frem), som er fastsat ved artikel 9 i [forordning om risikoberedskab som foreslået i COM(2016) 862]. Vurderinger på

mellemlang til lang sigt bruges primært til at vurdere behovet for kapacitetsmekanismer, hvorimod sæsonbetingede prognoser bruges til at henlede opmærksomheden på risici, der kan opstå i de følgende seks måneder og forventes at føre til en mærkbar forringelse af elforsyningssituationen. Desuden udfører regionale driftscentre også regionale tilstrækkelighedsvurderinger som fastlagt i EU-lovgivningen om driften af eltransmissionssystemet. Disse meget kortfristede tilstrækkelighedsvurderinger (fra week-ahead til day-ahead) bruges i forbindelse med systemdrift.

- (28) Inden kapacitetsmekanismer indføres, bør medlemsstaterne vurdere, hvilke forvridende virkninger som følge af lovgivningen der bidrager til problemet vedrørende ressourcetilstrækkeligheden. Medlemsstaterne bør pålægges at vedtage foranstaltninger til at fjerne de påviste forvridninger og en tidsplan for deres gennemførelse. Kapacitetsmekanismer bør kun indføres for de tilbageværende problemer, som ikke kan løses ved at fjerne sådanne forvridninger.
- (29) Medlemsstater, der påtænker at indføre kapacitetsmekanismer, bør opstille ressourcetilstrækkelighedsmål gennem en gennemsigtig og kontrollerbar proces. Det bør stå medlemsstaterne frit at fastsætte deres eget ønskede forsyningssikkerhedsniveau.
- (30) Hovedprincipperne for kapacitetsmekanismer bør fastsættes på grundlag af principperne for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi og konklusionerne af GD for Konkurrencens sektorundersøgelse af kapacitetsmekanismer. Eksisterende kapacitetsmekanismer bør genovervejes i lyset af disse principper. Viser den europæiske vurdering af ressourcetilstrækkeligheden, at der ikke er problemer med tilstrækkeligheden, bør der ikke indføres nye kapacitetsmekanismer, og der bør ikke indgås nye forpligtelser i henhold til eksisterende mekanismer. Anvendelsen af statsstøttereglerne i medfør af artikel 107-109 i TEUF skal overholdes til enhver tid.
- (31) Der bør fastsættes detaljerede regler for at lette effektiv deltagelse på tværs af landegrænser i andre kapacitetsmekanismer end strategiske reserver. Transmissionssystemoperatører på tværs af grænserne bør lette adgangen for interesserede producenter, der ønsker at deltage i kapacitetsmekanismer i andre medlemsstater. De bør derfor beregne kapacitetsloftet for deltagelse på tværs af landegrænser, åbne mulighed for deltagelse og kontrollere disponibiliteten. Nationale regulerende myndigheder bør håndhæve reglerne på tværs af landegrænserne i medlemsstaterne.
- (32) Med tanke på forskellene i de nationale energisystemer og de eksisterende elnets tekniske begrænsninger vil den bedste tilgang til at opnå fremskridt med hensyn til markedsintegration ofte være på regionalt niveau. Transmissionssystemoperatørernes regionale samarbejde bør derfor styrkes. Af hensyn til et effektivt samarbejde bør en stærkere regional forvaltning og et stærkere myndighedstilsyn fastsættes i en nyt regelsæt, herunder ved at styrke agenturets beslutningsbeføjelser i forhold med tværnational relevans. Der kan også være behov for, at medlemsstaterne i krisesituationer arbejder tættere sammen om at øge forsyningssikkerheden og begrænse forvridninger af markedet.
- (33) Koordineringen mellem transmissionssystemoperatører på regionalt plan er blevet formaliseret med transmissionssystemoperatørernes obligatoriske deltagelse i RSC'er (regionale sikkerhedskoordinatorer), der bør suppleres med en styrket institutionel ramme via oprettelsen af regionale driftscentre. Ved oprettelsen af regionale driftscentre bør der tages hensyn til eksisterende regionale initiativer, den stadig mere

integrerede drift af elsystemerne i hele Unionen bør underbygges, og der bør sørges for, at de drives effektivt og sikkert.

- (34) De regionale driftscentres geografiske udstrækning bør være udformet således, at de har mulighed for at spille en effektiv koordinerende rolle ved at optimere transmissionssystemoperatørers drift over større regioner.
- (35) De regionale driftscentre bør udføre funktioner, hvor regionaliseringen skaber merværdi i forhold til funktioner, der udføres på nationalt plan. De regionale driftscentres funktioner bør omfatte de funktioner, der varetages af den RSC'er, og andre funktioner i relation til systemdrift, markedets funktion og risikoberedskab. Realtidsdrift af elsystemet bør ikke indgå i de regionale driftscentres funktioner.
- (36) De regionale driftscentre bør primært tilgodese systemet og markedets funktion i regionen frem for en individuel enheds interesser. De regionale driftscentre bør derfor overlades beslutningsbeføjelser til at være aktive og styre foranstaltninger, der skal træffes af systemdriftregionens transmissionssystemoperatører for visse funktioner, og for de øvrige funktioner have en udvidet rådgivende rolle.
- (37) ENTSO for elektricitet bør sørge for, at de regionale driftscentres foranstaltninger koordineres på tværs af regionernes grænser.
- (38) For at styrke effektiviteten af eldistributionsnettene i Unionen og sikre et tæt samarbejde med transmissionssystemoperatørerne og ENTSO for elektricitet bør der nedsættes en europæisk enhed for distributionssystemoperatører i Unionen ("EU DSO-enhed"). EU DSO-enhedens opgaver bør være veldefinerede, og dens arbejdsmetode bør sikre effektivitet, gennemsigtighed og repræsentativitet blandt Unionens distributionssystemoperatører. EU DSO-enheden bør arbejde tæt sammen med ENTSO for elektricitet om at forberede og gennemføre netreglerne, når det er relevant, og bør arbejde på at vejlede om integration bl.a. af distribueret produktion og lagring i distributionsnet eller andre områder i relation til forvaltningen af distributionsnet.

↓ 714/2009 (tilpasset)	betragtning	6

- (39) ~~Nævnlig kræves der~~ Der kræves øget samarbejde og samordning mellem transmissionssystemoperatørerne, så der etableres netregler for tilvejebringelse og forvaltning af effektiv og gennemsigtig adgang til transmissionsnet på tværs af grænserne og sikres en samordnet og tilstrækkelig fremsynet planlægning og holdbar teknisk udvikling af transmissionssystemet i ☒ Unionen ☒ Fællesskabet, herunder etablering af sammenkoblingskapacitet, under behørig hensyntagen til miljøet. Netreglerne bør være i tråd med de overordnede retningslinjer, som efter deres beskaffenhed er ikke-bindende (overordnede retningslinjer), og som er opstillet af agenturet ~~for Samarbejde mellem Energireguleringsmyndigheder, der er oprettet ved Europa Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 713/2009 af 13. juli 2009 om oprettelse af et agentur for samarbejde mellem energireguleringsmyndigheder~~²⁰ (~~»agenturet«~~). Agenturet bør deltage i det gennemsyn, der på grundlag af faktiske omstændigheder foretages af udkastet til netregler, herunder disses overholdelse af de overordnede retningslinjer, og det bør have mulighed for at indstille dem til vedtagelse

³⁰

Se side 1 i denne EUT.

af Kommissionen. Agenturet bør også vurdere foreslåede ændringer af netreglerne, og det bør kunne indstille dem til vedtagelse af Kommissionen. Transmissionssystemoperatørerne bør drive deres net i overensstemmelse med disse netregler.

↓ 714/2009 betragtning 24

- (40) For at sikre, at det indre marked for elektricitet fungerer gnidningsløst, bør der indføres procedurer, som gør det muligt for Kommissionen at træffe afgørelser og fastlægge retningslinjer om bl.a. tarifiering og kapacitetsfordeling, og som samtidig sikrer, at medlemsstaternes regulerende myndigheder inddrages i denne proces i givet fald via deres europæiske sammenslutning. Regulerende myndigheder har sammen med andre relevante myndigheder i medlemsstaterne en vigtig rolle at spille ved at bidrage til, at det indre marked for elektricitet er velfungerende.

↓ 714/2009 betragtning 8
(tilpasset)

- (41) Alle markedsdeltagere har interesse i det arbejde, som ENTSO for elektricitet forventes at udføre. En effektiv høringsproces er derfor af væsentlig betydning, og allerede bestående strukturer, der er oprettet for at fremme og strømline høringsprocessen, såsom ~~Union for the Coordination of Transmission of Electricity~~, ved hjælp af ☒ nationale reguleringsmyndigheder eller agenturet, bør spille en vigtig rolle.

↓ 714/2009 betragtning 9
(tilpasset)

- (42) For at sikre en større gennemsigtighed omkring elektricitetstransmissionsnettet i ☒ Unionen ~~☒ Fællesskabet~~ bør ENTSO for elektricitet udarbejde, offentliggøre og regelmæssigt ajourføre en ikke-bindende tiårig ~~europæisk~~ ☒ EU-netudviklingsplan (input checked="" type="checkbox"/> "EU-netudviklingsplan" ~~☒ europæisk netudviklingsplan~~). Gennemførlige elektricitetstransmissionsnet og nødvendige regionale samkøringslinjer, der er relevante fra et kommercielt eller forsyningssikkerhedsmæssigt synspunkt, bør medtages i denne netudviklingsplan.

↓ nyt

- (43) Det fremgår af erfaringerne med udarbejdelse og vedtagelse af netregler, at det er nyttigt at strømline udviklingsproceduren ved at præcisere, at agenturet har ret til at revidere udkast til elnetregler, inden de forelægges Kommissionen.

↓ 714/2009 betragtning 14

~~Et passende system med langsigtede lokaliseringsfremmende signaler vil være nødvendigt og bør baseres på det princip, at niveauet for netadgangsafgifter i princippet skal afspejle balancen mellem produktion og forbrug i det pågældende område på grundlag af en differentiering af netadgangsafgifterne for producenterne og/eller forbrugerne.~~

↓ 714/2009 betragtning 15

~~Det vil ikke være hensigtsmæssigt at benytte afstandsbestemte tariffer eller, forudsat der er indført relevante lokaliseringsfremmende signaler, en særlig tarif, der kun skal betales af eksportørerne eller importørerne, ud over den generelle afgift for adgang til det nationale netværk.~~

↓ 714/2009 betragtning 18

~~Det fremgår af den markedsovervågning, som de nationale regulerende myndigheder og Kommissionen har foretaget i de senere år, at de nuværende gennemsigtighedskrav og regler om infrastrukturadgang ikke er tilstrækkelige til at sikre et egentligt velfungerende, åbent og effektivt indre marked for elektricitet.~~

↓ 714/2009 betragtning 19

~~Lige adgang til information om systemets aktuelle fysiske kapacitet og effektivitet er en forudsætning for, at alle markedsdeltagerne kan vurdere den generelle efterspørgsels- og udbudssituation og afdække årsagerne til bevægelser i engrosprisen. Heri indgår mere nøjagtig information om elektricitetsproduktion, udbud og efterspørgsel, herunder prognoser, netkapacitet og kapacitet på samkøringslinjerne, strømme og vedligeholdelse samt balance og reservekapacitet.~~

↓ 714/2009 betragtning 23

(44) Investeringer i store nye infrastrukturer bør fremmes kraftigt, samtidig med at der sikres et fuldt funktionsdygtigt indre marked for elektricitet. For at øge den positive effekt, som undtagne jævnstrømsforbindelser kan få for konkurrencen og forsyningssikkerheden, bør der ske en afprøvning af markedsinteressen i projektplanlægningsfasen og vedtages regler om håndtering af kapacitetsbegrænsninger. Hvis jævnstrømsforbindelserne findes på mere end én medlemsstats territorium, bør agenturet som en sidste udvej behandle undtagelsesansøgningen for i højere grad at tage hensyn til konsekvenserne heraf på tværs af grænserne og for at lette den administrative behandling heraf. I betragtning af den usædvanlige risikoprofil ved opførelsen af sådanne store undtagne infrastrukturprojekter bør virksomheder med forsynings- og produktionsinteresser midlertidigt kunne undtages fra at anvende adskillelsesreglerne fuldt ud, når det drejer sig om sådanne projekter. Undtagelser, der er indrømmet i henhold til forordning (EF)

nr. 1228/2003³¹, videreføres indtil den planlagte udløbsdato i beslutningen om undtagelse.

↓ 714/2009 betragtning 25

~~De nationale regulerende myndigheder bør sørge for, at denne forordnings bestemmelser og de retningslinjer, som vedtages i medfør af den, overholdes.~~

↓ 714/2009 betragtning 20

- (45) Øget tillid til markedet forudsætter, at markedsdeltagerne kan være sikre på, at misbrug kan straffes med sanktioner, som er effektive, står i et rimeligt forhold til misbruget og har afskrækkende virkning. De kompetente myndigheder bør gives beføjelser til effektivt at efterforske påstande om markedsmisbrug. Derfor er det nødvendigt for de kompetente myndigheder at have adgang til data, der rummer oplysninger om forsyningsvirksomhedernes forretningsbeslutninger. På elektricitetsmarkedet træffes mange relevante afgørelser af producenterne, som bør holde oplysninger i forbindelse hermed til rådighed og lettilgængelige for de kompetente myndigheder i et nærmere bestemt tidsrum. De kompetente myndigheder bør endvidere regelmæssigt overvåge transmissionssystemoperatørernes overholdelse af reglerne. Små producenter, der ikke har nogen reel mulighed for at forvride markedet, bør undtages fra denne pligt.
-

↓ 714/2009 betragtning 26

- (46) Medlemsstaterne og de kompetente nationale myndigheder bør forpligtes til at fremsende relevante oplysninger til Kommissionen. Kommissionen bør behandle disse oplysninger fortroligt. Kommissionen bør desuden, hvis det er nødvendigt, kunne indhente de relevante oplysninger direkte hos de pågældende virksomheder, så længe de kompetente nationale myndigheder orienteres.
-

↓ 714/2009 betragtning 27

- (47) Medlemsstaterne bør fastsætte, hvilke sanktioner der skal anvendes ved overtrædelse af denne forordning, og sikre, at de iværksættes. Sanktionerne skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsernes grovhed og have afskrækkende virkning.

---

³¹

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1228/2003 af 26. juni 2003 om betingelserne for netadgang i forbindelse med grænseoverskridende elektricitetsudveksling (EUT L 176 af 15.7.2003, s. 1).

↓ 714/2009 betragtning 28

~~De nødvendige foranstaltninger til gennemførelse af denne forordning bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen³².~~

↓ 714/2009 betragtning 29

~~Kommissionen bør navnlig tillægges beføjelser til at fastsætte eller vedtage de retningslinjer, der er nødvendige for at tilvejebringe det mindstemål af harmonisering, som er nødvendigt for at nå målene med denne forordning. Da der er tale om generelle foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i denne forordning ved at supplere den med nye ikke-væsentlige bestemmelser, skal foranstaltningerne vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 5a i afgørelse 1999/468/EF.~~

↓ nyt

- (48) Medlemsstaterne og energifællesskabets kontraherende parter bør arbejde tæt sammen om alle spørgsmål vedrørende udviklingen af en integreret elhandelsregion, og de bør ikke træffe foranstaltninger, som bringer den videre integration af elmarkederne eller medlemsstaternes og de kontraherende parters forsyningssikkerhed i fare.
- (49) For at sikre det mindstemål af harmonisering, som er nødvendigt af hensyn til et velfungerende marked, bør beføjelsen til at vedtage retsakter i overensstemmelse med artikel 290 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde delegeres til Kommissionen på områder af grundlæggende betydning for markedintegrationen. Disse bør omfatte det geografiske område for transmissionssystemoperatørers regionale samarbejde, kompensationsbeløbet, der betales mellem transmissionssystemoperatørerne, vedtagelsen og ændring af netregler og retningslinjer samt anvendelsen af undtagelsesbestemmelser for nye samkøringslinjer. Det er navnlig vigtigt, at Kommissionen gennemfører relevante høringer under sit forberedende arbejde, herunder på ekspertniveau, og at disse høringer gennemføres i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale af 13. april 2016 om bedre lovgivning³³. For at sikre lige deltagelse i forberedelsen af delegerede retsakter modtager Europa-Parlamentet og Rådet navnlig alle dokumenter på samme tid som medlemsstaternes eksperter, og deres eksperter har systematisk adgang til møder i Kommissionens ekspertgrupper, der beskæftiger sig med forberedelse af delegerede retsakter.

---

³² ~~EFF L 184 af 17.7.1999, s. 23.~~

³³ EUT L 123 af 12.5.2016, s. 1.

↓ 714/2009 betragtning 30 (tilpasset)

- (50) Målet for denne forordning, nemlig at indføre harmoniserede regler for grænseoverskridende elektricitetsudveksling, kan ikke i tilstrækkelig grad opfyldes af medlemsstaterne og kan derfor bedre nås på ☒ EU-plan ☒ fællesskabsplan; ☒ Unionen ☒ Fællesskabet kan derfor træffe foranstaltninger i overensstemmelse med subsidiaritetsprincippet, jf. ~~traktatens~~ artikel 5 ☒ i traktaten om Den Europæiske Union ☒. I overensstemmelse med proportionalitetsprincippet, jf. samme artikel, går denne forordning ikke videre, end hvad der er nødvendigt for at nå dette mål —

↓ 714/2009 betragtning 31

~~I betragtning af omfanget af de ændringer, der foretages i forordning (EF) nr. 1228/2003, bør de pågældende bestemmelser af hensyn til klarheden og overskueligheden omarbejdes ved at samle dem i en ny forordning —~~

↓ 714/2009 (tilpasset)

VEDTAGET DENNE FORORDNING:

Kapitel I

☒ Genstand, anvendelsesområde og definitioner ☒

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

Denne forordning har til formål at:

↓ nyt

- (a) fastlægge grundlaget for en effektiv opfyldelse af den europæiske energiunions målsætninger, navnlig klima- og energirammen for 2030³⁴, ved at lade markedssignaler være styrende med henblik på øget fleksibilitet, dekarbonisering og innovation
- (b) fastlægge grundlæggende principper for velfungerende, integrerede elmarkeder med ikke-diskriminerende markedsadgang for alle udbydere af ressourcer og elkunder, styrke forbrugeres stilling, åbne mulighed for prisfleksibelt elforbrug og energieffektivitet, lette aggregation af distribueret efterspørgsel og udbud, samt medvirke til dekarbonisering af økonomien ved at skabe grundlaget for

---

³⁴ COM(2014) 15 final.

↓ 714/2009 (tilpasset)
⇒ nyt

ca) fastsætte fair regler for den grænseoverskridende handel med elektricitet, for dermed at øge konkurrencen på det indre marked for elektricitet under hensyntagen til de nationale og regionale markeders særlige kendetegn. Dette ☒ omfatter ~~☒ indeholder~~ indførelsen af en kompensationsordning for grænseoverskridende strømme af elektricitet og opstilling af harmoniserede principper for transmissionsafgifter på tværs af grænserne og for fordeling af ledig kapacitet på samkøringslinjerne mellem de nationale transmissionssystemer

db) fremme udviklingen af et funktionsdygtigt og gennemsigtigt engrosmarked med et højt forsyningssikkerhedsniveau for elektricitet. Den indeholder mekanismer til harmonisering af disse regler for grænseoverskridende elektricitetsudveksling.

Artikel 2

Definitioner

1. Definitionerne i artikel 2 i ~~Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/72/EF [omarbejdning af direktiv 2009/72/EF som foreslået ved COM(2016) 864/2] af 13. juli 2009 om fælles regler for det indre marked for elektricitet~~, ☒ , artikel 2 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1227/2011³⁵, artikel 2 i Kommissionens forordning (EU) nr. 543/2013³⁶ og artikel 2 i [omarbejdning af direktivet om fremme af vedvarende energi ☒ gælder også for denne forordning ~~med undtagelse af definitionen af "samkøringslinje", der erstattes med følgende: "samkøringslinje": transmissionslinje, som krydser eller spænder over en grænse mellem medlemsstater, og som forbinder medlemsstaternes nationale transmissionssystemer~~
2. ☒ Desuden forstås ~~☒ I denne forordning forstås~~ denne forordning ved:
  - (a) "regulerende myndigheder": de regulerende myndigheder, der er omhandlet i artikel ~~57~~³⁵, stk. 1, i [omarbejdning af direktiv 2009/72/EF som foreslået ved COM(2016) 864/2]~~direktiv 2009/72/EF~~
  - (b) "grænseoverskridende strøm": en fysisk strøm af elektricitet i en medlemsstats transmissionsnet forårsaget af indvirkning fra aktivitet hos producenter og/eller ☒ kunder ~~☒ forbrugere~~ uden for den pågældende medlemsstat på dennes transmissionsnet
  - (c) "kapacitetsbegrænsninger": en situation, hvor ☒ alle anmodninger fra markedsdeltagere om handel mellem to budområder ikke kan tilgodeses, fordi de ville øve betydelig indflydelse på de fysiske strømme på netelementer, som ikke kan håndtere disse strømme ~~☒ en samkøringslinje, der forbinder nationale~~

³⁵ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1227/2011 af 25. oktober 2011 om integritet og gennemsigtighed på engrosenergimarkederne (EUT L 326 af 8.12.2011, s. 1).

³⁶ Kommissionens forordning (EU) nr. 543/2013 af 14. juni 2013 om indsendelse og offentliggørelse af data på elektricitetsmarkederne og om ændring af bilag I til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 714/2009 (EUT L 163 af 15.6.2013, s. 1).

~~transmissionsnet, på grund af kapacitetsmangel i samkøringslinjerne og/eller de pågældende nationale transmissionssystemer ikke har kapacitet til at overføre alle de fysiske strømme, som den internationale handel, der ønskes af markedsdeltagere, fører med sig.~~

~~(d) »anmeldt eksport«: afsendelse af elektricitet fra én medlemsstat med en underliggende aftale om, at der samtidig finder en tilsvarende anvendelse (»anmeldt import«) af elektricitet sted i en anden medlemsstat eller et tredjeland~~

~~(e) »anmeldt transit«: tilfælde, hvor der forekommer »anmeldt eksport« af elektricitet, og hvor den vej, der er udpeget til transaktionen, involverer et land, hvor der hverken vil finde afsendelse eller samtidig tilsvarende anvendelse af elektriciteten sted~~

~~(f) »anmeldt import«: anvendelse af elektricitet i en medlemsstat eller et tredjeland samtidig med afsendelse af elektricitet (»anmeldt eksport«) i en anden medlemsstat~~

~~g)d) "ny samkøringslinje": samkøringslinje, som ikke er etableret senest den 4. august 2003.~~

↴ nyt

(e) "strukturel kapacitetsbegrænsning": begrænsning i transmissionssystemet, der er forudsigtelig, geografisk stabil over tid og under normale forhold jævnligt forekommer i elnettet

(f) "markedsoperatør": en enhed, der leverer en tjeneste, hvor udbud af elektricitet til salg afstemmes med bud med henblik på at købe elektricitet

(g) "udpeget elektricitetsmarkedsoperatør", også kaldet "NEMO" (nominated electricity market operator): en markedsoperatør, der af den kompetente myndighed er blevet udpeget til at udføre opgaver i forbindelse med den fælles day-ahead- eller intraday-kobling

(h) "værdi af mistet forbrug": et overslag i EUR/MWh af den maksimale elpris, som kunderne er villige til at betale for at undgå en strømafbrydelse

(i) "balancering": alle aktiviteter og processer inden for alle tidsfrister, med hvilke transmissionssystemoperatørerne sikrer kontinuerlig opretholdelse af systemfrekvensen inden et forud fastsat stabilitetsinterval og overensstemmelse med den mængde af reserver, som er nødvendig af hensyn til den påkrævede kvalitet

(j) "balanceringsenergi": energi, som transmissionssystemoperatørerne bruger til at udføre balancering

(k) "leverandør af balanceringstjenester": en markedsdeltager, der leverer balanceringsenergi og/eller balanceringskapacitet til transmissionssystemoperatører

(l) "balanceringskapacitet": en mængde kapacitet, som en leverandør af balanceringstjenester har indvilliget i at opretholde, og for hvilken leverandøren af balanceringstjenester har indvilliget i at afgive bud på en tilsvarende mængde balanceringsenergi til transmissionssystemoperatøren i kontraktens løbetid

(m) "balanceansvarlig part": en markedsdeltager eller dennes valgte repræsentant, som har ansvaret for vedkommendes ubalancer på elmarkedet

(n) "periode for afregning af ubalancer": den tidsenhed, for hvilken balanceansvarlige parter ubalance beregnes

- (o) "ubalancepris": prisen, positiv, nul eller negativ i hver periode for afregning af ubalancer, for en ubalance i hver retning
- (p) "ubalancepris-område": det område inden for hvilket en ubalancepris beregnes
- (q) "prækvalifikationsproces": en proces med henblik på at verificere, om en leverandør af balanceringskapacitet opfylder de krav, som transmissionssystemoperatørerne har fastsat
- (r) "reservekapacitet": den mængde frekvenskontrolreserver, frekvensgenoprettelsesreserver eller erstatningsreserver, der skal være til rådighed for transmissionssystemoperatøren
- (s) "prioriteret lastfordeling": kraftværkers lastfordeling på grundlag af andre kriterier end den økonomiske rangfølge af bud, og for centrale lastfordelingssystemers vedkommende netbegrænsninger, idet der gives prioritet til bestemte produktionsteknologiers lastfordeling
- (t) "kapacitetsberegningsregion": det geografiske område, inden for hvilket den koordinerede kapacitetsberegning anvendes
- (u) "kapacitetsmekanisme": en administrativ foranstaltning med det formål at sørge for et ønsket forsyningssikkerhedsniveau ved at aflønne ressourcer for at stå til rådighed; dette omfatter ikke foranstaltninger vedrørende systembærende tjenester
- (v) "strategisk reserve": en kapacitetsmekanisme, ifølge hvilken ressourcer udelukkende indgår i lastfordelingen i tilfælde af, at clearing ikke er opnået med day-ahead- og intraday-markederne, transmissionssystemoperatørerne har udtømt deres balanceringsressourcer i bestræbelserne på at skabe ligevægt mellem efterspørgsel og udbud, og ubalancer på markedet i perioder, hvor reserverne indgik i lastfordelingen, opgøres i henhold til værdien af mistet forbrug
- (w) "højeffektiv kraftvarmeproduktion": kraftvarmeproduktion, der opfylder kriterierne i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU³⁷
- (x) "demonstrationsprojekt": et projekt, der fremviser en teknologi, som er den første af sin art i Unionen, og som udgør en væsentlig nyskabelse, der rækker langt ud over det bedste eksisterende tekniske niveau.

Kapitel II

Almindelige bestemmelser for elmarkedet

Artikel 3

Principper vedrørende driften af elmarkeder

1. Medlemsstaterne, de nationale regulerende myndigheder, transmissionssystemoperatørerne, distributionssystemoperatørerne og markedsoperatørerne skal sikre, at elmarkederne drives efter følgende principper:

---

³⁷ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU af 25. oktober 2012 om energieffektivitet, om ændring af direktiv 2009/125/EF og 2010/30/EU samt om ophævelse af direktiv 2004/8/EF og 2006/32/EF (EUT L 315 af 14.11.2012, s. 1).

- (a) prisdannelsen skal være baseret på efterspørgsel og udbud
- (b) tiltag, der hindrer prisdannelse baseret på efterspørgsel og udbud eller virker hæmmende for udviklingen af mere fleksibel produktion, produktion med lav kulstofintensitet eller mere fleksibel efterspørgsel, skal undgås
- (c) kunder skal kunne drage fordel af markedsmuligheder og øget konkurrence på detailmarkederne
- (d) kunder og små virksomheder skal have mulighed for at deltage i markedet ved aggregation af produktion fra flere produktionsanlæg eller forbrug fra flere forbrugsanlæg med henblik på at afgive fælles bud på elmarkedet og fælles drift i elsystemet, jf. dog EU-traktatens konkurrenceregler
- (e) markedsregler skal støtte dekarboniseringen af økonomien ved at åbne mulighed for at integrere elektricitet fra vedvarende energikilder og skabe incitamenter til at øge energieffektiviteten
- (f) markedsregler skal tilvejebringe egnede incitamenter til fremme af investeringer i produktion, lagring, energieffektivitet og prisleksibelt elforbrug for at imødekomme markedets behov og dermed garantere forsyningssikkerheden
- (g) hindringer for elektricitetsstrømme på tværs af landegrænser samt transaktioner på tværs af landegrænser på elmarkeder og markeder for beslægtede tjenester skal undgås
- (h) markedsregler skal åbne mulighed for regionalt samarbejde, når dette er hensigtsmæssigt
- (i) alle produktions-, lagrings- og efterspørgselsressourcer skal deltage på lige fod på markedet
- (j) alle producenter skal være direkte eller indirekte ansvarlige for at sælge den elektricitet, de producerer
- (k) markedsregler skal åbne mulighed for at virkeliggøre og ibrugtage forsknings- og udviklingsrelaterede fremskridt til gavn for samfundet
- (l) markedsregler skal åbne mulighed for en effektiv lastfordeling af produktionsaktiver og prisleksibelt elforbrug
- (m) markedsregler skal åbne mulighed for, at elproducenter og elforsyningsvirksomheder indtræder på og forlader markedet ud fra deres vurdering af deres aktiviteter økonomiske og finansielle lønsomhed
- (n) langsigtet risikoafdækning, der giver markedsdeltagere mulighed for at gardere sig mod risici for prisudsving på markedsvilkår og eliminere usikkerhed om de fremtidige indtægter, skal kunne handles på børser på en gennemsigtig måde. jf. dog EU-traktatens konkurrenceregler.

Artikel 4

Balanceansvar

1. Alle markedsdeltagere skal tilsigte systembalance, og de skal være økonomisk ansvarlige for ubalancer i systemet, som de forårsager. De skal enten være balanceansvarlige parter eller uddelegere deres ansvar til en balanceansvarlig part efter eget valg.

2. Medlemsstaterne kan vedtage undtagelsesbestemmelser for balanceansvar for:
  - (a) demonstrationsprojekter
  - (b) produktionsanlæg, der anvender vedvarende energikilder, eller højeffektive kraftvarmeværker med en installeret elkapacitet på mindre end 500 kW
  - (c) anlæg, der er omfattet af støtteordninger, som Kommissionen har godkendt i henhold til EU's statsstøttere regler i overensstemmelse med artikel 107-109 i TEUF, og som er sat i drift inden den [OP: ikrafttrædelsesdatoen]. Medlemsstaterne kan med forbehold af Unionens statsstøttere regler tilskynde markedsdeltagere, som er helt eller delvis undtaget fra balanceansvar, til at acceptere det fulde balanceansvar mod en passende kompensation.
3. Fra 1. januar 2026 finder stk. 2, litra b), alene anvendelse for produktionsanlæg, der anvender vedvarende energikilder, eller højeffektive kraftvarmeværker med en installeret elkapacitet på mindre end 250 kW.

Artikel 5

Balancemarked

1. Alle markedsdeltagere skal have adgang til balancemarkedet enten individuelt eller gennem aggregation. Balancemarkedsregler og -produkter skal respektere behovet for at integrere en voksende andel af variabel elproduktion samt en øget elforbrugsfleksibilitet og fremspirende nye teknologier.
2. Balancemarkeder skal tilrettelægges således, at forskelsbehandling mellem markedsdeltagere elimineres på effektiv vis, idet der tages hensyn til forskelle i den tekniske kapacitet af elproduktion fra variable vedvarende energikilder samt prisfleksibelt elforbrug og lagring.
3. Balanceringsenergi skal anskaffes særskilt fra balanceringskapacitet. Indkøbsprocesserne skal være gennemsigtige, samtidig med at hensynet til fortroligheden behørigt iagttages.
4. Balancemarkeder skal sikre driftssikkerheden og samtidig åbne mulighed for maksimal udnyttelse og en effektiv fordeling af overførselskapaciteten på tværs af alle tidsrammer i overensstemmelse med artikel 15.
5. Afregningen af balanceringsenergi baseres på marginalpriser. Markedsdeltagerne skal kunne byde så tæt på realtid, som det er muligt, og som minimum efter det områdeoverskridende intraday-markeds lukketid som fastsat ved artikel 59 i Kommissionens forordning (EU) nr. 2015/1222³⁸.
6. Ubalancerne skal afregnes til en pris, som afspejler energiens værdi i realtid.
7. Dimensioneringen af reservekapaciteten skal udføres på regionalt plan i overensstemmelse med punkt 7 i bilag I. Regionale driftscentre skal bistå transmissionssystemoperatørerne ved fastlæggelsen af den mængde balanceringskapacitet, som der er behov for at anskaffe i overensstemmelse med punkt 8 i bilag I.

---

³⁸ Kommissionens forordning (EU) 2015/1222 af 24.7.2015 om fastsættelse af retningslinjer for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger (EUT L 197 af 25.7.2015, s. 24).

8. Anskaffelsen af balanceringskapacitet lettes på regionalt plan i overensstemmelse med punkt 8 i bilag I. Anskaffelsen skal baseres på det primære marked og tilrettelægges således, at forskelsbehandling mellem markedsdeltagerne elimineres i prækvalifikationsprocessen individuelt eller via aggregation.
9. Anskaffelsen af opreguleringsbalanceringskapacitet og nedreguleringsbalanceringskapacitet skal udføres særskilt. Kontrakten skal indgås højst én dag før leveringen af balanceringskapaciteten, og kontraktperioden må højst være én dag.
10. Transmissionssystemoperatørerne skal offentliggøre oplysninger om den aktuelle balancestatus i deres kontrolområder, ubalanceprisen og balanceringsenergi prisen.

Artikel 6

Day-ahead- og intraday-markeder

1. Transmissionssystemoperatørerne og de udpegede elektricitetsmarkedsoperatører skal i fællesskab tilrettelægge forvaltningen af de integrerede day-ahead- og intraday-markeder baseret på markedskobling som fastsat i forordning (EU) 2015/1222. Transmissionssystemoperatørerne og de udpegede elektricitetsmarkedsoperatører skal samarbejde på EU-plan, eller på regionalt plan når det er mere hensigtsmæssigt, for at maksimere produktiviteten og effektiviteten af Unionens day-ahead- og intraday-handel med elektricitet. Pligten til at samarbejde må ikke berøre anvendelsen af bestemmelserne i Unionens konkurrenceret. Transmissionssystemoperatørerne og de udpegede elektricitetsmarkedsoperatører skal i deres funktioner vedrørende handel med elektricitet være underlagt de regulerende myndigheders og agenturets tilsyn i henhold til artikel 59 i [omarbejdning af direktiv 2009/72/EF som foreslået ved COM(2016) 864/2] og artikel 4 og 9 i [omarbejdning af forordning (EF) nr. 713/2009 som foreslået i COM(2016) 863/2].
2. Day-ahead- og intraday-markeder skal:
  - (a) tilrettelægges på en sådan måde, at forskelsbehandling undgås
  - (b) maksimere markedsdeltagernes evne til at bidrage med henblik på at undgå ubalancer i systemet
  - (c) maksimere markedsdeltagernes muligheder for at deltage i handel på tværs af landegrænser og budområder så tæt som muligt på realtid
  - (d) tilvejebringe priser, som afspejler de grundlæggende markedsvilkår, og som markedsdeltagerne kan basere sig på i forbindelse med aftaler om langsigtede risikoafdækningsprodukter
  - (e) sikre driftssikkerheden og samtidig åbne mulighed for maksimal udnyttelse af transmissionskapaciteten
  - (f) være gennemsigtige og samtidig iagttage hensynet til fortrolighed
  - (g) sikre, at handelen foregår anonymt, og
  - (h) må ikke skelne mellem, om handler foretages i et budområde eller på tværs af budområder.

3. Markedsoperatørerne skal frit kunne udvikle produkter og handelsmuligheder, som er afpasset efter markedsdeltagernes efterspørgsel og behov, og sikre, at alle markedsdeltagere får adgang til markedet individuelt eller gennem aggregation. De skal respektere behovet for at absorbere en voksende andel af variabel elproduktion samt en øget elforbrugsfleksibilitet og fremspirende nye teknologier.

Artikel 7

Handel på day-ahead- og intraday-markeder

1. Markedsoperatørerne skal give markedsdeltagerne mulighed for at handle med energi så tæt på realtid, som det er muligt, og som minimum indtil det områdeoverskridende intraday-markeds lukketid som fastsat ved artikel 59 i forordning (EU) nr. 2015/1222.
2. Markedsoperatørerne skal give markedsdeltagerne mulighed for at handle med energi i tidsintervaller, der er mindst lige så korte som perioden for afregning af ubalancer i både day-ahead- og intraday-markeder.
3. Markedsoperatørerne skal sørge for, markedsdeltagerne kan handle i day-ahead- og intraday-markeder med produkter af en tilstrækkeligt lille størrelse, med mindste bud på 1 megawatt eller derunder, for at prisfleksibelt elforbrug, energilagring og vedvarende energikilder i lille målestok kan deltage på effektiv vis.
4. Senest den 1. januar 2025 skal perioden for afregning af ubalancer være 15 minutter i alle kontrolområder.

Artikel 8

Terminsmarkeder

1. I tråd med forordning (EU) 2016/1719 skal transmissionssystemoperatørerne udstede langsigtede transmissionsrettigheder eller have indført tilsvarende foranstaltninger for at give markedsdeltagerne og især ejere af produktionsanlæg, der benytter vedvarende energikilder, mulighed for at gardere sig mod prisudsving på tværs af budområdegrænser.
2. Langsigtede transmissionsrettigheder skal tildeles på en gennemsigtig måde, på markedsvilkår og uden forskelsbehandling via en fælles tildelingsplatform. Langsigtede transmissionsrettigheder skal være bindende og kunne overføres mellem markedsdeltagerne.
3. Medmindre andet fremgår af traktatens konkurrenceregler, skal markedsoperatørerne frit kunne udvikle terminsrisikoafdækningsprodukter, også langsigtede, for at give markedsdeltagere og især ejere af produktionsanlæg, der benytter vedvarende energikilder, passende muligheder for at gardere sig mod finansielle risici som følge af prisudsving. Medlemsstaterne må ikke begrænse denne risikoafdækningsaktivitet for handler inden for en medlemsstat eller et budområde.

Artikel 9

Prisbegrænsninger

1. Der må ikke være en øvre grænse for elprisen på engrosmarkedet, medmindre den fastsættes til værdien af mistet forbrug som fastsat i overensstemmelse med artikel 10. Der må ikke være en nedre grænse for elprisen på engrosmarkedet, medmindre den fastsættes til en værdi på -2 000 EUR eller derunder, og den – såfremt grænsen nås eller forventes nået – fastsættes til en lavere værdi for den følgende dag. Denne bestemmelse finder anvendelse på tilbudsgivning og clearing inden for alle tidsrammer og omfatter balanceringsenergi- og ubalancepriser.
2. Uanset stk. 1 gælder det, at markedsoperatører indtil den [OP: to år efter ikrafttrædelsen] må anvende grænseværdier for de maksimale clearingpriser for day-ahead- og intraday-tidsrammerne i overensstemmelse med artikel 41 og 54 i forordning (EU) 2015/1222. I tilfælde af, at disse grænseværdier nås eller forventes nået, skal de hæves for den følgende dag.
3. Transmissionssystemoperatører må ikke træffe foranstaltninger med henblik på at ændre engrospriserne. Alle lastfordelingsordrer skal indberettes til den nationale regulerende myndighed inden for en dag.
4. Medlemsstaterne skal udpege anvendte politikker og foranstaltninger inden for deres område, som indirekte kan bidrage til at begrænse prisdannelsen, herunder begrænse bud vedrørende aktiveringen af balanceringsenergi, kapacitetsmekanismer, transmissionssystemoperatørernes foranstaltninger og foranstaltninger med sigte på dels at forstyrre markedets funktion og dels at forebygge misbrug af dominerende stilling samt ineffektivt afgrænsede budområder.
5. Udpeger en medlemsstat en politik eller foranstaltning, som kunne anvendes til at begrænse prisdannelsen, skal den træffe alle egnede tiltag til at eliminere eller, hvis dette ikke er muligt, afbøde dens indvirkning på budadfærden. Medlemsstaterne indberetter disse data til Kommissionen senest den [OP: seks måneder efter ikrafttrædelsen] med angivelse af de foranstaltninger og tiltag, de har truffet eller påtænker at træffe.

Artikel 10

Værdi af mistet forbrug

1. Senest den [OP: et år efter ikrafttrædelsen] skal medlemsstaterne fastlægge et fælles overslag over værdien af mistet forbrug (VoLL – Value of Lost Load) på deres område, udtrykt i EUR/MWh. Dette overslag indberettes til Kommissionen og gøres offentligt tilgængeligt. Medlemsstaterne kan fastsætte forskellige VoLL for hvert budområde, hvis der er flere budområder på deres område. Ved fastlæggelsen af VoLL skal medlemsstaterne anvende den metode, som er opstillet i henhold til artikel 19, stk. 5.
2. Medlemsstaterne skal opdatere deres skøn mindst hvert femte år.

Artikel 11

Lastfordeling af produktion og prisfleksibelt elforbrug

1. Lastfordelingen af produktionsanlæg og prisfleksibelt elforbrug skal foregå uden forskelsbehandling og på markedsvilkår, medmindre andet er bestemt i stk. 2-4.
2. Transmissionssystemoperatørerne skal ved lastfordeling mellem produktionsanlæg give forrang til anlæg, der bruger vedvarende energikilder, højeffektiv kraftvarmeproduktion fra små produktionsanlæg eller produktionsanlæg, der bruger nye teknologier, i følgende omfang:
  - (a) produktionsanlæg, der anvender vedvarende energikilder, eller højeffektive kraftvarmeverker med en installeret elkapacitet på mindre end 500 kW eller
  - (b) demonstrationsprojekter vedrørende innovative teknologier.
3. Når den samlede installerede produktionskapacitet, der i henhold til stk. 2 er omfattet af prioriteret lastfordeling, overstiger 15 % af den samlede installerede produktionskapacitet i en medlemsstat, finder stk. 2, litra a), alene anvendelse for yderligere produktionsanlæg, der anvender vedvarende energikilder, eller højeffektive kraftvarmeverker med en installeret elkapacitet på mindre end 250 kW.

Fra den 1. januar 2026 finder stk. 2, litra a), alene anvendelse for produktionsanlæg, der anvender vedvarende energikilder, eller højeffektive kraftvarmeverker med en installeret elkapacitet på mindre end 250 kW, eller – hvis tærskelværdien i henhold til første punktum i dette stykke er nået – mindre end 125 kW.
4. Produktionsanlæg, der anvender vedvarende energikilder, eller højeffektive kraftvarmeverker, som er sat i drift før den [OP: ikrafttrædelsesdatoen], og som efter at have været sat i drift har været omfattet af prioriteret lastfordeling i henhold til artikel 15, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2012/27/EU eller artikel 16, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF³⁹, skal forblive omfattet af prioriteret lastfordeling. Prioriteret lastfordeling finder ikke længere anvendelse fra det tidspunkt, hvor produktionskapaciteten er genstand for betydelige ændringer, hvilket som minimum skal være tilfældet, når en ny tilslutningsaftale er påkrævet, eller produktionskapaciteten forøges.
5. Prioriteret lastfordeling må ikke bringe elsystemets driftssikkerhed i fare, den må ikke anvendes som begrundelse for at afkorte bud angående kapaciteten på tværs af landegrænser, udover hvad der er fastsat i artikel 14, og den skal baseres på gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier.

Artikel 12

Intern specialregulering og afkortning af bud

1. Afkortning af bud eller intern specialregulering af produktion og intern specialregulering af prisfleksibelt elforbrug skal være baseret på objektive, gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier.

³⁹

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/28/EF af 23. april 2009 om fremme af anvendelsen af energi fra vedvarende energikilder og om ændring og senere ophævelse af direktiv 2001/77/EF og 2003/30/EF (EUT L 140 af 5.6.2009, s. 16).

2. Ressourcer, der omfattes af afkortning af bud eller intern specialregulering, skal udvælges blandt produktions- eller forbrugsanlæg, som indgiver bud med henblik på begrænsning eller intern specialregulering på grundlag af markedsbaserede mekanismer, og som får økonomisk godtgørelse. Ikke-markedsbaseret afkortning af bud eller intern specialregulering af produktion eller intern specialregulering af prisfleksibelt elforbrug må kun anvendes, når intet markedsbaseret alternativ foreligger, når alle tilgængelige markedsbaserede midler er udnyttet, eller når antallet af disponible produktions- eller forbrugsanlæg i det område, hvori der findes produktions- eller forbrugsanlæg, som egner sig til at yde denne tjeneste, er utilstrækkeligt til at sikre reel konkurrence. Levering af markedsbaserede ressourcer skal være åben for alle produktionsteknologier og alle former for lagring og prisfleksibelt elforbrug og herunder operatører i andre medlemsstater, medmindre det ikke er teknisk muligt.
3. De ansvarlige systemoperatører aflægger mindst en gang om året rapport til den kompetente regulerende myndighed om afkortning af bud eller intern specialnedregulering af produktionsanlæg, der anvender vedvarende energikilder, eller af højeffektive kraftvarmeværker, og om de foranstaltninger, der er truffet for at mindske behovet for en sådan afkortning af bud eller intern specialnedregulering fremover. Ved afkortning af bud eller intern specialregulering af produktionsanlæg, der anvender vedvarende energikilder, eller højeffektive kraftvarmeværker ydes kompensation efter stk. 6.
4. Med forbehold for de krav, der er knyttet til opretholdelsen af nettets pålidelighed og sikkerhed, baseret på gennemsigtige og ikke-diskriminerende kriterier fastlagt af de kompetente nationale myndigheder, skal transmissionssystemoperatører og distributionssystemoperatører:
  - (a) garantere transmissions- og distributionsnettenes evne til at overføre elproduktion fra vedvarende energikilder og højeffektiv kraftvarmeproduktion med den mindst mulige afkortning af bud eller interne specialregulering. Dette må ikke hindre, at der i planlægningen af nettet tages hensyn til en mindre afkortning af bud eller intern specialregulering, når det påviseligt er mere lønsomt og ikke overstiger 5 % af den installerede kapacitet, der anvender vedvarende energikilder og højeffektiv kraftvarmeproduktion i deres område
  - (b) træffe passende net- og markedsrelaterede driftsforanstaltninger med henblik på at minimere afkortning af bud eller intern specialnedregulering af elektricitet fra vedvarende energikilder eller højeffektiv kraftvarmeproduktion.
5. Anvendes ikke-markedsbaseret intern specialnedregulering eller afkortning af bud, gælder følgende principper:
  - (a) produktionsanlæg, der anvender vedvarende energikilder, må kun pålægges intern specialnedregulering eller afkortning af bud, hvis der ikke findes noget andet alternativ, eller hvis andre løsninger ville medføre uforholdsmæssigt store omkostninger eller risici for netsikkerheden
  - (b) højeffektive kraftvarmeproduktionsanlæg må kun pålægges intern specialnedregulering eller afkortning af bud, hvis der – når der ses bort fra afkortning af bud eller intern specialnedregulering af produktionsanlæg, der anvender vedvarende energikilder – ikke findes noget andet alternativ, eller hvis andre løsninger ville medføre uforholdsmæssigt store omkostninger eller risici for netsikkerheden

- (c) egenproduceret elektricitet fra produktionsanlæg, der anvender vedvarende energikilder, eller af højeffektive kraftvarmewærker, som ikke overføres til transmissions- eller distributionsnettet, må ikke begrænses, medmindre ingen anden løsning ville løse problemer med netsikkerheden
  - (d) intern specialnedregulering eller afkortning af bud, jf. litra a)-c), skal begrundes på en behørig og gennemsigtig måde. Begrundelsen skal indgå i den rapport, der omhandles i stk. 3.
6. Anvendes ikke-markedsbaseret afkortning af bud eller intern specialregulering, skal den systemoperatør, der anmoder om begrænsningen eller den interne specialregulering, yde finansiel kompensation til ejeren af det produktions- eller forbrugsanlæg, der er genstand for afkortningen af bud eller den interne specialregulering. Den finansielle kompensation skal mindst svare til det højeste af følgende elementer:
- (a) yderligere driftsomkostninger, der forårsages af afkortningen af bud eller den interne specialregulering, såsom yderligere brændstofomkostninger i tilfælde af intern specialopregulering, eller levering af suppleringsvarme i tilfælde af intern specialnedregulering eller begrænsning af produktionsanlæg, der anvender højeffektiv kraftvarmeproduktion
  - (b) 90 % af nettoindtægterne fra salget af elektricitet på day-ahead-markedet, som produktions- eller forbrugsanlægget ville have genereret i fraværet af anmodningen om afkortning af bud eller den interne specialregulering. Ydes finansiel støtte til produktions- eller forbrugsanlæg baseret på den producerede eller forbrugte mængde elektricitet, betragtes mistet finansiel støtte som en del af denne nettofortjeneste.

Kapitel III

Netadgang og håndtering af kapacitetsbegrænsninger

AFDELING 1

KAPACITETSTILDELING

Artikel 13

Afgrænsning af budområder

1. Afgrænsningen af budområder skal bygge på langsigtede, strukturelle kapacitetsbegrænsninger i transmissionsnettet, og budområder må ikke indeholde sådanne kapacitetsbegrænsninger. Budområder i Unionen skal fastsættes på en sådan måde, at den økonomiske effektivitet og handelsmuligheder på tværs af landegrænser maksimeres, samtidig med at forsyningssikkerheden opretholdes.
2. Hvert budområde bør svare til et ubalancepris-område.
3. For at sikre en optimal afgrænsning af budområder i tæt indbyrdes forbundne områder skal der foretages en revision af budområder. Denne revision skal omfatte en analyse af fastsættelsen af budområder på en koordineret måde med inddragelse af berørte interessenter fra alle berørte medlemsstater og følge proceduren i henhold til artikel 32-34 i forordning (EU) 2015/1222. Agenturet skal godkende og kan anmode

om ændringer af den metode og de forudsætninger, der skal anvendes i proceduren til revision af budområderne, og foreslå alternative fastsættelser af budområderne.

4. Transmissionssystemoperatører, der deltager i revisionen af budområderne, skal forelægge Kommissionen et forslag om at bibeholde eller ændre det fastsatte budområde. Ud fra dette forslag vedtager Kommissionen en afgørelse om, hvorvidt det fastsatte budområde skal ændres eller bibeholdes, den *[senest 6 måneder efter ikrafttrædelsen af denne forordning, den specifikke dato skal indsættes af OP]*, men dog tidligst seks måneder efter afslutningen på den fastsættelse af budområder, der iværksættes i henhold til artikel 32, stk. 1, litra a), b) eller c), i forordning (EU) 2015/1222.
5. Den i stk. 4 omhandlede afgørelse skal bygge på resultatet af revisionen af budområdet og transmissionssystemoperatørernes forslag om ændring eller bibeholdelse af dette. Afgørelsen skal begrundes, og dette gælder navnlig med hensyn til mulige afvigelser fra resultatet af revisionen af fastsættelsen af budområder.
6. Iværksættes yderligere revisioner af fastsættelsen af budområder i henhold til artikel 32, stk. 1, litra a), b) eller c), kan Kommissionen træffe afgørelse inden seks måneder efter afslutningen af denne fastsættelse af budområder.
7. Kommissionen hører de relevante interessenter angående sine afgørelser i medfør af denne artikel inden vedtagelsen.
8. I Kommissionens afgørelse skal datoen for gennemførelse af en ændring angives. Ved fastsættelsen af gennemførelsesdatoen skal behovet for hurtig gennemførelse afvejes i forhold til praktiske hensyn og herunder terminshandel med elektricitet. Kommissionen kan fastsætte passende overgangsordninger som led i sin afgørelse.

↓ 714/2009 (tilpasset) ⇒ nyt

Artikel ~~1416~~

Almindelige principper for kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger

1. Problemer med kapacitetsbegrænsninger i nettet skal håndteres ved hjælp af ikke-diskriminerende markedsbaserede løsninger, der giver de berørte markedsdeltagere og transmissionssystemoperatører effektive økonomiske signaler. Problemer med kapacitetsbegrænsninger i nettet skal ~~fortrinsvis~~ løses ved hjælp af ikke-transaktionsbaserede metoder, dvs. metoder, der ikke indebærer et valg mellem de enkelte markedsdeltageres kontrakter. ⇒ Når transmissionssystemoperatøren træffer driftsforanstaltninger for at sikre, at transmissionssystemet forbliver i normal tilstand, skal vedkommende tage højde for disse foranstaltningers påvirkning af tilgrænsende kontrolområder og samordne sådanne foranstaltninger med andre berørte transmissionssystemoperatører som fastsat ved forordning (EU) 1222/2015. ⇐
2. Transaktionsindskrænkende procedurer må kun benyttes i nødstilfælde, hvor transmissionssystemoperatøren skal handle hurtigt, og hvor intern specialregulering ~~belastningsomfordeling~~ eller modkøb ikke er mulige. Sådanne

procedurer skal anvendes uden forskelsbehandling. Bortset fra force majeure-tilfælde skal markedsdeltagere, der har fået tildelt kapacitet, have kompensation for enhver indskrænkning heraf afkortning af bud.

3. Den størst mulige kapacitet på samkøringslinjerne og/eller de transmissionsnet, der er af betydning for grænseoverskridende strømme, skal stilles til rådighed for markedsdeltagerne under hensyntagen til standarderne for sikker netdrift. ⇨ Modkøb og special regulering, herunder special regulering på tværs af landegrænser, skal anvendes for at maksimere den disponible kapacitet, medmindre det påvises, at dette ikke er fordelagtigt for den økonomiske effektivitet på EU-niveau. ⇐

⇩ nyt

4. Kapacitet skal alene tildeles efter eksplicitte kapacitetsauktioner eller implicitte auktioner, der omfatter såvel kapacitet som energi. De to metoder kan eksistere side om side på samme samkøringslinje. For intra-day-handel anvendes kontinuerlig handel eventuelt suppleret af auktioner.
5. De højeste bud honoreres, uanset om de er implicitte eller eksplicitte inden for en given tidsramme. Medmindre der er tale om nye samkøringslinjer, som er omfattet af en undtagelse i henhold til artikel 7 i forordning (EF) nr. 1228/2003, artikel 17 i forordning (EF) nr. 714/2009 eller nærværende forordnings artikel 59, er det ikke tilladt at fastsætte mindstepriser som led i kapacitetsfordelingsmetoder.
6. Kapaciteten skal frit kunne omsættes på et sekundært grundlag, forudsat at transmissionssystemoperatøren underrettes tilstrækkelig god tid i forvejen. Afviser en transmissionssystemoperatør en sekundær handel (transaktion), skal dette på en tydelig og gennemsigtig måde meddeles og forklares over for alle markedsdeltagere; den regulerende myndighed skal ligeledes oplyses derom.
7. Transmissionssystemoperatører må ikke begrænse den mængde af kapacitet på samkøringslinjerne, der skal stilles til rådighed for andre markedsdeltagere, for at løse kapacitetsbegrænsningerne inden for deres eget kontrolområde eller som et middel til at håndtere flows på grænsen mellem to kontrolområder, selv når der ikke foretages transaktioner, dvs. flows over kontrolområder, som skyldes, at oprindelses- og bestemmelsessted ligger inden for ét og samme kontrolområde.

Efter anmodning fra en transmissionssystemoperatør kan den relevante regulerende myndighed indrømme en undtagelse fra første afsnit, hvis det er nødvendigt for at opretholde driftssikkerheden, eller hvis det er fordelagtigt for den økonomiske effektivitet på EU-niveau. En sådan undtagelse, der ikke må vedrøre afkortning af bud for allerede tildelt kapacitet i henhold til stk. 5, skal være tidsbegrænset og begrænset til det strengt nødvendige, og forskelsbehandling mellem intern og områdeoverskridende udveksling skal undgås. Den regulerende myndighed skal inden indrømmelsen af undtagelsen høre andre medlemsstaters regulerende myndigheder, for så vidt de indgår i den berørte kapacitetsberegningsregion. Er en regulerende myndighed uenig i den foreslåede undtagelse, træffer agenturet afgørelse om undtagelse i henhold til artikel 6, stk. 8, litra a), i [omarbejdning af forordning (EF) nr. 713/2009 som foreslået i COM(2016) 863/2]. En redegørelse for undtagelsens berettigelse og baggrund skal offentliggøres. Indrømmes en undtagelse, skal den pågældende transmissionssystemoperatør udarbejde og offentliggøre en metode og projekter, som skal tilvejebringe en langsigtet løsning på det problem, der

søges taget højde for med undtagelsen. Undtagelsen skal udløbe, når fristen er nået, dog senest når løsningen er indført.

↓ 714/2009

4.8. Markedsdeltagerne meddeler i god tid forud for den relevante driftsperiode de pågældende transmissionssystemoperatører, om de har til hensigt at anvende den tildelte kapacitet. Tildelt kapacitet, der ikke udnyttes, skal tilbageføres til markedet på en åben og gennemsigtig måde uden forskelsbehandling.

5.9. Transmissionssystemoperatørerne skal, så vidt det er teknisk muligt, dirigere modsatrettede elektricitetsstrømmes kapacitetsbehov gennem den samkøringslinje, hvor der er kapacitetsproblemer, for at udnytte denne linjes kapacitet mest muligt. Transaktioner, der afhjælper kapacitetsbegrænsningerne, må aldrig afvises; der tages dog fuldt hensyn til netsikkerheden.

↓ nyt

10. De finansielle konsekvenser af, at forpligtelser i forbindelse med fordeling af kapacitet ikke opfyldes, pålægges dem, der er ansvarlige for den pågældende undladelse. Hvis markedsdeltagerne ikke udnytter den kapacitet, som de har forpligtet sig til at anvende, eller i forbindelse med eksplicit bortauktioneret kapacitet undlader at handle på et sekundært grundlag eller tilbageføre kapaciteten i tide, fortaber de retten til en sådan kapacitet og betaler en tarif, der afspejler omkostningerne. Enhver tarif, der afspejler omkostningerne, i forbindelse med manglende anvendelse af kapacitet, skal være velbegrundet og stå i et rimeligt forhold til de faktiske udgifter. Tilsvarende skal en transmissionssystemoperatør, dersom den ikke opfylder sin forpligtelse, yde markedsdeltageren erstatning for tabet af kapacitetsrettigheder. Der tages i den sammenhæng ikke hensyn til dermed forbundne tab. De centrale begreber og metoder til fastlæggelse af ansvar i forbindelse med, at forpligtelser ikke opfyldes, fastsættes i forvejen med hensyn til de finansielle konsekvenser og skal kunne revideres af den eller de relevante regulerende myndigheder.

Artikel 15

Fordeling af overførselskapaciteten på tværs af alle tidsrammer

1. Transmissionssystemoperatører skal genberegne den disponible overførselskapacitet mindst efter day-ahead og efter det områdeoverskridende intraday-markeds lukketid. Transmissionssystemoperatører skal fordele den disponible overførselskapacitet plus en eventuel overskydende overførselskapacitet, der ikke tidligere er fordelt, og en eventuel overførselskapacitet, der er frigivet af fysiske transmissionsrettighedsindehavere fra tidligere fordelinger, i den næste proces for tildeling af overførselskapacitet.
2. Når der findes disponibel overførselskapacitet efter det områdeoverskridende intraday-markeds lukketid, skal transmissionssystemoperatørerne anvende

overførselskapaciteten til at udveksle balanceringsenergi eller til driften af processen til udligning af modsatrettede ubalancer.

3. Transmissionssystemoperatørerne skal anvende de metoder, der er opstillet i netregler og retningslinjer om balancering, når dette er relevant, for at fordele overskudskapacitet til udveksling af balanceringsenergi eller deling af reserver i henhold til artikel 5, stk. 4 og 7.
4. Transmissionssystemoperatører må ikke øge den sikkerhedsmargen, der beregnes i henhold til forordning (EU) nr. 2015/1222, som følge af udvekslingen af balanceringskapacitet eller deling af reserver.

↓ 714/2009 (tilpasset) ⇒ nyt

ÆFDELING 2

⊠ NETAFGIFTER OG FLASKEHALSINDTÆGTER ⊠

Artikel ~~1614~~

Afgifter for netadgang

1. Afgifter, der opkræves af netoperatørerne for adgang til net, ⇒ herunder afgifter for tilslutning til nettene, afgifter for brugen af nettene og i givet fald afgifter i tilknytning til styrkelse af nettet, ⇐ skal være gennemsigtige, tage hensyn til behovet for netsikkerhed ⇒ og fleksibilitet ⇐ og afspejle de faktiske omkostninger, for så vidt disse svarer til en effektiv og strukturelt sammenlignelig netoperatørs omkostninger og anvendes uden forskelsbehandling. ⇒ De skal navnlig anvendes på en måde, der ikke indebærer positiv eller negativ forskelsbehandling mellem produktion forbundet på distributionsniveauet i forhold til produktion forbundet på transmissionsniveauet. De må hverken indebære forskelsbehandling af energilagring eller virke hæmmende for deltagelse i prisfleksibelt elforbrug. Medmindre andet fremgår af stk. 3, ⇐ ma disse afgifter~~De må~~ ikke være afstandsbestemte.

↓ nyt

2. Tariffer skal give transmissions- og distributionssystemoperatører passende incitamenter på kort såvel som på lang sigt til at øge produktiviteten og herunder energieffektiviteten, fremme markedsintegrationen og forsyningssikkerheden samt støtte investeringer og de dermed forbundne forskningsaktiviteter.

~~2.3.~~ Producent- og/eller forbrugertariffernes størrelse skal, når det er passende, udsende lokaliseringsfremmende signaler på ~~EU-plan~~ ~~EU-fællesskabsplan~~ og især tage hensyn til omfanget af nettab og kapacitetsbegrænsninger og investeringsomkostninger for infrastrukturen.

~~3.4.~~ Ved fastsættelse af afgifterne for netadgang skal følgende tages i betragtning:

- (a) udbetalinger og indtægter, der skyldes ordningen for compensation mellem transmissionssystemoperatørerne
- (b) såvel de faktisk foretagne og modtagne betalinger som de betalinger, der på baggrund af den allerede forløbne tid menes at kunne forventes i fremtiden.

~~4.5.~~ Fastsættelse af afgifterne for netadgang i henhold til denne artikel berører ikke afgifter ~~på anmeldt eksport og anmeldt import~~ i forbindelse med håndtering af kapacitetsbegrænsninger som omhandlet i artikel ~~14~~ ~~14.6~~.

~~5.6.~~ Der lægges ikke nogen særlig netafgift på ~~⇒ individuelt anmeldt handel på tværs af landegrænser~~ ~~⇒ individuelle anmeldte transittransaktioner~~.

- 7. Distributionstariffer skal afspejle omkostningerne ved systembrugernes brug af distributionsnettet, herunder aktive kunder, og de kan differentieres på grundlag af systembrugernes forbrugs- eller produktionsprofiler. I de tilfælde, hvor medlemsstaterne har iværksat indførelsen af intelligente målersystemer, kan de regulerende myndigheder indføre tidsdifferentierede nettariffer, der afspejler anvendelsen af nettet, på en for forbrugeren gennemsigtig og forudsigelig måde.
- 8. De regulerende myndigheder skal give distributionssystemoperatørerne incitamenter til at anskaffe tjenester med henblik på drift og udvikling af deres net og integrere innovative løsninger i distributionssystemerne. De regulerende myndigheder skal til dette formål anerkende alle relevante omkostninger som berettigede og medtage alle disse i distributionstariffer og indføre præstationsmål for at give distributionssystemoperatører incitamenter til at øge produktiviteten og herunder energieffektiviteten i deres net.
- 9. Senest den [OP: indsæt venligst dato – tre måneder efter ikrafttrædelsen] forelægger agenturet en henstilling rettet til de regulerende myndigheder om en gradvis konvergens af transmissions- og distributionstarifmetoder. Denne henstilling skal mindst indeholde:
  - (a) den tariffkvotient, der gælder for producenter og forbrugere
  - (b) hvilke omkostninger der skal dækkes af tariffer
  - (c) tidsdifferentierede nettariffer
  - (d) lokaliseringsfremmende signaler
  - (e) forholdet mellem transmissions- og distributionstariffer og herunder principper om ikke-diskriminering

- (f) metoder til sikring af gennemsigtighed i forbindelse med tariffastsættelse og -struktur
- (g) hvilke grupper af netbrugere, der er omfattet af tariffer, herunder tariffritagelser
- 10. Med forbehold af yderligere harmonisering ved hjælp af delegerede retsakter i henhold til artikel 55, stk. 1, litra k), skal de regulerende myndigheder tage behørigt hensyn til agenturets henstilling, når de godkender eller fastsætter transmissionstariffer i overensstemmelse med artikel 59, stk. 6, litra a), i [omarbejdning af direktiv 2009/72/EF som foreslået ved COM(2016) 864/2].
- 11. Agenturet skal overvåge gennemførelsen af sin henstilling og forelægge Kommissionen en rapport senest den 31. januar hvert år. Det skal ajourføre henstillingen mindst hvert andet år.

Artikel 17

Flaskehalsindtægter

1. Procedurene for håndtering af kapacitetsbegrænsninger, der gælder for en på forhånd fastsat tidsramme, kan kun frembringe indtægter, hvis der foreligger kapacitetsbegrænsninger, som opstår inden for den pågældende tidsramme, medmindre der er tale om nye samkøringslinjer, der er omfattet af en undtagelse i henhold til artikel 7 i forordning (EF) nr. 1228/2003, artikel 17 i forordning (EF) nr. 714/2009 eller artikel 59. Proceduren for fordelingen af disse indtægter skal kunne revideres af de regulerende myndigheder og må hverken forvride fordelingsprocessen til gavn for en part, der anmoder om kapacitet eller energi, eller mindske incitamentet til at reducere kapacitetsbegrænsningerne.

↓ 714/2009 (tilpasset)
⇒ nyt

2.6. Indtægter fra tildeling af ☒ kapacitet på ☒ samkøringslinjer benyttes til følgende formål:

- (a) sikring af, at den tildelte kapacitet står til rådighed ~~og/eller~~
- (b) bevarelse eller forøgelse af samkøringslinjernes kapacitet gennem netinvesteringer, især i nye samkøringslinjer.

Hvis indtægterne ikke kan benyttes effektivt til formålene i første afsnit, litra a) ~~og/eller b),~~ ⇒ skal de indsættes på en separat intern konto med henblik på fremtidig anvendelse til disse formål. ⇐ ~~må de, med forbehold af de pågældende medlemsstaters regulerende myndigheders godkendelse, benyttes med et maksimumsbeløb, der fastsættes af disse regulerende myndigheder som en indtægt, der skal tages i betragtning af de regulerende myndigheder, når de skal godkende metoden for beregning af nettariffer og/eller for fastsættelsen af nettariffer.~~

~~Resten af indtægterne indsættes på en separat intern konto, indtil de kan benyttes til formålene i første afsnit, litra a) og/eller b). Den regulerende myndighed underretter agenturet om den godkendelse, der er omtalt i andet afsnit.~~

3. Anvendelsen af indtægterne i overensstemmelse med stk. 2, litra a) og b), skal ske efter en metode, som foreslås af agenturet og godkendes af Kommissionen. Agenturets forslag skal forelægges Kommissionen senest den [OP: 12 måneder efter ikrafttræden] og godkendes inden seks måneder.

Agenturet kan på eget initiativ eller efter anmodning fra Kommissionen ajourføre metoden, og Kommissionen skal godkende den ajourførte metode senest seks måneder efter forelæggelsen heraf.

Inden forelæggelsen for Kommissionen skal agenturet foretage en høring angående metoden i henhold til artikel 15 i [omarbejdning af forordning (EF) nr. 713/2009 som foreslået i COM(2016) 863/2].

I metoden specificeres som minimum, på hvilke betingelser indtægterne kan anvendes til stk. 2, litra a) og b), og på hvilke betingelser og hvor længe de kan indsættes på en separat intern konto med henblik på fremtidig anvendelse til disse formål.

4. Transmissionssystemoperatørerne skal på forhånd tydeligt gøre rede for, hvordan eventuelle flaskehalsindtægter vil blive anvendt, og rapportere om den faktiske anvendelse af disse indtægter. Hvert år og senest den 31. juli hvert år offentliggør de regulerende myndigheder en rapport, som indeholder oplysninger om de indtægter, der er indgået i 12-månedersperioden indtil den 30. juni samme år, og om, hvordan disse indtægter blev anvendt, herunder de specifikke projekter, som indtægterne blev anvendt til, eller det beløb, der er indsat på en separat intern konto, og det skal påvises, at denne anvendelse er i overensstemmelse med denne forordning og den metode, som er opstillet i medfør af stk. 3.

KAPITEL IV

Ressourcetilstrækkelighed

Artikel 18

Ressourcetilstrækkelighed

1. Medlemsstaterne skal overvåge, at ressourcerne i deres område er tilstrækkelige, på grundlag af den europæiske ressource-tilstrækkelighedsvurdering i medfør af artikel 19.
2. Påvises der i den europæiske ressource-tilstrækkelighedsvurdering et problem vedrørende ressource-tilstrækkeligheden, skal medlemsstaterne påvise eventuelle uhensigtsmæssigheder som følge af reguleringen, der forårsagede eller bidrog til at skabe problemet.
3. Medlemsstaterne skal offentliggøre en tidsplan for vedtagelsen af foranstaltninger med henblik på at fjerne eventuelle påviste uhensigtsmæssigheder som følge af reguleringen. Når medlemsstaterne imødegår problemer vedrørende ressource-tilstrækkeligheden, skal de bl.a. overveje at fjerne uhensigtsmæssigheder som følge af reguleringen, åbne mulighed for prisfastsættelse på grundlag af

knaphed, udvikle samkøringslinjer, energilagring, foranstaltninger på efterspørgselssiden og energieffektivitet.

↓ 714/2009 (tilpasset)
⇒ nyt

Artikel 19

⊗ Den europæiske ressource tilstrækkelighedsvurdering ⊗

4.1. Den europæiske ⇒ ressource tilstrækkelighedsvurdering ⇐ ~~prognose for produktionens tilstrækkelighed, jf. stk. 3, litra b)~~, skal dække elsystemets samlede evne til at efterkomme den nuværende og forventede efterspørgsel efter elektricitet ⇒ for hvert af de ti følgende år fra datoen for vurderingen. ⇐ ~~i den næste femårsperiode samt i perioden mellem fem og 15 år fra datoen for denne prognose. Den europæiske prognose for produktionens tilstrækkelighed skal bygge på de nationale prognoser for produktionens tilstrækkelighed, der er udarbejdet af hver enkelt transmissionssystemoperatør.~~

⇓ nyt

2. Senest den [OP: seks måneder efter denne forordnings ikrafttræden] skal ENTSO for elektricitet forelægge agenturet et udkast til metode for den europæiske vurdering baseret på de principper, der er fastsat ved stk. 4.
3. Transmissionssystemoperatørerne forelægger ENTSO for elektricitet de data, der er nødvendige for hvert år at udføre den europæiske ressource tilstrækkelighedsvurdering. ENTSO for elektricitet skal udføre vurderingen hvert år.
4. Den europæiske ressource tilstrækkelighedsvurdering skal baseres på en metode, som skal sikre, at vurderingen:
  - (a) udføres på budområde-niveau, og som minimum omfatter alle medlemsstater
  - (b) bygger på hensigtsmæssige scenarier for forventningerne til efterspørgsel og udbud, herunder en økonomisk vurdering af sandsynligheden for lukning af produktionsanlæg, opførelse af nye produktionsanlæg og foranstaltninger til at nå energieffektivitetsmålene og hensigtsmæssige følsomhedsanalyser af udviklingen med hensyn til engrospriserne og kulstofprisen
  - (c) på en hensigtsmæssig måde tager bidraget fra alle ressourcer i betragtning, herunder eksisterende og fremtidige produktionsanlæg, energilagring, prisfleksibelt elforbrug samt import- og eksportmuligheder og deres bidrag til en fleksibel drift af systemet
  - (d) foregriber den sandsynlige virkning af de foranstaltninger, der er nævnt i artikel 18, stk. 3
  - (e) inddrager scenarier uden eksisterende eller planlagte kapacitetsmekanismer
  - (f) er baseret på en markedsmodel, der benytter den flowbaserede tilgang, når dette er relevant

- (g) anvender sandsynlighedsbaserede beregninger
  - (h) som minimum anvender de følgende indikatorer:
    - "forventet ikke-leveret energi" og
    - "forventet effektmangel"
  - (i) kortlægger kilderne til eventuelle problemer med ressourcetilstrækkeligheden, uanset om det er et net eller en ressourcebegrænsning eller begge dele.
5. Senest den [OP: seks måneder efter denne forordnings ikrafttræden] skal ENTSO for elektricitet forelægge agenturet et udkast til metode til beregning af:
- (j) værdien af mistet forbrug
  - (k) "indgangsomkostningen" for produktion eller prisleksibelt elforbrug og
  - (l) pålidelighedsstandarden udtrykt som "forventet ikke-leveret energi" og "forventet effektmangel".
6. Forslagene, jf. stk. 2 og 5, og resultaterne af den europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering, jf. stk. 3, skal være genstand for en forudgående offentlig høring og agenturets godkendelse i henhold til proceduren i artikel 22.

Artikel 20

Pålidelighedsstandard

1. Når kapacitetsmekanismer anvendes, skal medlemsstaterne have indført en pålidelighedsstandard, som på en gennemsigtig måde angiver deres ønskede forsyningssikkerhedsniveau.
2. Den nationale regulerende myndighed skal fastsætte pålidelighedsstandarden ud fra den metode, som er omhandlet i artikel 19, stk. 5.
3. Pålidelighedsstandarden skal beregnes ved hjælp af værdien af mistet forbrug og indgangsomkostningen over en given tidsramme.
4. Den nationale regulerende myndighed skal godkende de parametre, som fastlægger den mængde kapacitet, der skal anskaffes via kapacitetsmekanismen.

Artikel 21

Deltagelse i kapacitetsmekanismer på tværs af landegrænser

1. Andre mekanismer end strategiske reserver skal være åbne for, at kapacitetsudbydere beliggende i en anden medlemsstat kan deltage direkte, forudsat at nettet er sammenkoblet mellem denne medlemsstat og det budområde, der anvender mekanismen.
2. Medlemsstaterne skal sikre, at udenlandsk kapacitet med en teknisk ydeevne, der svarer til den indenlandske kapacitet, får mulighed for at deltage i samme udbudsprocedure som indenlandsk kapacitet.
3. Medlemsstaterne må ikke afholde kapacitet beliggende i deres område fra at deltage i andre medlemsstaters kapacitetsmekanismer.

4. Deltagelse på tværs af landegrænser i markedsomfattende kapacitetsmekanismer må ikke ændre, forandre eller på anden måde påvirke områdeoverskridende planlagte og fysiske strømme mellem medlemsstaterne; disse bestemmes udelukkende af resultatet af kapacitetstildelingen i medfør af artikel 14.
5. Kapacitetsudbydere skal kunne deltage i mere end en mekanisme i samme leveringsperiode. De skal være berettiget til betalinger for afbrydelse i tilfælde af afbrydelse, og berettiget til to eller flere betalinger for afbrydelse, hvis der er sammenfaldende knaphed i to eller flere budområder, med hvilke kapacitetsudbyderen har indgået kontrakt.
6. Regionale driftscentre, der er oprettet i medfør af artikel 32, skal hvert år beregne den maksimale indgangskapacitet, som står til rådighed for deltagelse af udenlandsk kapacitet, idet der tages højde for samkøringslinjernes forventede tilgængelighed og det sandsynlige sammenfald af systemstress mellem det system, hvori mekanismen anvendes, og det system, hvori den udenlandske kapacitet er beliggende. En beregning for hver budområdegrænse er påkrævet.
7. Medlemsstaterne skal sikre, at den indgangskapacitet, der er omhandlet i stk. 6, tildeles berettigede kapacitetsudbydere på en gennemsigtig, ikke-diskriminerende og markedsbaseret måde.
8. Eventuelle forskelle i omkostningerne ved udenlandsk og indenlandsk kapacitet som følge af den tildeling, der er omhandlet i stk. 7, skal tilfalde transmissionssystemoperatørerne og fordeles mellem disse efter metoden i stk. 10, litra b). Transmissionssystemoperatørerne skal anvende sådanne indtægter til de formål, som fastsættes i artikel 17, stk. 2.
9. Transmissionssystemoperatøren på stedet, hvor den udenlandske kapacitet befinder sig, skal:
  - (a) fastslå, om interesserede kapacitetsudbydere kan tilvejebringe den tekniske ydeevne, der kræves ifølge den kapacitetsmekanisme, i hvilken kapacitetsudbyderen agter at deltage, og registrere kapacitetsudbyderen i registret over berettigede kapacitetsudbydere
  - (b) udføre tilgængelighedstjek, når dette er relevant.
10. Senest den *[OP: tolv måneder efter denne forordnings ikrafttræden]* skal ENTSO for elektricitet forelægge agenturet:
  - (a) en metode til beregning af den maksimale kapacitet for deltagelse på tværs af landegrænser som omhandlet i stk. 6
  - (b) en indtægtsfordelingsmetode som omhandlet i stk. 8
  - (c) fælles regler for at gennemføre tilgængelighedstjek som omhandlet i stk. 9, litra b)
  - (d) fælles regler, hvormed det fastslås, om der skal foretages en betaling for afbrydelse
  - (e) vilkår for forvaltning af det register, der er omhandlet i stk. 9, litra a)
  - (f) fælles regler for kortlægning af deltagelsesberettiget kapacitet som omhandlet i stk. 9, litra a).

Forslaget skal være genstand for en forudgående offentlig høring og agenturets godkendelse i henhold til proceduren i artikel 22.

11. Agenturet skal forvisse sig om, at kapaciteterne er beregnet i overensstemmelse med den metode, der er omhandlet i stk. 10, litra a).
12. Nationale regulerende myndigheder skal sikre, at deltagelse på tværs af landegrænser i kapacitetsmekanismer tilrettelægges på en effektiv ikke-diskriminerende måde. De skal navnlig tilvejebringe egnede forvaltningsordninger med henblik på at håndhæve betalinger for afbrydelser på tværs af landegrænser.
13. Tildelt kapacitet, jf. stk. 7, skal kunne overføres mellem berettigede kapacitetsudbydere. Berettigede kapacitetsudbydere skal meddele enhver overførsel til registret som omhandlet i stk. 9, litra a).
14. Senest den [OP: to år efter denne forordnings ikrafttrædelse] skal ENTSO for elektricitet oprette og drive det register, der er omhandlet i stk. 9, litra a). Registret skal være åbent for alle berettigede kapacitetsudbydere, de systemer, der anvender mekanismerne, og deres transmissionssystemoperatører.

Artikel 22

Godkendelsesprocedure

1. Når der henvises til denne artikel, skal den procedure, der er fastsat i stk. 2-4, gælde for godkendelse af forslag indgivet af ENTSO for elektricitet.
2. Før indgivelsen af forslaget skal ENTSO for elektricitet gennemføre en høringsproces med inddragelse af alle relevante interessenter, nationale regulerende myndigheder og andre nationale myndigheder.
3. Inden tre måneder efter datoen for modtagelsen skal agenturet enten godkende forslaget eller ændre det. I sidstnævnte tilfælde skal agenturet høre ENTSO for elektricitet, inden det ændrede forslag vedtages. Det vedtagne forslag offentliggøres på agenturets websted senest tre måneder efter datoen for modtagelsen af de foreslåede dokumenter.
4. Agenturet kan anmode om en ændring af det godkendte forslag på et hvilket som helst tidspunkt. Inden seks måneder efter at have modtaget anmodningen skal ENTSO for elektricitet forelægge agenturet et udkast til de foreslåede ændringer. Inden for en frist på tre måneder fra datoen for modtagelse af udkastet skal agenturet ændre eller godkende ændringerne og offentliggøre dem på sit websted.

Artikel 23

Principper for udformning af kapacitetsmekanismer

1. Med forbehold af bestemmelserne i denne artikel og Unionens statsstøtteregler kan medlemsstaterne indføre kapacitetsmekanismer med henblik på at tage højde for tilbageværende problemer, som ikke kan løses gennem foranstaltninger i medfør af artikel 18, stk. 3.
2. Ønsker en medlemsstat at indføre en kapacitetsmekanisme, skal den foretage en høring angående den foreslåede mekanisme som minimum med elsammenkoblede nabomedlemsstater.
3. Kapacitetsmekanismer må hverken skabe unødige markedsforvridninger eller begrænse handelen på tværs af landegrænser. Kapacitetsmængden, som der er givet

tilsagn om i mekanismen, må ikke overstige, hvad der er nødvendigt for at afhjælpe problemet.

4. Produktionskapacitet, for hvilken der er truffet en endelig investeringsbeslutning efter den [OP: *ikrafttrædelsen*], er alene berettiget til at deltage i en kapacitetsmekanisme, hvis dennes emissioner er under 550 g CO₂/kWh. Produktionskapacitet, der udleder 550 g CO₂/kWh eller derover, må ikke længere indgå i kapacitetsmekanismer, når der er gået 5 år efter denne forordnings ikrafttræden.
5. Påvises der ikke et problem vedrørende ressourcetilstrækkeligheden i den europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering, må medlemsstaterne ikke anvende kapacitetsmekanismer.

Artikel 24

Eksisterende mekanismer

Medlemsstater, der anvender kapacitetsmekanismer den [OP: *ikrafttrædelsen*], skal tilpasse deres mekanismer til at opfylde denne forordnings artikel 18, 21 og 23.

↓ 714/2009 (tilpasset)

Kapitel V

⊠ Drift af transmissionssystemer ⊠

Artikel 25

Det europæiske net af eltransmissionssystemoperatører

1. ~~T~~Alle transmissionssystemoperatører samarbejder på ⊠ EU-plan ⊠ ~~fællesskabsplan~~ gennem ENTSO for elektricitet for at fremme gennemførelsen af et velfungerende indre marked for elektricitet og grænseoverskridende handel og sikre optimal forvaltning, samordnet drift og holdbar teknisk udvikling af det europæiske elektricitetstransmissionsnet.

↓ nyt

2. ENTSO for elektricitet skal ved varetagelsen af sine opgaver i henhold til EU-lovgivningen virke for den europæiske interesse uafhængigt af individuelle nationale interesser eller transmissionssystemoperatørernes nationale interesser og bidrage til en effektiv og varig opfyldelse af målsætningerne i politikrammen for klima- og energipolitikken i perioden 2020-2030, navnlig ved at bidrage til en produktiv integration af elektricitet genereret fra vedvarende energikilder og styrke energieffektiviteten.

↓ 714/2009
⇒ nyt

Artikel ~~265~~

Oprettelse af ENTSO for elektricitet

1. Elektricitetstransmissionssystemoperatørerne forelægger ~~senest den 3. marts 2011~~ Kommissionen og agenturet et udkast til vedtægter for det kommende ENTSO for elektricitet, en liste over dets medlemmer og et udkast til dets forretningsorden, herunder proceduren for høring af andre interessenter.
2. Senest to måneder efter dagen for modtagelsen forelægger agenturet efter formelt at have hørt de organisationer, der repræsenterer alle interessenter, navnlig systembrugere og herunder kunder, Kommissionen en udtalelse om vedtægtsudkastet, medlemslisten og forretningsordensudkastet.
3. Kommissionen afgiver udtalelse om vedtægtsudkastet, medlemslisten og forretningsordensudkastet under hensyntagen til agenturets udtalelse i henhold til stk. 2 og senest tre måneder efter dagen for modtagelsen af agenturets udtalelse.
4. Senest tre måneder efter dagen for modtagelsen af Kommissionens ⇒ favorable ⇐ udtalelse opretter transmissionssystemoperatørerne ENTSO for elektricitet og vedtager og offentliggør dets vedtægter og forretningsorden.

↓ nyt

5. De dokumenter, der er omhandlet i stk. 1, skal forelægges Kommissionen og agenturet, såfremt de ændres, eller på Kommissionens eller agenturets begrundede anmodning. Agenturet og Kommissionen skal afgive udtalelse i overensstemmelse med stk. 2-4.

↓ 714/2009 (tilpasset)
⇒ nyt

Artikel ~~278~~

ENTSO for elektricitets opgaver

~~1. ENTSO for elektricitet udarbejder netregler på de i denne artikels stk. 6 nævnte områder på anmodning af Kommissionen i overensstemmelse med artikel 6, stk. 6.~~

~~2.1. ENTSO for elektricitet kan ⇒ skal ⇐:~~

~~(a) udarbejde netregler på de i ~~stk. 6~~ artikel 55, stk. 1, nævnte områder med henblik på at nå de i artikel 254 fastsatte mål, hvis disse netregler ikke vedrører områder, der er omfattet af en anmodning fra Kommissionen. Disse netregler forelægges for agenturet med henblik på en udtalelse. ENTSO for elektricitet tager behørigt hensyn til denne udtalelse.~~

~~3. ENTSO for elektricitet vedtager:~~

(b) ☒ vedtage og offentliggøre ☒ en ikke-bindende tiårig ☒ EU- ☒ europæisk netudviklingsplan ("☒ EU- ☒ europæisk netudviklingsplan") hvert andet år, ~~herunder en europæisk prognose for produktionens tilstrækkelighed~~

⇓ nyt

(c) udarbejde og vedtage forslag vedrørende den europæiske ressourcetilstrækkelighedsvurdering i medfør af artikel 19, stk. 2, 3 og 5, for de tekniske specifikationer for deltagelse i kapacitetsmekanismer på tværs af landegrænser i henhold til artikel 21, stk. 10.

↓ 714/2009 (tilpasset)

~~e)~~ (d) ☒ vedtage ☒ henstillinger om koordineringen af teknisk samarbejde mellem transmissionssystemoperatører i ☒ Unionen ~~☒ Fællesskabet~~ og i tredjelande

---

⇓ nyt

- (e) vedtage en ramme for samarbejde og koordination mellem de regionale driftscentre
- (f) vedtage et forslag om det systemdriftsområde, der dækkes af hvert regionalt driftscenter
-

↓ 347/2013 (tilpasset)
⇒ nyt

~~a)~~ (g) ☒ vedtage ☒ fælles redskaber til driften af nettet for at sikre koordinering af nettets drift under normale forhold og i nødsituationer, herunder en fælles klassificeringsskala for forstyrrelser, og forskningsplaner ⇒, herunder iværksættelsen af disse planer via et produktivt forskningsprogram. ⇐ Disse redskaber skal bl.a. specificere:

- i) nyttig information om forbedring af den operationelle koordination, herunder passende ~~information for den kommende dag, intradaglig information og realtidsinformation~~ day ahead-, intra-day- og realtidsinformation, samt den optimale hyppighed for indsamling og ~~overførsel~~ deling af sådan information
- ii) den teknologiske platform for udveksling af information i realtid og i givet fald de teknologiske platforme for indsamling, behandling og overførsel af de andre oplysninger, der er omtalt i nr. i), samt for gennemførelse af procedurer, der kan forøge den operationelle koordination mellem transmissionssystemoperatører med henblik på at opnå, at denne koordination kan blive EU-dækkende
- iii) hvordan transmissionssystemoperatører kan stille den operationelle information til rådighed for andre transmissionssystemoperatører eller for enhver enhed med behørigt mandat til at støtte dem med henblik på at opnå operationel koordination, og for agenturet og

- iv) at transmissionssystemoperatører udpeger et kontaktpunkt, der er ansvarligt for besvarelse af forespørgsler fra andre transmissionssystemoperatører eller enhver enhed med behørigt mandat som anført i nr. iii) eller fra agenturet vedrørende sådan information.

~~ENTSO'en for elektricitet forelægger de vedtagne specifikationer vedrørende ovennævnte nr. i) iv) for agenturet og Kommissionen senest den 16. maj 2015.~~

~~Senest 12 måneder efter vedtagelse af specifikationerne afgiver agenturet en udtalelse, hvori det vurderer, om de i tilstrækkelig grad bidrager til at fremme den grænseoverskridende handel og til at sikre optimal forvaltning, koordineret drift, effektiv anvendelse og forsvarlig teknisk udvikling af det europæiske elektricitets transmissionsnet.~~

↓ 714/2009 (tilpasset)
⇒ nyt

~~d) (h)~~ ☒ vedtage ☒ et årligt arbejdsprogram

~~e) (i)~~ ☒ vedtage ☒ en årsrapport

~~(j)f)~~ ☒ udarbejde og vedtage ☒ årlige sommer- og vinter ⇒ sæsonbetingede ⇐ prognoser for produktionens tilstrækkelighed ☒ i medfør af artikel 9, stk. 2, i [forordning om risikoberedskab som foreslået i COM(2016) 862] ☒.

~~4. Den europæiske prognose for produktionens tilstrækkelighed, jf. stk. 3, litra b), skal dække elektricitetssystemets samlede evne til at efterkomme den nuværende og forventede efterspørgsel efter elektricitet i den næste femårsperiode samt i perioden mellem fem og 15 år fra datoen for denne prognose. Den europæiske prognose for produktionens tilstrækkelighed skal bygge på de nationale prognoser for produktionens tilstrækkelighed, der er udarbejdet af hver enkelt transmissionssystemoperatør.~~

↓ nyt

2. ENTSO for elektricitet skal aflægge rapport til agenturet om konstaterede mangler vedrørende oprettelsen og driften af regionale driftscentre.
3. ENTSO for elektricitet skal offentliggøre referaterne af sin plenarforsamling samt bestyrelses- og udvalgsmøder og regelmæssigt oplyse offentligheden om sin beslutningstagning og sine aktiviteter.

↓ 714/2009 (tilpasset)
⇒ nyt

~~5. 4.-~~ Det årlige arbejdsprogram, jf. stk. ~~3~~ 1, litra ~~d) h)~~ a) b), indeholder en liste over og beskrivelse af de netregler, der skal udarbejdes, og en plan for samordning af netdriften og af den forsknings- og udviklingsindsats, der skal gennemføres i det pågældende år, samt en vejledende tidsplan.

~~9. 5.-~~ ENTSO for elektricitet stiller alle de oplysninger til rådighed, som agenturet har brug for til varetagelsen af sine opgaver i henhold til artikel ~~299~~ 298, stk. 1.

⇒ Transmissionssystemoperatørerne skal udlevere al information, som er påkrævet, for at ENTSO for elektricitet kan varetage sine opgaver i henhold til 1. punktum. ⇐

~~612.~~ ENTSO for elektricitet forelægger på Kommissionens anmodning denne sine synspunkter om vedtagelsen af ~~retningslinjerne~~ som fastlagt i artikel ~~5718~~.

~~7. Netreglerne udvikles for grænseoverskridende netspørgsmål og spørgsmål om markedsintegration og berører ikke medlemsstaternes ret til at udarbejde nationale netregler for spørgsmål, der ikke berører grænseoverskridende handel.~~

~~8. ENTSO for elektricitet overvåger og analyserer gennemførelsen af de netregler og retningslinjer, som Kommissionen vedtager i overensstemmelse med artikel 6, stk. 11, og deres virkning på harmoniseringen af gældende regler, der tager sigte på at lette markedsintegrationen. ENTSO for elektricitet aflægger rapport til agenturet om resultaterne og redegør for resultaterne af analysen i årsberetningen, jf. stk. 3, litra e), i denne artikel.~~

Artikel ~~2810~~

Høringer

1. Ved udarbejdelsen af ⇒ forslag i relation til de opgaver, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, ⇐ ~~netreglerne, udkastet til europæisk netudviklingsplan og det årlige arbejdsprogram, jf. artikel 8, stk. 1, 2 og 3,~~ foretager ENTSO for elektricitet omfattende høringer af alle de relevante ☒ interessenter ☒ ~~markedsdeltagere~~, navnlig de organisationer, der repræsenterer alle interessenter, på et tidligt stadium og på en åben og gennemsigtig måde, i overensstemmelse med forretningsordenen, jf. artikel ~~26~~ 5(1). Høringen inddrager også de nationale regulerende myndigheder og andre nationale myndigheder, alle forsynings- og produktionsvirksomheder, systembrugere, herunder kunder, og distributionssystemoperatører, herunder også relevante (branche)sammenslutninger, tekniske organer og interessentforeninger. Den tager sigte på at fastlægge synspunkter hos og forslag fra alle relevante parter i beslutningsprocessen.
2. Alle dokumenter og mødereferater, der vedrører høringerne i stk. 1, offentliggøres.
3. Inden ENTSO for elektricitet vedtager ⇒ forslag i medfør af artikel 27, stk. 1, ⇐ ~~det årlige arbejdsprogram og de netregler, der er nævnt i artikel 8, stk. 1, 2 og 3,~~ gør det rede for, hvorledes der er blevet taget hensyn til de kommentarer, det har modtaget under høringen. Har det ikke taget hensyn til sådanne kommentarer, skal det begrundes.

Artikel ~~299~~

Agenturets overvågningsopgaver

1. Agenturet overvåger, hvordan ENTSO for elektricitet varetager sine opgaver, jf. artikel ~~278~~, stk. 1, 2 og 3, og aflægger rapport til Kommissionen.

Agenturet overvåger ENTSO for elektricitets gennemførelse af netregler, der er udarbejdet i henhold til artikel ~~55, stk. 14~~ 8, stk. 2, og netregler, som er udarbejdet i ~~overensstemmelse med artikel 6, stk. 1-10, men som ikke er vedtaget af Kommissionen i henhold til artikel 6, stk. 11.~~ Hvis ENTSO for elektricitet ikke har gennemført sådanne netregler, anmoder agenturet ENTSO for elektricitet om at

forelægge en behørigt begrundet redegørelse for, hvorfor det ikke er sket. Agenturet underretter Kommissionen om denne redegørelse og forelægger sin udtalelse hertil.

Agenturet overvåger og analyserer gennemførelsen af netreglerne og de ~~retningslinjer~~, som Kommissionen vedtager i overensstemmelse med artikel 54, stk. 1 ~~6, stk. 11~~, og deres virkning på harmoniseringen af gældende regler, der tager sigte på at lette markedsintegrationen samt ikke-diskrimination, reel konkurrence og et effektivt fungerende marked, og aflægger rapport til Kommissionen.

2. ENTSO for elektricitet forelægger agenturet udkastet til ☒ EU- ☒ ~~europæisk~~ netudviklingsplan og udkastet til det årlige arbejdsprogram, herunder oplysninger om høringsprocessen, samt de andre dokumenter, der er nævnt i artikel 27, stk. 1 ~~8, stk. 3~~, med henblik på en udtalelse.

Agenturet forelægger inden for to måneder fra dagen for modtagelsen ENTSO for elektricitet og Kommissionen en behørigt begrundet udtalelse samt henstillinger, hvis det skønner, at udkastet til det årlige arbejdsprogram eller udkastet til ☒ EU- ☒ ~~europæisk~~ netudviklingsplan, som ENTSO for elektricitet har forelagt, ikke bidrager til ikke-diskrimination, reel konkurrence, et effektivt fungerende marked eller tilstrækkelige grænseoverskridende samkøringslinjer, der er åbne for tredjepartsadgang.

↓ 347/2013

Artikel ~~3011~~

Omkostninger

Omkostningerne ved aktiviteterne i ENTSO~~en~~ for elektricitet, jf. artikel 25-29 og ~~54-574-12~~ i denne forordning, og artikel 11 i forordning (EU) nr. 347/2013 påhviler transmissionssystemoperatørerne og medtages i tariffberegningen. De regulerende myndigheder godkender kun disse omkostninger, hvis de er rimelige og hensigtsmæssige.

↓ 714/2009
⇒ nyt

Artikel ~~3112~~

Regionalt samarbejde mellem transmissionssystemoperatørerne

1. Transmissionssystemoperatørerne etablerer et regionalt samarbejde inden for rammerne af ENTSO for elektricitet for at bidrage til gennemførelsen af aktiviteterne i artikel 27~~9~~, stk. 1, 2 og 3. Navnlige offentliggør de en regional investeringsplan hvert andet år og kan træffe investeringsbeslutninger på grundlag af denne regionale investeringsplan. ⇒ ENTSO for elektricitet skal fremme samarbejde mellem transmissionssystemoperatører på regionalt niveau og sørge for interoperabilitet, meddelelse og overvågning af regionale præstationer på de områder, som endnu ikke er harmoniseret på EU-niveau. ⇐

2. Transmissionssystemoperatørerne fremmer driftsordninger, der er med til at sikre den bedst mulige forvaltning af nettet, og fremmer udviklingen af energibørser, en samordnet fordeling af grænseoverskridende kapacitet gennem ikke-diskriminerende markedsbaserede løsninger, der tager behørigt hensyn til de specifikke fordele ved implicitte auktioner med henblik på kortfristede tildelinger, og integreringen af mekanismerne for balancering og reservestrøm.
3. Med henblik på at nå de i stk. 1 og stk. 2 fastsatte mål kan Kommissionen fastlægge det geografiske område, som den enkelte regionale samarbejdsstruktur dækker, under hensyn til de eksisterende regionale samarbejdsstrukturer. Hver medlemsstat har lov til at fremme samarbejde i mere end et geografisk område. ⇒ Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 63 angående det geografiske område, som dækkes af hver regional samarbejdsstruktur. ⇐ ~~Den i første punktum omhandlede foranstaltning, der har til formål at ændre ikke væsentlige bestemmelser i denne forordning ved at supplere den, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 23, stk. 2.~~ Med henblik herpå hører Kommissionen agenturet og ENTSO for elektricitet.

↓ nyt

Artikel 32

Regionale driftscentres oprettelse og mission

1. Senest den [OP: *tolv måneder efter ikrafttrædelsen*] skal alle transmissionssystemoperatører oprette regionale driftscentre i overensstemmelse med de kriterier, der er fastsat i dette kapitel. Regionale driftscentre skal være etableret i en af medlemsstaterne i det område, hvori centret vil virke.
2. Regionale driftscentre skal gives en retlig form som omhandlet i artikel 1 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/101/EF⁴⁰.
3. Regionale driftscentre skal supplere transmissionssystemoperatørernes rolle ved at udføre funktioner af regional betydning. De skal oprette driftsordninger, som sikrer, at det sammenkoblede transmissionssystem drives på en produktiv, sikker og pålidelig måde.

Artikel 33

Regionale driftscentres geografiske udstrækning

1. Senest den [OP: *seks måneder efter denne forordnings ikrafttræden*] skal ENTSO for elektricitet forelægge agenturet et forslag om systemdriftsområder, der dækkes af regionale driftscentre, under hensyntagen til eksisterende regionale sikkerhedskoordinatorer og på grundlag af følgende kriterier:

---

⁴⁰ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/101/EF af 16. september 2009 om samordning af de garantier, som kræves i medlemsstaterne af de i traktatens artikel 48, stk. 2, nævnte selskaber til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser, med det formål at gøre disse garantier lige byrdefulde (EUT L 258 af 1.10.2009, s. 11).

- (a) nettopologien, herunder graden af sammenkobling og indbyrdes afhængighed mellem elsystemerne målt på flows
  - (b) den synkrone tilslutning af systemerne
  - (c) udstrækningen af det område, der skal dække mindst én kapacitetsberegningsregion
  - (d) den geografiske optimering af balanceringsreserver.
2. Inden tre måneder efter modtagelsen skal agenturet enten godkende forslaget om afgrænsning af systemdriftsområder eller foreslå ændringer. I sidstnævnte tilfælde skal agenturet høre ENTSO for elektricitet, inden ændringerne vedtages. Det vedtagne forslag skal offentliggøres på agenturets websted.

Artikel 34

Regionale driftscentres funktioner

1. Hvert regionalt driftscenter skal udføre alle følgende funktioner i det systemdriftsområde, hvor det er etableret, og regionale driftscentre skal som minimum varetage følgende funktioner, der beskrives nærmere i bilag I:
- (a) koordineret kapacitetsberegning
  - (b) koordineret sikkerhedsanalyse
  - (c) indførelse af fælles systemmodeller
  - (d) overensstemmelsesvurdering af transmissionssystemoperatørernes forsvarsplaner og genoprettelsesplaner
  - (e) koordinering og optimering af regional genoprettelse
  - (f) analyse og rapportering efter aktiviteten henholdsvis driftsforstyrrelsen
  - (g) regional dimensionering af reservekapacitet
  - (h) fremme af anskaffelse af balanceringskapacitet på regionalt niveau
  - (i) prognoser for regionale tilstrækkelighedsvurderinger for week ahead til intraday og forberedelse af risikoreducerende foranstaltninger
  - (j) koordinering af planlægning af afbrydelser
  - (k) optimering af ordninger for kompensation blandt transmissionssystemoperatørerne
  - (l) uddannelse og certificering
  - (m) kortlægning af regionale krisesituationer i henhold til artikel 6, stk. 1, i [forordning om risikoberedskab som foreslået i COM(2016) 862], hvis ENTSO for elektricitet har uddelegeret denne opgave
  - (n) forberedelse og udførelse af krisesimulering i samarbejde med de kompetente myndigheder i medfør af artikel 12, stk. 3, i [forordning om risikoberedskab som foreslået i COM(2016) 862]
  - (o) opgaver i relation til kortlægning af regionale krisesituationer, hvis og i det omfang de er uddelegeret til det regionale driftscenter i medfør af artikel 6, stk. 1, i [forordning om risikoberedskab som foreslået i COM(2016) 862]

- (p) opgaver i relation til kortlægning af sæsonbetingede prognoser for tilstrækkelighed, hvis og i det omfang de er uddelegeret til det regionale driftscenter i medfør af artikel 9, stk. 2, i [forordning om risikoberedskab som foreslået i COM(2016) 862]
  - (q) beregning af den maksimale indgangskapacitet, som står til rådighed for udenlandsk kapacitets deltagelse i kapacitetsmekanismer i medfør af artikel 21, stk. 6.
2. Kommissionen kan overdrage andre funktioner, der ikke indebærer beslutningsbeføjelser, til de regionale driftscentre i henhold til kapitel VII i denne forordning.
  3. Transmissionssystemoperatørerne skal give deres regionale driftscentre de oplysninger, som er nødvendige for, at driftscentrene kan varetage deres funktioner.
  4. De regionale driftscentre skal give systemdriftområdets transmissionssystemoperatører alle oplysninger, som er nødvendige for at gennemføre de beslutninger og henstillinger, der foreslås af de regionale driftscentre.

Artikel 35

Regionale driftscentres interne samarbejde

1. De regionale driftscentres daglige drift skal forvaltes via en samarbejdsbaseret beslutningsproces. Den samarbejdsbaserede beslutningsproces skal bygge på:
  - (a) arbejdsgange med henblik på at tage fat på funktionernes planlægnings- og driftsrelaterede aspekter i overensstemmelse med artikel 36
  - (b) en procedure for høring af systemdriftområdets transmissionssystemoperatører i forbindelse med udøvelsen af driftscentrets operationelle pligter og opgaver i overensstemmelse med artikel 37
  - (c) en procedure for vedtagelse af beslutninger og henstillinger i overensstemmelse med artikel 38
  - (d) en procedure for revision af beslutninger og henstillinger, der er vedtaget af regionale driftscentre, i overensstemmelse med artikel 39

Artikel 36

Arbejdsgange

1. De regionale driftscentre skal opstille arbejdsgange, der tager fat på planlægnings- og driftsrelaterede aspekter af de funktioner, der skal udføres, bl.a. under hensyntagen til særlige karakteristika ved og kravene til disse funktioner, således, som det specificeres i bilag I.
2. De regionale driftscentre skal sikre, at de pågældende arbejdsgange indeholder regler for underretning af de berørte parter.

Artikel 37

Høringsprocedure

De regionale driftscentre skal opstille en procedure med henblik på som led i udøvelsen af deres daglige pligter og opgaver at tilrettelægge en hensigtsmæssig og regelmæssig høring af transmissionssystemoperatører og relevante interessenter. Med henblik på at sikre, at de lovgivningsmæssige anliggender kan løses, skal de regulerende myndigheder inddrages, når dette er nødvendigt.

Artikel 38

Vedtagelse af beslutninger og henstillinger

1. De regionale driftscentre skal opstille en procedure for vedtagelse af beslutninger og henstillinger.
2. De regionale driftscentre skal vedtage bindende beslutninger rettet til transmissionssystemoperatørerne angående de funktioner, der er omhandlet i artikel 34, stk. 1, litra a), b), g) og q). Transmissionssystemoperatørerne skal gennemføre de bindende beslutninger, som de regionale driftscentre udsteder, undtagen i tilfælde hvor systemets sikkerhed vil blive påvirket negativt.
3. De regionale driftscentre skal vedtage henstillinger rettet til transmissionssystemoperatørerne angående de funktioner, der er omhandlet i artikel 34, stk. 1, litra c)-f) og h)-p).
4. Et systemdriftområdes regulerende myndigheder kan i fællesskab beslutte at tildele bindende beslutningskompetence til de regionale driftscentre for en eller flere af de funktioner, der er omhandlet i artikel 34, stk. 1, litra c)-f) og litra h)-l).

Artikel 39

Revision af beslutninger og henstillinger

1. De regionale driftscentre skal opstille en procedure for revision af beslutninger og henstillinger.
2. Proceduren udløses efter anmodning fra en eller flere af systemdriftområdets transmissionssystemoperatører. Efter en revision af beslutningen eller henstillingen skal de regionale driftscentre bekræfte eller ændre foranstaltningen.
3. Er den reviderede foranstaltning en bindende beslutning i overensstemmelse med artikel 38, stk. 2, medfører anmodningen om revision ikke suspendering af beslutningen bortset fra tilfælde, hvor systemets sikkerhed vil blive påvirket negativt.
4. Er den reviderede foranstaltning en henstilling i henhold til artikel 38, stk. 3, og en transmissionssystemoperatør efter revisionen beslutter at fravige henstillingen, skal transmissionssystemoperatøren forelægge det regionale driftscenter og systemdriftområdets øvrige transmissionssystemoperatører en udførlig begrundelse.

Artikel 40

Regionale driftscentres bestyrelse

1. De regionale driftscentre skal hver især nedsætte en bestyrelse med henblik på at vedtage foranstaltninger vedrørende deres styring og overvåge deres præstationer.
2. Bestyrelsen skal sammensættes af medlemmer, som repræsenterer transmissionssystemoperatørerne, og observatører, som repræsenterer regulerende myndigheder, i systemdriftområdet. De regulerende myndigheders repræsentanter har ikke stemmeret.
3. Bestyrelsen har ansvaret for:
  - (a) udarbejdelse og godkendelse af det regionale driftscenters vedtægter og forretningsorden
  - (b) vedtagelse og gennemførelse af organisationsstrukturen
  - (c) opstilling og godkendelse af det årlige budget
  - (d) udarbejdelse og godkendelse af samarbejdsbaserede beslutningstagningsprocesser i overensstemmelse med artikel 35.
4. Bestyrelsens beføjelser omfatter ikke beføjelser vedrørende det regionale driftscenters daglige aktiviteter og udførelsen af dets funktioner.

Artikel 41

Organisationsstruktur

1. De regionale driftscentre skal oprette og forvalte deres organisation efter en struktur, som underbygger sikkerheden af deres funktioner. Med organisationsstrukturen fastlægges:
  - (a) ledelsens myndighed, pligter og ansvarsområder
  - (b) forbindelserne og rapporteringslinjerne mellem organisationens forskellige dele og processer.
2. De regionale driftscentre kan oprette regionale kontorer til at tage sig af særlige lokale forhold eller reservedriftscentre for at sikre en effektiv og pålidelig udøvelse af deres funktioner.

Artikel 42

Udstyr og personale

De regionale driftscentre skal være udstyret med alle de personalemæssige, tekniske, fysiske og finansielle ressourcer, der er nødvendige, for at de kan opfylde deres forpligtelser i henhold til denne forordning og udføre deres funktioner.

Artikel 43

Overvågning og rapportering

1. De regionale driftscentre skal indføre en fremgangsmåde for løbende overvågning af som minimum:
  - (a) deres operationelle udførelse
  - (b) udstedte beslutninger og henstillinger og det opnåede resultat
  - (c) effektiviteten og produktiviteten af hver af de funktioner, som de er ansvarlige for.
2. De regionale driftscentre skal mindst en gang om året forelægge agenturet og systemdriftområdets regulerende myndigheder de data, der er resultatet af deres løbende overvågning.
3. De regionale driftscentre skal angive deres omkostninger på en gennemsigtig måde og indberette dem til agenturet og systemdriftområdets regulerende myndigheder.
4. De regionale driftscentre skal forelægge en årsrapport om deres resultater til ENTSO for elektricitet, agenturet, systemdriftområdets regulerende myndigheder og den elektricitetskoordinationsgruppe, der er nedsat i medfør af artikel 1 i Kommissionens afgørelse 2012/C 353/02⁴¹.
5. De regionale driftscentre skal indberette mangler, der er konstateret i overvågningsprocessen, jf. stk. 1, til ENTSO for elektricitet, systemdriftområdets regulerende myndigheder, agenturet og medlemsstaternes kompetente myndigheder med ansvar for forebyggelse og håndtering af krisesituationer.

Artikel 44

Erstatningsansvar

De regionale driftscentre skal træffe de nødvendige foranstaltninger til dækning af erstatningsansvar i relation til udøvelsen af deres opgaver, bl.a. når de vedtager bindende afgørelser for transmissionssystemoperatørerne. Metoden, som anvendes til at sikre dækningen, skal tage hensyn til det regionale driftscenters retlige status og det disponible niveau for markedsbaseret forsikringsdækning.

↓ 714/2009 (tilpasset)

Artikel ~~45~~⁸

☒ Tiårig netudviklingsplan ☒

1. ~~10. ENTSO for elektricitet vedtager og offentliggør en europæisk netudviklingsplan hvert andet år.~~ ☒ EU-netudviklingsplanen ☒ ~~Den europæiske netudviklingsplan~~ ☒, der er omhandlet i artikel 27, stk. 1, litra b), ☒ omfatter

⁴¹ Kommissionens afgørelse af 15. november 2012 om oprettelse af elektricitetskoordinationsgruppen (EUT C 353 af 17.11.2012, s. 2).

modellering af det integrerede net, udvikling af scenarier, ~~en europæisk prognose om produktionens tilstrækkelighed~~ og en vurdering af systemets elasticitet.

☒ EU-netudviklingsplanen ☒ ~~Den europæiske netudviklingsplan~~ skal navnlig:

↓ 347/2013

- (a) bygge på nationale investeringsplaner, der tager hensyn til regionale investeringsplaner, jf. artikel 12, stk. 1, og, hvor det er relevant, EU-aspekter ved planlægningen af nettet som anført i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 347/2013 af 17. april 2013 om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur [9]⁴², den skal gennemgå en cost-benefit-analyse, hvor der anvendes den metode, som er fastsat i artikel 11 i nævnte forordning

↓ 714/2009 (tilpasset)

- (b) med hensyn til grænseoverskridende samkøringslinjer også bygge på de rimelige behov, som forskellige systembrugere kan have, og integrere langfristede forpligtelser fra investorer som omhandlet i artikel 8 og 4413 og 5122 i [omarbejdning af direktiv 2009/72/EF som foreslået ved COM(2016) 864/2] ~~direktiv 2009/72/EF~~ og
- (c) redegøre for investeringsmangler, navnlig hvad den grænseoverskridende kapacitet angår.

Med henblik på ~~andet afsnit~~ litra c), kan en gennemgang af de hindringer for øget grænseoverskridende kapacitet, som foranlediges af forskelle i godkendelsesprocedurer eller -praksis, vedlægges som bilag til ☒ EU-netudviklingsplanen ☒ ~~den europæiske netudviklingsplan~~.

~~112.~~ Agenturet afgiver udtalelse om de nationale tiårige netudviklingsplaner med henblik på at vurdere deres overensstemmelse med ☒ EU-netudviklingsplanen ☒ ~~den europæiske netudviklingsplan~~. Finder agenturet uoverensstemmelser mellem en national tiårig netudviklingsplan og ☒ EU-netudviklingsplanen ☒ ~~den europæiske netudviklingsplan~~, kommer det om nødvendigt med henstillinger vedrørende ændring af den nationale tiårige netudviklingsplan eller ☒ EU-netudviklingsplanen ☒ ~~den europæiske netudviklingsplan~~. Såfremt en sådan national tiårig netudviklingsplan er udarbejdet i overensstemmelse med artikel 5122 i [omarbejdning af direktiv 2009/72/EF som foreslået ved COM(2016) 864/2] ~~direktiv 2009/72/EF~~, henstiller agenturet til den kompetente nationale regulerende myndighed, at denne ændrer den nationale tiårige netudviklingsplan i overensstemmelse med artikel 5122, stk. 7, i nævnte direktiv og underretter Kommissionen herom.

⁴²

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 347/2013 af 17. april 2013 om retningslinjer for den transeuropæiske energiinfrastruktur (EUT L 115 af 25.4.2013, s. 39).

Artikel ~~4613~~

Kompensation mellem transmissionssystemoperatørerne

1. Transmissionssystemoperatørerne skal have kompensation for omkostningerne ved at huse grænseoverskridende elektricitetsstrømme i deres net.
2. Den i stk. 1 omhandlede kompensation betales af de nationale transmissionssystemoperatører, hvis systemer de grænseoverskridende strømme kommer fra, og hvis systemer de er bestemt for.
3. Kompensationen betales regelmæssigt for et givet, allerede forløbet tidsrum. Efterfølgende reguleringer af allerede betalte kompensationsbeløb foretages, hvis det er nødvendigt for at afspejle de faktiske omkostninger.

Det første tidsrum, der skal betales kompensation for, fastsættes efter ~~retningslinjerne~~ i artikel ~~5718~~.

4. Kommissionen ~~fastsætter~~ ⇒ vedtager delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 63 angående ⇐ størrelsen af de kompensationsbeløb, der skal betales. ~~Denne foranstaltning, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i denne forordning ved at supplere den, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 23, stk. 2.~~
5. Omfanget af husede grænseoverskridende strømme og omfanget af grænseoverskridende strømme, der angives som kommende fra og/eller endende i de nationale transmissionssystemer, bestemmes på grundlag af de fysiske elektricitetsstrømme, der faktisk måles i løbet af et givet tidsrum.
6. Omkostningerne ved at huse grænseoverskridende strømme bestemmes på grundlag af de forventede langsigtede gennemsnitlige differensomkostninger under hensyntagen til tab, investering i ny infrastruktur og en passende andel af omkostningerne ved den eksisterende infrastruktur, for så vidt infrastrukturen anvendes til transmission af grænseoverskridende strømme, idet der især tages hensyn til behovet for at sikre forsyningssikkerhed. Når de påløbne omkostninger udregnes, anvendes anerkendte metoder til beregning af standardomkostninger. Der skal tages hensyn til de fordele, et net har ved at huse grænseoverskridende strøm, for at nedsætte den modtagne kompensation.

7. Udelukkende med henblik på ~~den i artikel 13 omhandlede~~ kompensationsordningen mellem transmissionssystemoperatørerne, betragtes, såfremt to eller flere medlemsstaters transmissionsnet helt eller delvis indgår i én enkel kontrolblok, kontrolblokken som helhed udelukkende som en del af transmissionsnettet i en af de pågældende medlemsstater for at undgå, at strømme inden for kontrolblokke betragtes som grænseoverskridende strømme, jf. ~~første afsnit, artikel 2, stk. 2, litra b), i dette stykke,~~ og giver anledning til udbetaling af kompensation efter ~~denne artikels stk. 1~~ artikel 13. De pågældende regulerende myndigheder i de pågældende medlemsstater kan træffe afgørelse om, i hvilken af de pågældende medlemsstater kontrolblokken som helhed skal betragtes som en del af transmissionsnettet.

Artikel ~~4715~~

Oplysninger

1. Transmissionssystemoperatørerne indfører ordninger for samordning og informationsudveksling for at sikre netsikkerheden i forbindelse med håndtering af kapacitetsbegrænsninger.
2. Transmissionssystemoperatørernes sikkerheds-, drifts- og planlægningsstandarder offentliggøres. De offentliggjorte oplysninger skal omfatte et almindeligt system for beregning af den samlede overførselskapacitet og transmissionssikkerhedsmargenen på grundlag af nettets elektriske og fysiske kapacitet. Sådanne systemer skal godkendes af de regulerende myndigheder.
3. Transmissionssystemoperatørerne offentliggør overslag over den ledige overførselskapacitet for hver enkelt dag, herunder ledig overførselskapacitet, der allerede er reserveret. Disse overslag offentliggøres på bestemte tidspunkter forud for transportdatoen og skal under alle omstændigheder indeholde ugentlige og månedlige forudberegninger såvel som en kvantitativ beskrivelse af den ledige kapacitets forventede pålidelighed.
4. Transmissionssystemoperatørerne offentliggør relevante data om den samlede forventede og den faktiske efterspørgsel, om disponibiliteten og den faktiske anvendelse af produktionsanlæg og systembelastende anlæg, om disponibiliteten og anvendelsen af nettene og samkøringslinjerne og om balancestrøm og reservekapacitet. Med hensyn til disponibiliteten og den faktiske anvendelse af små produktionsanlæg og systembelastende enheder kan der anvendes samlede, skønsmæssigt anslåede data.
5. De berørte markedsdeltagere giver transmissionssystemoperatørerne de relevante data.
6. Produktionsvirksomheder, som ejer eller driver produktionsanlæg, hvoraf mindst ét produktionsanlæg har en installeret kapacitet på mindst 250 MW, ⇒ eller som har en portefølje af produktionsanlæg, der omfatter mindst 400 MW, ⇐ holder i fem år alle de timedata for hvert anlæg, der behøves til at kontrollere alle operationelle fordelingsbeslutninger og tilbudsadfærden på elektricitetsbørser, auktioner for samkøringskapacitet, reservemarkeder og OTC-markeder, til rådighed for den nationale regulerende myndighed, den nationale konkurrencemyndighed og Kommissionen. De data pr. anlæg og pr. time, der skal opbevares, omfatter bl.a. data om ledig produktionskapacitet og afsatte reserver, herunder fordelingen af de pågældende afsatte reserver pr. anlæg, på tidspunktet for tilbudsgivningen og produktionen.

↓ nyt

7. Transmissionssystemoperatørerne skal med jævne mellemrum udveksle et sæt tilstrækkeligt nøjagtige data om net og laststrømme, således at hver transmissionssystemoperatør får mulighed for at beregne laststrømmene i sit relevante område. Samme sæt data skal stilles til rådighed for de regulerende myndigheder og Kommissionen, når der anmodes herom. De regulerende myndigheder og Kommissionen skal behandle dataene fortroligt og sørge for, at enhver konsulent, der efter disses anmodning udfører et analytisk arbejde for dem på grundlag af disse data, ligeledes behandler disse data fortroligt.
-

↓ 714/2009

Artikel 48~~2~~

Certificering af transmissionssystemoperatører

1. Har Kommissionen modtaget en underretning om certificering af en transmissionssystemoperatør i henhold til artikel 52~~40~~, stk. 6, i [omarbejdning af direktiv 2009/72/EF som foreslået ved COM(2016) 864/2]~~direktiv 2009/72/EF~~, behandler den underretningen straks ved modtagelsen. Senest to måneder efter den dag, hvor en sådan underretning modtages, afgiver Kommissionen udtalelse til den relevante nationale regulerende myndighed om underretningens overensstemmelse med artikel 52~~40~~, stk. 2, eller artikel 53~~11~~, og artikel 43~~9~~ i [omarbejdning af direktiv 2009/72/EF som foreslået ved COM(2016) 864/2]~~direktiv 2009/72/EF~~.

I forbindelse med udarbejdelsen af den i første afsnit nævnte udtalelse kan Kommissionen anmode agenturet om en udtalelse om den nationale regulerende myndigheds afgørelse. I så fald forlænges den i første afsnit nævnte periode på to måneder med to måneder.

Hvis der ikke inden for den i første og andet afsnit nævnte periode foreligger en udtalelse fra Kommissionen, anses Kommissionen for ikke at rejse indvendinger mod den regulerende myndigheds afgørelse.

2. Senest to måneder efter at have modtaget en udtalelse fra Kommissionen vedtager den nationale regulerende myndighed sin endelige afgørelse om certificering af transmissionssystemoperatøren, idet den tager størst muligt hensyn til denne udtalelse. Den regulerende myndigheds afgørelse og Kommissionens udtalelse offentliggøres sammen.
3. De regulerende myndigheder og/eller Kommissionen kan fra transmissionssystemoperatører og/eller virksomheder, der udfører produktions- eller forsyningsopgaver, når som helst under proceduren udbede sig enhver oplysning, der er relevant for varetagelsen af deres opgaver i medfør af denne artikel.
4. De regulerende myndigheder og Kommissionen behandler forretningsmæssigt følsomme oplysninger fortroligt.

~~5. Kommissionen kan vedtage retningslinjer med nærmere procedureregler for anvendelsen af stk. 1 og 2. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke-væsentlige bestemmelser i~~

~~denne forordning ved at supplere den, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 23, stk. 2.~~

~~5.6.~~Hvis Kommissionen har modtaget en underretning om certificering af en transmissionssystemoperatør i henhold til artikel ~~439~~, stk. ~~940~~, i ~~[omarbejdning af direktiv 2009/72/EF som foreslået ved COM(2016) 864/2]~~ ~~direktiv 2009/72/EF~~, træffer den en afgørelse vedrørende certificering. Den regulerende myndighed efterkommer Kommissionens afgørelse.

⇩ nyt

KAPITEL VI

Drift af distributionssystemer

Artikel 49

Europæisk enhed for distributionssystemoperatører

Distributionssystemoperatører, som ikke indgår i et vertikalt integreret selskab, eller som er adskilt i henhold til bestemmelserne i artikel 35 i [omarbejdning af direktiv 2009/72/EF som foreslået ved COM(2016) 864/2], skal samarbejde på EU-plan ved hjælp af en europæisk enhed for distributionssystemoperatører ("EU DSO-enhed"), for at fremme færdigetableringen af det indre marked for elektricitet og gøre det velfungerende, fremme en optimal forvaltning og en koordineret drift af distributions- og transmissionssystemer. Distributionssystemoperatører, der ønsker at deltage i EU DSO-enheden, skal registreres som medlemmer af enheden.

Artikel 50

Oprettelse af EU DSO-enheden for elektricitet

1. Senest den [OP: tolv måneder efter ikrafttrædelsen] skal distributionssystemoperatørerne med administrativ støtte fra agenturet forelægge Kommissionen og agenturet et udkast til vedtægter, en liste over registrerede medlemmer og et udkast til forretningsorden, herunder proceduren for høring af ENTSO for elektricitet og andre interessenter samt finansieringsbestemmelser for den EU DSO-enhed, der skal oprettes.
2. Senest to måneder efter modtagelsen forelægger agenturet efter formelt at have hørt de organisationer, der repræsenterer alle interessenter, navnlig distributionssystembrugere, Kommissionen en udtalelse om vedtægtsudkastet, medlemslisten og forretningsordensudkastet.
3. Kommissionen afgiver udtalelse om vedtægtsudkastet, medlemslisten og forretningsordensudkastet under hensyntagen til agenturets udtalelse i henhold til stk. 2 senest tre måneder efter modtagelsen af agenturets udtalelse.

4. Senest tre måneder efter dagen for modtagelsen af Kommissionens favorable udtalelse opretter distributionssystemoperatørerne EU DSO-enheden og vedtager og offentliggør dets vedtægter og forretningsorden.
5. De dokumenter, der er omhandlet i stk. 1, skal forelægges Kommissionen og agenturet i tilfælde af, at de ændres, eller der afgives en begrundet anmodning herom. Agenturet og Kommissionen skal afgive udtalelse i tråd med den proces, der er omhandlet i stk. 2-4.
6. Omkostningerne ved aktiviteterne i EU DSO-enheden skal afholdes af distributionssystemoperatører, som er registrerede medlemmer, og de skal tages i betragtning ved tariffberegningen. De regulerende myndigheder godkender kun disse omkostninger, hvis de er rimelige og forholdsmæssige.

Artikel 51

EU DSO-enhedens opgaver

1. EU DSO-enheden har følgende opgaver:
  - (a) koordineret drift og planlægning af transmissions- og distributionsnet
  - (b) integration af vedvarende energikilder og distribueret produktion og andre ressourcer i distributionsnettet såsom energilagring
  - (c) udvikling af prisleksibelt elforbrug
  - (d) digitalisering af distributionsnet og herunder ibrugtagning af intelligente net og intelligente målere
  - (e) dataforvaltning, cybersikkerhed og databeskyttelse
  - (f) deltagelse i udarbejdelsen af netregler i henhold til artikel 55.
2. Derudover skal EU DSO-enheden:
  - (a) arbejde sammen med ENTSO for elektricitet om at overvåge gennemførelsen af netregler og retningslinjer af relevans for drift og planlægning af distributionsnet og den koordinerede drift af transmissions- og distributionsnettene, som vedtages i henhold til denne forordning
  - (b) arbejde sammen med ENTSO for elektricitet og vedtage bedste praksis om koordineret drift og planlægning af transmissions- og distributionssystemer, bl.a. spørgsmål om dataudveksling mellem operatører og koordinering af distribuerede energiressourcer
  - (c) arbejde med at kortlægge bedste praksis på de områder, der er udpeget i stk. 1, og med at indføre forbedringer af energieffektiviteten i distributionsnettet
  - (d) vedtage et årligt arbejdsprogram og en årsrapport
  - (e) udøve sit virke i fuld overensstemmelse med konkurrencereglerne.

Artikel 52

Høringer i forbindelse med processen til opstilling af netregler

1. Ved udarbejdelsen af eventuelle netregler i medfør af artikel 55 foretager EU DSO-enheden omfattende høringer af alle de relevante interessenter, navnlig de organisationer, der repræsenterer alle interessenter, på et tidligt stadium og på en åben og gennemsigtig måde, i overensstemmelse med forretningsordenen, jf. artikel 50. Høringen inddrager også de nationale regulerende myndigheder og andre nationale myndigheder, alle forsynings- og produktionsvirksomheder, systembrugere, herunder kunder, og distributionssystemoperatører, herunder også relevante (branche)sammenslutninger, tekniske organer og interessentforeninger. Den tager sigte på at fastlægge synspunkter hos og forslag fra alle relevante parter i beslutningsprocessen.
2. Alle dokumenter og mødereferater, der vedrører høringerne i stk. 1, offentliggøres.
3. EU DSO-enheden skal tage hensyn til alle synspunkter, der fremkommer i løbet af høringerne. Inden EU DSO-enheden vedtager forslag til de netregler, der er omhandlet i artikel 55, skal den redegøre for, hvorledes der er blevet taget hensyn til de kommentarer, den har modtaget i løbet af høringen. Har det ikke taget hensyn til sådanne kommentarer, skal det begrundes.

Artikel 53

Samarbejde mellem distributionssystemoperatører og transmissionssystemoperatører

1. Distributionssystemoperatørerne skal samarbejde med transmissionssystemoperatørerne om planlægning og drift af deres net. Transmissions- og distributionssystemoperatørerne skal navnlig udveksle alle nødvendige oplysninger og data vedrørende produktionsanlægs ydeevne og prisfleksibelt elforbrug, den daglige drift af deres net og den langsigtede planlægning af investeringer i nettene med henblik på at sikre en omkostningseffektiv, sikker og pålidelig udvikling og drift af deres net.
2. Transmissions- og distributionssystemoperatørerne skal samarbejde med henblik på at sikre koordineret adgang til ressourcer, såsom distribueret produktion, energilagring eller prisfleksibelt elforbrug, til støtte for særlige behov i såvel distributionssystemet som transmissionssystemet.

Kapitel VII

Netregler og retningslinjer

Artikel 54

Vedtagelse af netregler og retningslinjer

1. Kommissionen kan med forbehold af beføjelserne i artikel 55 og 57 vedtage delegerede retsakter. Sådanne delegerede retsakter kan enten vedtages som netregler på grundlag af forslag, der udarbejdes af ENTSO for elektricitet, eller af EU DSO-

enheden og agenturet i medfør af proceduren i artikel 57, når dette beslutes i prioritetslisten i medfør af artikel 55, stk. 2.

2. Netreglerne og retningslinjerne:

- (a) skal sikre, at det minimum af harmonisering, som er nødvendigt for at nå denne forordnings mål, tilvejebringes
- (b) skal om nødvendigt tage hensyn til særlige regionale forhold
- (c) må ikke gå videre, end hvad der er nødvendigt af hensyn til formålet, og
- (d) må ikke berøre medlemsstaternes ret til at udarbejde nationale netregler for spørgsmål, der ikke berører handel på tværs af landegrænser.

↓ 714/2009 (tilpasset)
⇒ nyt

Artikel ~~55~~6

Etablering af netregler

~~61.~~ ⇒ Kommissionen tillægges beføjelser til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 63 vedrørende etablering af netregler på ~~⇐ Netreglerne, jf. stk. 1 og 2, dækker~~ følgende områder, ~~idet der om nødvendigt tages hensyn til særlige regionale forhold:~~

- (a) regler om netsikkerhed og pålidelighed, herunder regler for den tekniske transmissionsreservekapacitet af hensyn til den operative netsikkerhed
- (b) regler om nettilslutning
- (c) regler for tredjepartsadgang
- (d) regler om dataudveksling og afregning
- (e) regler om interoperabilitet
- (f) driftsprocedurer i beredskabssituationer
- (g) regler om kapacitetstildeling og håndtering af kapacitetsbegrænsninger ⇒ herunder afkortning af bud med hensyn til produktion og special regulering af produktion og efterspørgsel ⇐
- (h) regler om handel i forbindelse med teknisk og operativ levering af netadgangstjenester og systembalancering
- (i) regler om gennemsigtighed
- (j) regler om balancering, herunder netrelaterede regler om reservestrøm
- (k) regler om harmoniserede transmissions⇐ - og distributions ⇐tarifstrukturer⇐ samt tilslutningsafgifter ⇐, herunder regler om lokalitetsbestemte prissignaler og indbyrdes kompensation mellem transmissionssystemoperatører ~~og~~
- (l) energieffektivitet i forbindelse med ~~elnet~~elektricitetsnet

---

↓ nyt

- (m) regler for ikke-diskriminerende, gennemsigtig levering af ikke-frekvensrelaterede systembærende tjenester, herunder spændingsregulering i statisk tilstand, inert, tilførsel af hurtig reaktiv strøm og black-startkapacitet
  - (n) prisfleksibelt elforbrug og herunder energilagring og afkortning af bud på efterspørgselssiden
  - (o) regler for cybersikkerhed og
  - (p) regler for regionale driftscentre.
-

↓ 714/2009
⇒ nyt

~~1.2.~~ Kommissionen fastlægger efter høring af agenturet ENTSO for elektricitet og de øvrige relevante interessenter en ~~årlig~~ prioritetsliste ⇒ hvert tredje år ⇐ over de områder, der er anført i ~~stk. 1 artikel 8, stk. 6,~~ og som skal medtages i udviklingen af netregler. ⇒ Er netreglens genstand direkte forbundet med distributionssystemets drift og mindre relevant for transmissionssystemet, kan Kommissionen pålægge EU DSO-enheden for elektricitet i stedet for ENTSO for elektricitet at indkalde et redaktionsudvalg og forelægge agenturet et forslag til netregel. ⇐

~~2.3.~~ Kommissionen anmoder agenturet om inden for et rimeligt tidsrum på højst seks måneder at forelægge den ikke-bindende overordnede retningslinjer (»overordnede retningslinjer«) med klare og objektive principper ~~i overensstemmelse med artikel 8, stk. 7,~~ for udviklingen af netregler vedrørende de områder, der er identificeret på prioritetslisten. ⇒ Kommissionens anmodning kan omfatte betingelser, som der skal tages højde for i den overordnede retningslinje. ⇐ Alle overordnede retningslinjer skal bidrage til ⇒ markedsintegration, ⇐ ikke-diskrimination, reel konkurrence og et effektivt fungerende marked. Kommissionen kan på begrundet anmodning fra agenturet forlænge dette tidsrum.

~~3.4.~~ Agenturet hører formelt ENTSO for elektricitet ⇒ , EU DSO-enheden, ⇐ og andre relevante interessenter om de overordnede retningslinjer i en periode på mindst to måneder på en åben og gennemsigtig måde.

↓ nyt

5. Agenturet skal forelægge Kommissionen ikke-bindende overordnede retningslinjer, hvis der anmodes herom i henhold til stk. 3. Agenturet skal revidere og på ny forelægge Kommissionen ikke-bindende overordnede retningslinjer, hvis der anmodes herom i henhold til stk. 6.
-

↓ 714/2009
⇒ nyt

~~4.6.~~ Hvis Kommissionen finder, at de overordnede retningslinjer ikke bidrager til ⇒ markedsintegration, ⇐ ikke-diskrimination, reel konkurrence og et effektivt fungerende

marked, kan den anmode agenturet om at revidere de overordnede retningslinjer inden for et rimeligt tidsrum og genforelægge dem for Kommissionen.

~~5.7.~~ Hvis agenturet ikke forelægger eller genforelægger de overordnede retningslinjer inden for det tidsrum, som Kommissionen har fastsat i henhold til stk. ~~32~~ eller ~~64~~, udarbejder Kommissionen de pågældende overordnede retningslinjer.

~~6.8.~~ Kommissionen anmoder ENTSO for elektricitet ⇨, eller EU DSO-enheden for elektricitet når dette besluttet i prioritetslisten i medfør af stk. 2, ⇨ om at forelægge ⇨ forslag til ⇨ netregler, der er i tråd med de relevante overordnede retningslinjer, for agenturet inden for et rimeligt tidsrum på højst 12 måneder.

~~7. Inden for en periode på tre måneder efter dagen for modtagelsen af netreglerne, hvor agenturet kan gennemføre en formel høring af de relevante interessenter, forelægger agenturet ENTSO for elektricitet en begrundet udtalelse om netreglerne.~~

~~8. ENTSO for elektricitet kan ændre netreglerne i lyset af agenturets udtalelse og genforelægge dem for agenturet.~~

↓ 714/2009 (tilpasset)
⇨ nyt

~~1.9.~~ ⇨ ENTSO for elektricitet, eller EU DSO-enheden når dette besluttet i prioritetslisten i medfør af stk. 2, skal indkalde et redaktionsudvalg, der skal yde støtte under processen til udvikling af netregler. Redaktionsudvalget skal bestå af repræsentanter for ENTSO for elektricitet, EU DSO-enheden, udnævnte elektricitetsmarkedsoperatører, når dette er relevant, og et begrænset antal af de mest berørte interessenter. ⇨ ENTSO for elektricitet ⇨, eller EU DSO-enheden når dette besluttet i prioritetslisten i medfør af stk. 2, ⇨ udarbejder ⇨ forslag til ⇨ netregler på de i ~~denne artikels stk. 6~~ stk. 1 nævnte områder på anmodning af Kommissionen i overensstemmelse med ~~stk. 8 artikel 6, stk. 6.~~

~~9.10.~~ Når a Agenturet ⇨ skal revidere netreglerne og sikre ⇨ ~~er overbevist om~~, at netreglerne er i tråd med de relevante overordnede retningslinjer ⇨ og bidrager til markedsintegration, ikke-diskrimination, effektiv konkurrence og et effektivt fungerende marked og ⇨ forelægger agenturet ⇨ de reviderede ⇨ netregler for Kommissionen ~~og kan henstille, at de vedtages inden for~~ seks måneder efter modtagelsen af forslaget. ⇨ ~~et rimeligt tidsrum Hvis Kommissionen ikke vedtager reglerne, angiver den årsagerne hertil.~~ ⇨ I det forslag, der forelægges Kommissionen, skal agenturet tage hensyn til de fremsatte synspunkter fra alle parter, som har medvirket til udarbejdelsen af forslaget under ledelse af ENTSO for elektricitet eller EU DSO-enheden, og de relevante interessenter skal formelt høres om den udgave, som forelægges Kommissionen. ⇨

~~10.11.~~ Hvis ENTSO for elektricitet ⇨ eller EU DSO-enheden ⇨ ikke ~~har~~ udviklet netregler inden for det tidsrum, Kommissionen har fastsat i henhold til stk. ~~86~~, kan Kommissionen anmode agenturet om at udarbejde et udkast til netregler på grundlag af de relevante overordnede retningslinjer. Agenturet kan indlede en yderligere høring i forbindelse med udarbejdelsen af et udkast til netregler i medfør af nærværende stykke. Agenturet forelægger et udkast til netregler, der er udarbejdet i henhold til dette stykke, for Kommissionen og kan henstille, at det vedtages.

~~11.12.~~ Kommissionen kan, hvis ENTSO for elektricitet ⇨ eller EU DSO-enheden ikke har ⇨ ~~ikke har~~ udviklet netregler, eller agenturet ikke har udarbejdet et udkast til netregler som omhandlet i stk. ~~1110~~ i denne artikel, på eget initiativ eller efter henstilling fra agenturet i

henhold til stk. ~~109~~ i denne artikel vedtage et eller flere sæt netregler på de områder, der er nævnt i ~~stk. 1 artikel 8, stk. 6~~.

~~13.~~ Når Kommissionen foreslår at vedtage netregler på eget initiativ, hører den agenturet, ENTSO for elektricitet og alle relevante interessenter om udkastet til netregler i et tidsrum på mindst to måneder. ~~Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke væsentlige bestemmelser i denne forordning ved at supplere den, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 23, stk. 2.~~

~~12.~~ ~~14.~~ Denne artikel berører ikke Kommissionens ret til at vedtage og ændre ~~retningslinjerne~~ som fastlagt i artikel ~~57~~~~19~~. ⇨ Dette må ikke berøre ENTSO for elektricitets mulighed for at opstille ikke-bindende vejledning på de i stk. 1 nævnte områder, når disse ikke vedrører områder, der er omfattet af en anmodning fra Kommissionen. Denne vejledning forelægges for agenturet med henblik på en udtalelse. ENTSO for elektricitet tager behørigt hensyn til denne udtalelse. ⇨

Artikel ~~56~~~~7~~

Ændring af netregler

⇓ nyt

1. Kommissionen tillægges beføjelse til at vedtage delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 63 angående ændring af netregler efter den i artikel 55 omhandlede procedure. Agenturet kan ligeledes foreslå ændringer efter nærværende artikels stk. 2-4.

↓ 714/2009 (tilpasset)
⇨ nyt

~~12.~~ Udkast til ændringer af alle netregler, der er vedtaget i henhold til artikel ~~55~~~~6~~, kan forelægges for agenturet af personer, som vil kunne have en interesse i disse netregler, herunder ENTSO for elektricitet, ⇨ EU DSO-enheden, ⇨ transmissionssystemoperatører, systembrugere og forbrugere. Agenturet kan også foreslå ændringer på eget initiativ.

~~23.~~ ~~Agenturet hører alle interessenter i overensstemmelse med artikel 10 i forordning (EF) nr. 713/2009. På baggrund af denne proces kan agenturet~~ Agenturet kan fremlægge begrundede forslag til ændringer for Kommissionen ledsaget af en redegørelse for sådanne forslags sammenhæng med målene for netreglerne i artikel ~~6~~ ~~55~~, stk. 2. ⇨ Finder agenturet et forslag om ændring antageligt, eller fremsætter det ændringer på eget initiativ, ⇨ ☒ hører det alle interessenter i overensstemmelse med artikel 15 i [omarbejdning af forordning (EF) nr. 713/2009 som foreslået i COM(2016) 863/2]. ☒

~~3.~~ ~~4.~~ Kommissionen tillægges beføjelse til ~~kan~~ under hensyn til agenturets forslag at vedtage ændringer af alle netregler, der er vedtaget i henhold til artikel ~~55~~, ~~6~~. ~~Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke væsentlige bestemmelser i denne forordning ved at supplere den, vedtages~~ ⇨ som delegerede retsakter ⇨ efter artikel 63. ~~forskriftsproceduren med kontrol i artikel 23, stk. 2.~~

~~4.5.~~ Behandlingen af forslag til ændringer som led i proceduren i artikel ~~63~~ ~~23, stk. 2~~, er begrænset til de aspekter, der vedrører den foreslåede ændring. Disse foreslåede ændringer foregriber ikke andre ændringer, som Kommissionen måtte foreslå.

Artikel ~~57~~~~48~~

Retningslinjer

↓ nyt

1. Kommissionen kan vedtage bindende retningslinjer på nedenstående områder.
2. Kommissionen kan vedtage en delegeret retsakt som en retningslinje på de områder, hvor sådanne retsakter også kunne opstilles efter netregelproceduren i medfør af artikel 55, stk. 1.

↓ 714/2009 (tilpasset)
⇒ nyt

~~1. I nr. 3.~~ Retningslinjer vedrørende ordningen for kompensation mellem transmissionssystemoperatørerne ⇒ kan vedtages ⇐ ~~, hvor det er relevant.~~ ☒ De skal ☒ i overensstemmelse med principperne i artikel ~~46~~~~43~~ og ~~16~~~~14~~ fastsætte:

- (a) nærmere bestemmelser om proceduren for bestemmelse af, hvilke transmissionssystemoperatører der skal betale kompensation for grænseoverskridende strømme, herunder fordeling mellem operatørerne i de nationale transmissionssystemer, hvorfra de grænseoverskridende strømme stammer, og de systemer, hvor disse strømme ender, jf. artikel ~~46~~~~43~~, stk. 2
- (b) nærmere bestemmelser om den betalingsprocedure, der skal følges, herunder fastsættelse af det første tidsrum, der skal betales kompensation for, jf. artikel ~~46~~~~43~~, stk. 3, andet afsnit
- (c) nærmere bestemmelser om metoderne til bestemmelse af de husede grænseoverskridende strømme, for hvilke der skal betales kompensation i henhold til artikel ~~46~~~~43~~, såvel med hensyn til mængde som type af strømme og angivelse af omfanget af sådanne strømme, der kommer fra og/eller ender i de enkelte medlemsstaters transmissionssystemer, jf. artikel ~~46~~~~43~~, stk. 5
- (d) nærmere bestemmelser om den metode, hvorefter omkostningerne og indtægterne ved at huse grænseoverskridende strømme skal bestemmes, jf. artikel ~~46~~~~43~~, stk. 6
- (e) nærmere bestemmelser om behandling i forbindelse med den indbyrdes kompensationsordning mellem transmissionssystemoperatørerne af elektricitetsstrømme, der kommer fra eller ender i lande uden for Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde (EØS), og
- (f) principperne for deltagelse af nationale systemer, der er sammenkoblet ved hjælp af jævnstrømsforbindelser, jf. artikel ~~46~~~~43~~.

~~2.4.~~ Retningslinjerne kan også fastlægge passende regler, ~~der fører til en gradvis harmonisering af de tilgrundliggende principper for fastsættelsen af~~ ⇒ vedrørende ⇐

afgifterne for producenter⇒ , energilagring ⇐ og ☒ kunder ☒ forbrugere (belastning) efter de nationale ⇒ distributions- og transmissions ⇐tarifordninger⇒ og sammenkoblingsordninger ⇐, herunder hensyntagen til den indbyrdes kompensationsordning mellem transmissionssystemoperatørerne i de nationale netafgifter og udsendelse af passende og effektive lokaliseringsfremmende signaler, i overensstemmelse med principperne i artikel 1614.

~~Re~~Retningslinjerne ⇒ kan ⇐ ~~skal~~ indeholde bestemmelser om passende og effektive harmoniserede lokaliseringsfremmende signaler på ☒ EU- ☒ fællesskabsplan.

En eventuel harmonisering i den forbindelse er ikke til hinder for, at medlemsstaterne kan anvende mekanismer for at sikre, at de afgifter for netadgang, der afkræves af ☒ kunderne ☒ forbrugere (belastning), er sammenlignelige i hele deres område.

~~3.5. I re~~Retningslinjer, der medfører det minimum af harmonisering, som er nødvendigt for at nå denne forordnings mål, ~~fastsættes endvidere~~ ⇒ kan der endvidere fastsættes ⇐, hvor det er relevant:

~~(g) nærmere bestemmelser vedrørende formidling af oplysninger, i overensstemmelse med principperne i artikel 15~~

~~a)~~ nærmere regler for handel med elektricitet

~~b)~~ nærmere bestemmelser vedrørende regler om investeringsincitamenter for samkøringskapacitet, herunder lokaliseringsfremmende signaler

~~(h) nærmere bestemmelser om de områder, der er nævnt i artikel 8, stk. 6.~~

~~Med henblik herpå hører Kommissionen agenturet og ENTSO for elektricitet.~~

~~4. Retningslinjerne for administration og fordeling af ledig transmissionskapacitet på samkøringslinjerne mellem nationale systemer er anført i bilag I.~~

↓ 347/2013 (tilpasset)

~~4a.6.~~ Kommissionen kan vedtage retningslinjerne for gennemførelse af den operationelle koordination mellem transmissionssystemoperatører på EU-niveau. Disse retningslinjer skal være i overensstemmelse med og bygge på de netregler, der er omtalt i artikel 556 i denne forordning, og bygge på de vedtagne specifikationer ~~og agenturets udtalelse~~, jf. artikel 27, stk. 1, litra g) ~~8, stk. 3, litra a)~~, i denne forordning. I forbindelse med vedtagelsen af disse retningslinjer tager Kommissionen hensyn til forskellige regionale og nationale driftsmæssige krav.

Disse retningslinjer vedtages i overensstemmelse med undersøgelsesproceduren i artikel ~~23, stk. 3~~ 62, stk. 2.

↓ 714/2009 (tilpasset)
⇒ nyt

~~75. Kommissionen kan vedtage retningslinjer for de punkter, der er anført i stk. 1, 2 og 3 i denne artikel. Den kan ændre de retningslinjer, der er nævnt i stk. 4 i denne artikel, i overensstemmelse med principperne i artikel 15 og 16, navnlig for at indføje detaljerede retningslinjer for alle de metoder til kapacitetsfordeling, der anvendes i praksis, og for at sikre, at mekanismerne til håndtering af kapacitetsbegrænsninger udvikler sig på en måde,~~

~~som er forenelig med det indre markeds mål. Hvor det er relevant, fastlægges fælles regler for den minimale sikkerhed og for de standarder for nettenes brug og drift, der er omhandlet i artikel 15, stk. 2, i forbindelse med sådanne ændringer. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke væsentlige bestemmelser i denne forordning ved at supplere den, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 23, stk. 2.~~

Når Kommissionen vedtager eller ændrer retningslinjer, skal den ~~⇒~~ høre agenturet, ENTSO for elektricitet og andre interessenter, når dette er relevant. ~~⇐~~

~~a) sikre sig, at de skaber det minimum af harmonisering, der kræves for at nå denne forordnings mål, og at de ikke rækker videre, end hvad der er nødvendigt med henblik herpå, og~~

~~b) angive, hvilke foranstaltninger den har truffet med hensyn til at sikre overensstemmelse mellem reglerne i tredjelande, der er en del af Fællesskabets elektricitetssystem, og de pågældende retningslinjer.~~

~~Når Kommissionen første gang vedtager retningslinjer efter denne artikel, sikrer den sig, at de i et enkelt udkast til foranstaltninger mindst dækker de forhold, hvortil der henvises i stk. 1, litra a) og d), samt i stk. 2.~~

Artikel 58~~21~~

Medlemsstaternes ret til at træffe mere detaljerede foranstaltninger

Denne forordning griber ikke ind i medlemsstaternes ret til at opretholde eller indføre foranstaltninger, der indeholder mere detaljerede bestemmelser end dem, der er fastsat i denne forordning, i denne forordning, eller i de retningslinjer, der er omhandlet i artikel 57~~48~~ ~~⇒~~, eller i de netregler, som er omhandlet i artikel 56, forudsat at disse foranstaltninger ikke bringer EU-lovgivningens effektivitet i fare ~~⇐~~.

Kapitel VIII

⊠ Afsluttende bestemmelser ⊠

Artikel 59~~17~~

Nye samkøringslinjer

1. Nye jævnstrømsforbindelser kan på anmodning midlertidigt indrømmes en undtagelse fra bestemmelserne i artikel 17, stk. 2~~16~~, stk. 6, i denne forordning og artikel 69, 43, ~~32~~ og artikel 59~~37~~, stk. 6, og 60, stk. 1 ~~40~~, i [omarbejdning af direktiv 2009/72/EF som foreslået ved COM(2016) 864/2]direktiv 2009/72/EF på følgende betingelser:
  - (a) investeringen øger konkurrencen i elektricitetsforsyningen
  - (b) risikoen ved investeringen er så stor, at investeringen ikke ville finde sted, medmindre en undtagelse blev indrømmet
  - (c) samkøringslinjen skal være ejet af en fysisk eller juridisk person, der i det mindste hvad angår retlig form er adskilt fra de systemoperatører, i hvis systemer denne samkøringslinje vil blive opbygget
  - (d) der opkræves afgifter af brugerne af denne samkøringslinje

- (e) siden den delvise åbning af markedet som omhandlet i artikel 19 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/92/Ef af 19. december 1996 om fælles regler for det indre marked for elektricitet⁴³ er ingen del af kapital- eller driftsomkostningerne ved samkøringslinjen blevet dækket ind af de afgifter, der er modtaget for brug af de transmissions- eller distributionssystemer, som samkøringslinjen forbinder, og
- (f) undtagelsen må ikke skade konkurrencen eller det indre marked for elektricitets effektive funktion eller den effektive funktion af det regulerede system, som samkøringslinjen er forbundet med.
2. Stk. 1 kan i undtagelsestilfælde også finde anvendelse på vekselstrømssamkøringslinjer, forudsat at omkostningerne og risiciene ved den pågældende investering er særlig høje sammenlignet med de omkostninger og risici, som normalt forekommer, når to nabolandes nationale transmissionssystemer forbindes af en samkøringslinje for vekselstrøm.
3. Stk. 1 finder også anvendelse i forbindelse med markante kapacitetsforøgelser i eksisterende samkøringslinjer.
4. Beslutningen om, hvorvidt den undtagelse, der er omhandlet i stk. 1, 2, og 3, skal indrømmes, træffes fra sag til sag af de regulerende myndigheder i de pågældende medlemsstater. En undtagelse kan omfatte den nye eller den markant forøgede eksisterende samkøringslinjes kapacitet helt eller delvis.
- Agenturet kan inden for to måneder fra den dato, hvor anmodningen om undtagelse blev modtaget af den sidste af de berørte regulerende myndigheder, forelægge en rådgivende udtalelse for disse regulerende myndigheder, som kan udgøre grundlaget for deres beslutning.
- Når der træffes beslutning om at indrømme en undtagelse, skal der fra sag til sag tages stilling til, om det er nødvendigt at fastsætte betingelser for undtagelsens varighed og for ikke-diskriminerende adgang til samkøringslinjen. Når der træffes beslutning om disse betingelser, skal der navnlig tages hensyn til den ekstrakapacitet, der skal opbygges, eller ændringen af den eksisterende kapacitet, projektets tidsramme og nationale forhold.
- Før der indrømmes en undtagelse, skal de regulerende myndigheder i de pågældende medlemsstater træffe beslutning om reglerne og mekanismerne for kapacitetsforvaltning og -fordeling. Reglerne om håndtering af kapacitetsbegrænsning skal bl.a. omfatte pligten til at udbyde ubrugt kapacitet på markedet, og brugerne af infrastrukturen skal have ret til at afsætte deres aftalte kapacitet på det sekundære marked. Ved vurderingen af kriterierne i stk. 1, litra a), b) og f), skal der tages hensyn til resultaterne af kapacitetsfordelingsproceduren.
- Når alle de pågældende regulerende myndigheder til enighed om en beslutning om undtagelse inden for seks måneder, skal de orientere agenturet om denne beslutning.
- Beslutningen om undtagelsen, herunder også eventuelle betingelser som nævnt i andet afsnit i dette stykke, begrundes behørigt og offentliggøres.
5. Den i stk. 4 omhandlede beslutning træffes af agenturet:

⁴³ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 96/92/EF af 19. december 1996 om fælles regler for det indre marked for elektricitet (EFT L 27 af 30.1.1997, s. 20).

- (a) når alle de pågældende regulerende myndigheder ikke har kunnet nå til enighed inden for seks måneder efter, at der blev anmodet om en undtagelse over for den sidste af disse regulerende myndigheder, eller
- (b) efter fælles anmodning fra de pågældende regulerende myndigheder.

Agenturet skal, inden det træffer afgørelse, rådføre sig med de berørte regulerende myndigheder og med ansøgerne.

6. Uanset stk. 4 og 5 kan medlemsstaterne fastsætte, at den regulerende myndighed eller agenturet, alt efter tilfældet, skal forelægge sin udtalelse om anmodningen om en undtagelse for det relevante organ i medlemsstaten til formel afgørelse. Denne udtalelse skal offentliggøres sammen med beslutningen.

7. En kopi af alle anmodninger om undtagelse tilsendes straks efter modtagelsen af de regulerende myndigheder til agenturet og Kommissionen til orientering. De pågældende regulerende myndigheder eller agenturet (de "meddelende organer") giver straks Kommissionen meddelelse om beslutningen sammen med alle andre relevante oplysninger vedrørende beslutningen. Disse oplysninger kan forelægges Kommissionen i sammenfattet form, således at den kan træffe en velbegrunnet afgørelse. Oplysningerne skal navnlig omfatte:

- (a) en detaljeret begrundelse for, at undtagelsen er blevet indrømmet eller afvist, herunder de finansielle oplysninger, der begrundet behovet for undtagelsen
- (b) den analyse, der er foretaget af konkurrencevirkningen og det indre marked for elektricitets effektive funktion som følge af indrømmelsen af undtagelsen
- (c) en begrundelse for det tidsrum og den andel af den pågældende samkøringslinjes samlede kapacitet, som undtagelsen er indrømmet for, og
- (d) resultatet af samrådet med de berørte regulerende myndigheder.

8. Inden for en periode på $\Rightarrow$ 50 arbejdsdage $\Leftarrow$ ~~to måneder~~, som løber fra dagen efter modtagelsen af en meddelelse i henhold til stk. 7, kan Kommissionen træffe afgørelse om, at de meddelende organer skal ændre eller annullere deres beslutning om at indrømme en undtagelse. Denne periode på ~~to måneder~~ $\Rightarrow$ 50 arbejdsdage $\Leftarrow$ kan forlænges med yderligere $\Rightarrow$ 50 arbejdsdage $\Leftarrow$ ~~to måneder~~, hvis Kommissionen vil indhente supplerende oplysninger. Denne efterfølgende periode løber fra dagen efter modtagelsen af de fuldstændige oplysninger. Den oprindelige periode på ~~to måneder~~ kan også forlænges med samtykke fra både Kommissionen og de meddelende organer.

Afgives de ønskede oplysninger ikke inden for den i anmodningen anførte frist, anses meddelelsen for at være trukket tilbage, medmindre fristen, inden dens udløb, er blevet forlænget med samtykke fra både Kommissionen og de meddelende organer, eller medmindre de meddelende organer i en behørigt begrundet erklæring har meddelt Kommissionen, at de anser meddelelsen for at være fuldstændig.

De meddelende organer efterkommer inden for en måned Kommissionens afgørelse om at ændre eller annullere beslutningen om indrømmelse af en undtagelse og underretter Kommissionen herom.

Kommissionen behandler forretningsmæssigt følsomme oplysninger fortroligt.

Kommissionens godkendelse af en beslutning om undtagelse udløber to år efter vedtagelsen, hvis etableringen af samkøringslinjen endnu ikke er påbegyndt inden denne dato, og fem år efter vedtagelsen, hvis samkøringslinjen endnu ikke er taget i

brug inden denne dato, medmindre Kommissionen ⇨, ud fra en begrundet anmodning fra de meddelende organer ⇨ beslutter, at forsinkelsen skyldes væsentlige forstyrrelser, som ligger uden for den persons kontrol, som har opnået undtagelsen.

⇩ nyt

9. Når de berørte medlemsstats regulerende myndigheder beslutter at ændre en beslutning, jf. stk. 1, skal de straks meddele Kommissionen denne beslutning sammen med alle relevante oplysninger om beslutningen. Stk. 1-8 finder anvendelse på den meddelte beslutning, idet der tages hensyn til de særlige træk ved den eksisterende undtagelse.
10. Kommissionen kan efter anmodning eller på eget initiativ genåbne proceduren:
- (a) hvis der, efter at der er taget højde for parternes legitime forventninger og den opnåede økonomiske balance i den oprindelige beslutning om undtagelse, er sket væsentlige ændringer med hensyn til de forhold, der lå til grund for beslutningen
  - (b) hvis de berørte virksomheder handler i strid med deres tilsagn, eller
  - (c) hvis beslutningen bygger på ufuldstændige, urigtige eller vildledende oplysninger fra parterne.

↓ 714/2009 (tilpasset)
⇨ nyt

~~11.9. Kommissionen ☒ tillægges beføjelse til at ☒ kan vedtage retningslinjer ⇨ delegerede retsakter i overensstemmelse med artikel 63 angående vedtagelsen af retningslinjer ⇨ for anvendelsen af betingelserne i stk. 1 og fastlægge proceduren for anvendelse af stk. 4, 7, og 8 ⇨, 9 og 10 ⇨. Disse foranstaltninger, der har til formål at ændre ikke væsentlige bestemmelser i denne forordning ved at supplere den, vedtages efter forskriftsproceduren med kontrol i artikel 23, stk. 2.~~

~~Artikel 19~~

~~Regulerende myndigheder~~

~~Når de regulerende myndigheder udfører deres opgaver, skal de sikre overensstemmelse med denne forordning og de retningslinjer, der vedtages i medfør af artikel 18. Når det er relevant, skal de regulerende myndigheder for at opfylde denne forordnings mål samarbejde med hinanden og med Kommissionen og agenturet i overensstemmelse med kapitel IX i direktiv 2009/72/EF.~~

Oplysninger og fortrolighed

1. Medlemsstaterne og de regulerende myndigheder giver efter anmodning Kommissionen alle oplysninger, der kræves ⇒ med henblik på at håndhæve denne forordnings bestemmelser ⇐ ~~i medfør af artikel 13, stk. 4, og artikel 18.~~

~~Specielt med henblik på artikel 13, stk. 4 og 6, skal de regulerende myndigheder regelmæssigt give oplysninger om nationale transmissionssystemoperatørs faktisk afholdte omkostninger samt data og alle relevante oplysninger om de fysiske strømme i transmissionssystemoperatørernes net og netomkostningerne.~~

Kommissionen fastsætter en rimelig tidsfrist, inden for hvilken oplysningerne skal gives, under hensyn til, hvor komplekse de ønskede oplysninger er, og hvor hurtigt der er behov for dem.

2. Hvis medlemsstaten eller den berørte regulerende myndighed ikke fremsender de i stk. 1 nævnte oplysninger inden for den fastsatte tidsfrist i overensstemmelse med stk. 1, kan Kommissionen med henblik på ⇒ på at håndhæve denne forordnings bestemmelser ⇐ ~~artikel 13, stk. 4, og artikel 18~~ indhente alle de nødvendige oplysninger direkte hos de pågældende virksomheder.

Når Kommissionen henvender sig til en virksomhed for at få oplysninger, sender den samtidig en kopi af henvendelsen til de regulerende myndigheder i den medlemsstat, hvor virksomheden er hjemmehørende.

3. I sin anmodning om oplysninger efter stk. 1 angiver Kommissionen retsgrundlaget for anmodningen og dennes formål og fastsætter en frist for oplysningernes fremsendelse samt henviser til de sanktioner, der ifølge artikel ~~6122~~, stk. 2, kan pålægges for meddelelse af urigtige, ufuldstændige eller vildledende oplysninger. Kommissionen fastsætter en rimelig tidsfrist, der tager hensyn til, hvor komplekse de ønskede oplysninger er, og hvor hurtigt der er behov for dem.
4. Virksomhedernes indehavere eller deres repræsentanter og, hvis der er tale om juridiske personer, de personer, der ifølge lov eller vedtægter har bemyndigelse til at repræsentere dem, skal udlevere de ønskede oplysninger. Bemyndigede advokater kan udlevere oplysningerne på deres klienters vegne, men klienterne bærer det fulde ansvar, hvis oplysningerne er urigtige, ufuldstændige eller vildledende.

5. Hvis en virksomhed ikke fremsender disse oplysninger inden for den frist, Kommissionen har fastsat, eller giver ufuldstændige oplysninger, kan Kommissionen kræve oplysningerne udleveret ved en beslutning. Denne beslutning skal angive, hvilke oplysninger der ønskes, og sætte en passende frist for deres udlevering. Den skal henvise til sanktionerne i artikel ~~6122~~, stk. 2. Den skal desuden omtale retten til at lade beslutningen prøve ved ☒ Den Europæiske Unions ☒ ~~De Europæiske Fællesskabers~~ Domstol.

Kommissionen sender samtidig en kopi af beslutningen til den regulerende myndighed i den medlemsstat, hvor den pågældende person har bopæl, eller den pågældende virksomhed har hjemsted.

6. De i stk. 1 og 2 omhandlede oplysninger må kun benyttes med henblik på ~~denne forordnings artikel 13, stk. 4, og artikel 18~~ ⇒ at håndhæve denne forordnings bestemmelser ⇐.

Kommissionen må ikke videregive oplysninger, omfattet af tavshedspligt, ~~som kommer i dens besiddelse i medfør af denne forordning~~, som kommer i dens besiddelse i medfør af denne forordning.

Artikel 61~~22~~

Sanktioner

1. Med forbehold af stk. 2 fastsætter medlemsstaterne de sanktioner, der skal anvendes i tilfælde af overtrædelse af nærværende forordning⇒ , de netregler, som vedtages i medfør af artikel 55, og de retningslinjer, som vedtages i medfør af artikel 57 ⇐, og træffer de nødvendige foranstaltninger for at sikre, at de iværksættes. Sanktionerne skal være effektive, stå i et rimeligt forhold til overtrædelsen og have afskrækkende virkning. ~~Medlemsstaterne giver Kommissionen meddelelse om de bestemmelser om sanktioner, der svarer til bestemmelserne i forordning (EF) nr. 1228/2003, senest den 1. juli 2004 og giver straks meddelelse om alle efterfølgende ændringer, der vedrører dem. De giver Kommissionen meddelelse om de bestemmelser, der ikke svarer til bestemmelserne i forordning (EF) nr. 1228/2003, senest den 3. marts 2011 og giver straks meddelelse om alle efterfølgende ændringer, der vedrører dem.~~
2. Kommissionen kan ved beslutning pålægge virksomheder bøder på op til 1 % af det foregående forretningsårs samlede omsætning, hvis de med forsæt eller ved forsømmelighed giver urigtige, ufuldstændige eller vildledende oplysninger som svar på en henvendelse i henhold til artikel 60~~20~~, stk. 3, eller undlader at give oplysningerne inden for den frist, der er fastsat ved en beslutning i henhold til artikel 60~~20~~, stk. 5, første afsnit. Ved bødens fastsættelse tager Kommissionen hensyn til, hvor alvorlig den overtrædelse er, der består i manglende overholdelse af bestemmelsen i første afsnit.
3. Sanktioner som omhandlet i stk. 1 og beslutninger, der træffes i henhold til stk. 2, er ikke af strafferetlig karakter.

↓ 714/2009

Artikel 62~~23~~

Udvalg

1. Kommissionen bistås af det udvalg, der er nedsat ved artikel 68~~46~~ i direktiv 2009/72/EF [omarbejdning af direktiv 2009/72/EF som foreslået ved COM(2016) 864/2].
- ~~2. Når der henvises til dette stykke, anvendes artikel 5a, stk. 1-4, og artikel 7 i afgørelse 1999/468/EF, jf. dennes artikel 8.~~

↓ 347/2013

~~23. Når der henvises til dette stykke, finder artikel 5 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011⁴⁴ af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser, anvendelse.~~

↓ 714/2009

~~Artikel 24~~

~~Kommissionens rapport~~

~~Kommissionen overvåger denne forordnings gennemførelse. I sin rapport i henhold til artikel 47, stk. 6, i direktiv 2009/72/EF redegør Kommissionen også for de erfaringer, der er indhøstet ved anvendelsen af denne forordning. Rapporten skal navnlig gøre rede for, i hvilket omfang denne forordnings anvendelse har vist sig vellykket med hensyn til at sikre grænseoverskridende elektricitetsudveksling på ikke-diskriminerende og omkostningsbaserede netadgangsbetingelser med det formål at bidrage til kundernes valgmuligheder i et velfungerende indre marked for elektricitet og at skabe forsyningssikkerhed på lang sigt, samt i hvilket omfang der er indført effektive lokaliseringsskæmmende signaler. Om nødvendigt ledsages rapporten af passende forslag og/eller anbefalinger.~~

↓ nyt

~~Artikel 63~~

~~Udøvelse af de delegerede beføjelser~~

- ~~1. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter tillægges Kommissionen på de i denne artikel fastlagte betingelser.~~
- ~~2. Beføjelsen til at vedtage delegerede retsakter, jf. artikel 31, stk. 3, artikel 46, stk. 4, artikel 55, stk. 1, artikel 56, stk. 1 og 4, og artikel 59, stk. 11, tillægges Kommissionen for en ubegrænset periode fra den [OP: indsæt venligst datoen for ikrafttrædelsen].~~
- ~~3. Den i artikel 31, stk. 3, artikel 46, stk. 4, artikel 55, stk. 1, artikel 56, stk. 1, og artikel 59, stk. 11, omhandlede delegation af beføjelser kan til enhver tid tilbagekaldes af Europa-Parlamentet eller Rådet. En afgørelse om tilbagekaldelse bringer delegationen af de beføjelser, der er angivet i den pågældende afgørelse, til ophør. Den får virkning dagen efter offentliggørelsen af afgørelsen i Den Europæiske~~

---

⁴⁴ ~~Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 182/2011 af 16. februar 2011 om de generelle regler og principper for, hvordan medlemsstaterne skal kontrollere Kommissionens udøvelse af gennemførelsesbeføjelser (EUT L 55 af 28.2.2011, s. 13).~~

Unions Tidende eller på et senere tidspunkt, der angives i afgørelsen. Den berører ikke gyldigheden af delegerede retsakter, der allerede er i kraft.

4. Inden vedtagelsen af en delegeret retsakt hører Kommissionen eksperter, som er udpeget af hver enkelt medlemsstat, i overensstemmelse med principperne i den interinstitutionelle aftale om bedre lovgivning af 13. april 2016.
5. Så snart Kommissionen vedtager en delegeret retsakt, giver den samtidigt Europa-Parlamentet og Rådet meddelelse herom.
6. En delegeret retsakt vedtaget i henhold til artikel 31, stk. 3, artikel 46, stk. 4, artikel 55, stk. 1, artikel 56, stk. 1 og 4, og artikel 59, stk. 11, træder kun i kraft, hvis hverken Europa-Parlamentet eller Rådet har gjort indsigelse inden for en frist på to måneder fra meddelelsen af den pågældende retsakt til Europa-Parlamentet og Rådet, eller hvis Europa-Parlamentet og Rådet inden udløbet af denne frist begge har informeret Kommissionen om, at de ikke agter at gøre indsigelse. Fristen forlænges med to måneder på Europa-Parlamentets eller Rådets initiativ.

↓ 714/2009 (tilpasset) ⇒ nyt

Artikel ~~64~~25

Ophævelse

Forordning (EF) nr. ☒ 714/2009 ☒ ~~1228/2003~~ ☒ ~~ophæves med virkning fra den 3. marts 2014.~~ Henvisninger til den ophævede forordning gælder som henvisninger til nærværende forordning og læses efter sammenligningstabellen i bilag II.

↓ 714/2009 (tilpasset)

Artikel ~~65~~26

Ikrafttræden

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes fra den ~~3. marts 2014~~ ☒ 1. januar 2020 ☒.

Denne forordning er bindende i alle enkeltheder og gælder umiddelbart i hver medlemsstat.

Udfærdiget i Bruxelles, den [...].

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand